

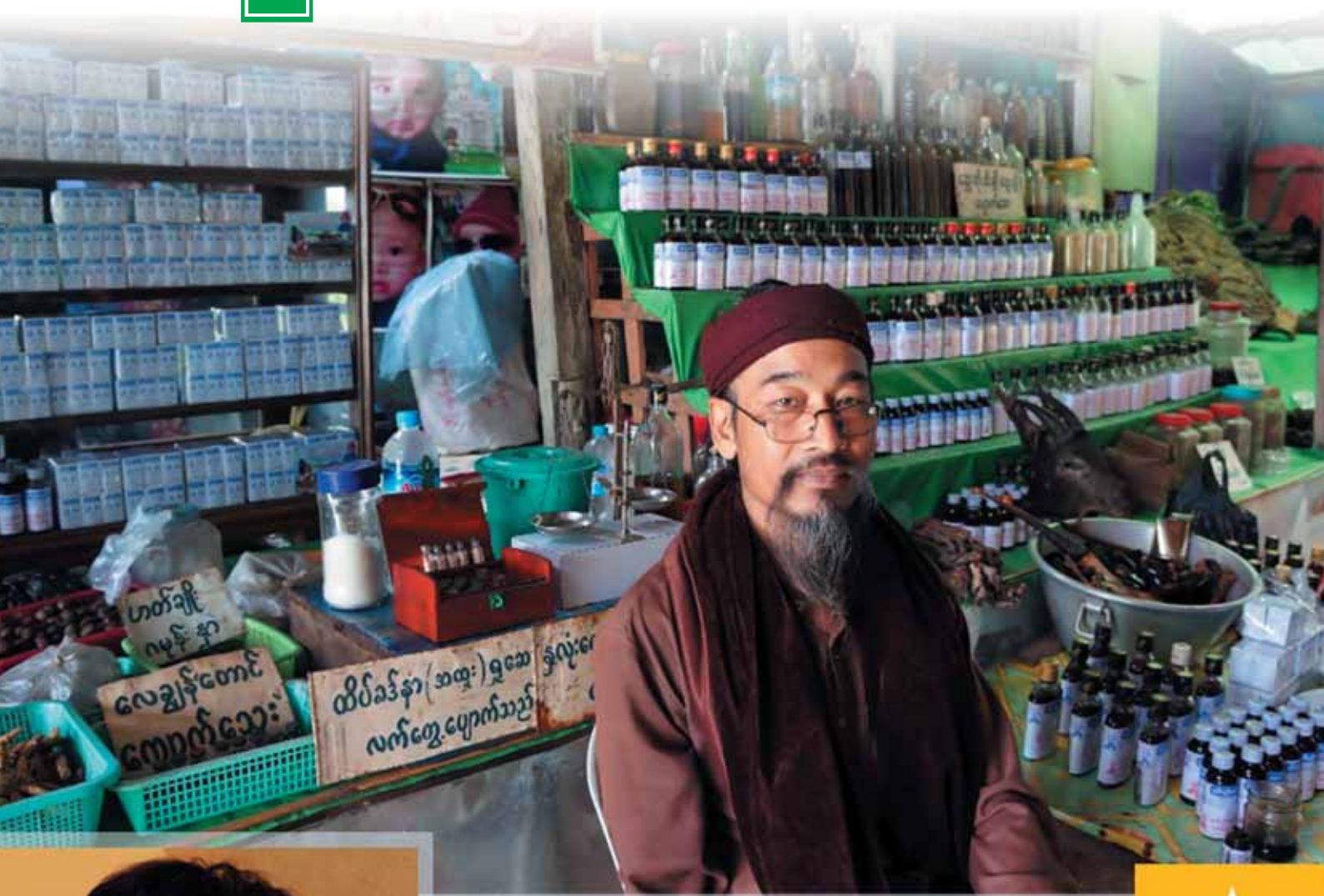
7-8/2015

ročník LXXXVII

ČASOPIS ČESKÝCH LÉKÁRNÍKŮ

měsíčník stavovské lékárnické komory

Lékárník v Barmě je jednou z mnoha tváří, které zachytila na fotografii

PharmDr. Jitka Borkovcová,

lékárnice, cestovatelka a autorka prozatím 19 knížek. Při putování světem píše proto, že paměť je zrádná.

Vláda nedávno navýšila odvody za státní pojištění a peníze půjdou na růst mezd ve zdravotnictví. Ministr zdravotnictví řekl, že vedle nemocniční sféry z toho navýšení nemohou být vyjmuti ani lékaři a sestry z ambulancí péče, a že je tady jedna medicína, jedno zdravotnictví. Tak mě napadá, kde má v tom českém zdravotnictví místo lékárenství. Pokud přijde řeč na peníze, obecně se nese myšlenka, že místo třiceti korun lékárníkům bohatě stačí dvanáct (dokonce že by se mohli obejít i bez těch dvanácti). Rozdíl mezi uvedenými částkami je ovšem propastný, pokud lékárna funguje tzv. na hraně. Proč podporovat veřejné, hlavně malé lékárny? Dokud masivně zlevňují, jsou v pohodě, myslí si bohužel i vlivní lidé nejen na ministerstvu zdravotnictví, kteří mají v této záležitosti asi tak přesný odhad, jakože lékárny vybíraly třicetikorunové poplatky jen výjimečně. Kdo skutečně zlevňuje?

Během uplynulých dvou let ukončilo provoz několik desítek (!) lékáren, mnohdy jediných v místě působení, protože nezvládl konkurenci řetězců. Kdyby z finančních důvodů zanikla „ordinační na kraji města“, okamžitě bychom se v novinách dočetli o pacientech bez potřebné akutní péče. A jak přežijí lékárny letošní možná přelomový rok, když ceny léků neustále klesají, takže za stejný počet receptů účtují pojišťovnám méně a méně. SÚKL tvrdí, že se více šetří, podle VZP náklady na léky naopak rostou. Obojí může být pravda, protože nemocniční a velké lékárny mají drahé léky.

Na klesající obraty si však stěžují i dealéři doplňků stravy a volně prodejných přípravků. Lékárny objednávají jejich sortiment v menším množství, protože víc prostě neprodají. Těžko odhadnout, proč tomu tak je, možná lidé objednávají na internetu nebo nákup tohoto sortimentu omezují na úkor něčeho potřebnějšího. Je to asi kombinací obojího. Česká ekonomika se údajně odrazila ode dna, ale podle častých stesků, které slyšíme v lékárnách, to mnoho lidí v rodinném rozpočtu zatím nepoznalo. Odrazem toho částečně může být i tristní situace malých veřejných lékáren. Jsou odsouzeny definitivně k zániku, nebo může nastat zázračný obrát? Zfetěžení totiž nemusí být vždy tím nejlepším řešením.

Jaroslava HOŘANSKÁ

šéfredaktorka Mgr. Jaroslava Hořanská

redakční rada

PharmDr. Jan Horáček (předseda), PharmDr. Přemysl Císař, Ph.D., PharmDr. Pavel Grodza, PharmDr. Petr Haltuf, PharmDr. Milan Havlíček, PharmDr. Stanislav Havlíček, MVDr. Mgr. Kateřina Horáčková, PharmDr. Kamil Hrubý, Ph.D., doc. RNDr. Jozef Kolář, CSc., Mgr. Aleš Krebs, Ph.D., PharmDr. Miloš Potužák, PharmDr. Pavel Škvor, MBA

vydavatel

Lékařnická akademie, s. r. o.
Rozárcina 1422, 140 02 Praha 4

Vydavatel je zapsán v obchodním rejstříku vedeném Krajským obchodním soudem v Praze, oddíl C vložka 74194.

sazba Kateřina Hoferková

titulní strana Ing. Jaroslava Novotná

tisk a distribuce

CZECH PRINT CENTER a. s.
Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová

předplatné a inzerce objednávky v redakci časopisu

redakční uzávěrka č. 9/2015 – 1. září 2015

ISSN 1211-5134

Registrováno MK ČR E 6651, MIČ 46330

Podávání novinových zásilek povoleno

Oblastní správou pošt v Ostravě

čj. 1559/96-P/1 ze dne 19. 6. 1996

autorům

• Maximální rozsah redakcí nevyžádaného příspěvku je do 165 řádků normovaného rukopisu (NR; 1 řádek = 60 úhozů) • K příspěvkům přes 65 řádků NR požadujeme tematickou nebo ilustrační fotografii (kresbu, reprodukci apod.) • Redakce si vyhrazuje právo příspěvky krátit či stylisticky upravit. Na otištění rukopisu není právní nárok.

obsah

Komora? To je práce lidí v ní	4
Zeptali jsme se	5
Jsou vaše údaje v členské evidenci komory aktuální?	6
Projekt Lékárníci pacientům	7
Představujeme kandidáty do představenstva, revizní komise a čestné rady České lékárnické komory	8
ČFM v Kuksu navázalo na tradici Otvírání muzea	15
Osvědčení k výkonu soukromé lékárenské praxe	16
Interaktivní dispenzační semináře	
Garantovaný kurz ČLnK	20
Návody pro dispenzací: Kalium chloratum	21
XIX. Pracovní den klinické farmacie otevřel další možnosti spolupráce	22
Odborný konzultant aneb 3 měsíce prázdnin?	23
Pozvánka: Novinky v psychiatrické péči	24
Molekula měsíce: Nintedanib	25
Nově registrované látky: dabrafenib	26
Nové nebo méně známé léčivé rostliny: Drosera rotundifolia	27
Obrát lékárny doma neřeší	28
Světové dny zdraví – září	31
Nenoste si s sebou do práce špatnou náladu, milí lékárníci	32
Ze zahraniční stáže v Jerevanu, hlavním městě Arménie	35
FIS Brno: Roste počet dotazů	36
Vydáno před 130 lety	38

Komora? To je práce lidí v ní

Před osmi lety jsem se, na výzvu v tomto časopise, rozhodl poprvé kandidovat do představenstva České lékárnické komory. Měl jsem za sebou účast na dvou sjezdech komory, na jednom sněmu a na dvou pražských a jednom plzeňském stávkovém shromáždění lékárníků. Byl jsem revolučně naladěný a nespokojený venkovský lékárník a věděl jsem toho málo. Jednoho z tehdejších členů představenstva jsem se tenkrát zeptal, co je dobrého na tom, být v představenstvu komory.

PharmDr. Stanislav Havlíček

Odpověděl mi, že člen představenstva má jistou konkurenční výhodu. Že je dobré být u zdroje informací. Že je dobré vědět a být připravený na to, co se chystá, dřív než ostatní. Přiznám se, že mě tahle odpověď překvapila. Tenkrát jsem věřil a doufal, že lidé v představenstvu změny iniciují, ne že se individuálně připravují na jejich implementaci. Nelíbila se mi ta odpověď, a přesto jsem se rozhodl kandidovat. V roce 2007 bylo krátce po stávkách. Lékárníci měli v živé paměti, že jde táhnout za jeden provaz. Bylo to jednoduché, měli jsme, nejdřív na ministerstvu zdravotnictví a pak v asociaci krajů, společného nepřítele. Byl jsem pořád revolučně naladěný, nespokojený venkovský lékárník a věděl jsem toho málo.

Tedy věděl jsem, jak být lékárníkem

v malém městě a také jak být lékárníkem v malé nemocnici. Věděl jsem, jak svým pacientům vysvětlit všechny ty nesmysly, které nám komplikují práci a život. A od komory jsem toho nechtěl moc. Chtěl jsem, aby těch nesmyslných opatření ubývalo. Aby je komora vysvětlila politikům, státní správě. A ty nesmysly, které se odstranit nepodaří, jednoduše vysvětlila pacientům. Jak říkám, věděl jsem toho málo.

Dnes už vím, že komora je jenom jméno instituce, která sama o sobě neudělá nic. To jenom lidé v ní. Ale anonymní komora se snadno kritizuje, stejně jako anonymní představenstvo. Je to totiž o mnoho snazší než hledat a najít někoho konkrétního. Dnes už vím, že pokaždé kandiduje několik lidí právě z výše uvedeného důvodu. Kvůli přístu-

pu k informacím a kvůli svému osobnímu prospěchu. A naštěstí se do představenstva komory dostanou jenom někteří z nich. A také vím, že podle textu v předvolebním profilu na stránkách časopisu nebo na webu komory je nepoznáte. Nepoznáte to ani na prvním zasedání představenstva, ani na druhém. Ale časem ano. Stejně jako po čase poznáte, kdo na zasedání představenstva přijede párkrát za rok a kdo vůbec. Pak bývá zajímavé přečíst si znovu důvody, kvůli kterým kandidovali. Tedy ty oficiální, uvedené v profilu v časopise nebo na webu komory.

V tomto čísle najdete profily některých kandidátů do orgánů komory na volební sjezd 2015. Věřím, že jsou mezi nimi stejně revolučně naladěni a nespokojeni lékárníci, jako jsem byl před osmi lety já. Věřím, že svou současnou nespokojenost přetaví v budoucím představenstvu do rozhodnutí a skutků, které prospějí všem lékárníkům. Moc dobře vím, že každý takový úspěch bude vykoupen obrovskou porcí příprav a práce, za kterou se moc neděkuje. Práce, která není vidět a je vykoupena možem trpělivosti rodin a partnerů, jejichž zájmy velmi často ustoupí nejistému výsledku činnosti, která má jediný cíl: zlepšit výkon lékařské profese.

A ještě o jedné funkci bych rád napsal: Kromě členů orgánů komory budou delegáti sjezdu volit také prezidenta. O tom, co obnáší výkon této funkce, jsem v roce 2007 nevěděl málo. Nevěděl jsem totiž nic. Neměl jsem ani nejmenší představu o tom, kolik času její zodpovědný výkon zabere. Netušil jsem, kolik se ročně koná konferencí a víkendových akcí, na kterých se předpokládá, nebo spíš vyžaduje, účast prezidenta. Už vůbec mi tenkrát nedocházelo, že na každou schůzku, kterou absolvuji, musím vyčlenit spoustu času na přípravu a zpětně nedokážu ani spočítat, kolikrát dostalo dění v komoře přednost před tím důležitým „doma“.

Komora není její představenstvo a komora není ani prezident. Komora jsou její členové, kteří mohou změnit prezidenta a představenstvo, zatímco prezident ani představenstvo členy komory nezmění. Ale mohou jim hledat a ukázat cestu k hrdému a respektovnému lékařství.

AKTUÁLNĚ NA www.lekarnici.cz

Na webu ČLnK v sekci Aktuality mimo jiné najdete:

■ **Výzva ministru zdravotnictví:** Prezident ČLnK se písemně obrátil na šéfa rezortu s výzvou ohledně odměňování lékárníků. Ministrovi připomněl jeho ujištění o letošním navýšení příjmů zdravotníků a upozornil, že valná většina lékárníků nepracuje ve státních zařízeních, a tudíž mají za to, že příslušná opatření mají být koncipována jako spravedlivé rozdělení daných prostředků všem poskytovatelům zdravotní péče – jak státním, tak soukromým. Očekávají tedy navýšení přírůžky v cenovém předpisu, nejlépe zavedením fixní částky z ceny každého balení LP, neboť pouze takto lze

předejít dalšímu poklesu odměn lékárníků v důsledku neustálého snižování cen léků. (29. 7. 2015)

■ **Materiály pro konzultační činnost:** Absolventi GK ČLnK Odvykání kouření v lékárnách vytvořili návrhy materiálů pro poskytování konzultací v certifikovaných lékárnách, poradenských centrech pro odvykání – kartičku pro pacienta, vizitku, konzultační formulář a osobní kartu pacienta. (7. 7. 2015)

■ **K podávání probiotik:** Stanovisko pracovní skupiny pro dětskou gastroenterologii, hematologii a výživu při České pediatričské společnosti k podávání probiotik ve formě potravních doplňků kojencům. (1. 7. 2015)

ZEPTALI JSME SE

Hodně se dnes mluví o úpadku praktických technologických dovedností mezi lékárníky. Co vy? Troufli byste si na přípravu čípků, dělených prášků nebo očních kapek?

(Otázku položil PharmDr. Kamil Hrubý, Ph.D.)

PharmDr. Lubomír CHUDOBA,
prezident České lékárnické komory

Příprava běžných IPLP je spíše doménou farmaceutických asistentek, osobně bych na opětovné získání potřebné rutiny potřeboval nějaký čas. Magistraliter přípravu však považuji za neoddělitelnou součást lékárenské péče. A jsem rád, že Česká lékárnická komora má možnost podpořit nejen vzdělávací semináře s touto tematikou, ale i přípravu standardů pro přípravu zvláště náročných lékových forem. Intenzivně jsme se také podíleli na všech vyjednáváních o navýšení hodnoty taxy laborum. Nicméně příčinou nerostoucího objemu magistraliter přípravy není asi jen snížená preskripce lékařů nebo širší sortiment HVLP. Nepříjemně překvapí bizarní výmluva či neochota některých kolegů připravit elementární IPLP. Doufám, že díky tomu, a s přihlédnutím k ekonomické situaci veřejných lékáren, nebudeme v dohledné době stát před rozhodováním, zda nadále vyžadovat plošnou přípravu IPLP, nebo podpořit model jejich přípravy jen ve specializovaných lékárnách.

Mgr. Leona ŠTĚPKOVÁ,
Lékárna Medea, Hostomice

Příznám se, že o tom umím pěkně mluvit, úspěšně do toho kecám laborantkám, ale sama bych se to toho pustila jen v případě nejvyšší nouze.

Mgr. Marek HAMPEL, předseda představenstva
Grémia majitelů lékáren

Ano, troufnul. Lékárník profesionál si musí poradit také s přípravou IPLP. Pravda, některé postupy bych si musel osvěžit. Naposledy jsem v naší lékárně viděl recept na dělené prášky, tedy kapsle s obsahem Kalii citricii plv., a to celých 300 ks kapslí. A to bylo minulý týden. Určitě bych to zvládnul. Ale tento recept je spíše výjimkou. Běžně k nám do lékárny chodí pacienti z ordinace kožní lékařky s receptem na magistraliter přípravu mastí, např. Hydrocortison ung. do Ambidermanu, a běžně ředíme Pamycon. Ano, vím, na co narážíte, nedá se to srovnat s dobou před zhruba deseti až patnácti lety, kdy jsme v lékárně připravovali vaginální globule s Framycoinem, oční kapky s Pilocarpinem,

sol. Chlumsky, sol Galii-Valerio a další. Zůstala ve mně jen nostalgická vzpomínka, jak jsem rozvažoval do papírových sáčků různé směsi léčivých bylin..., ale to už bylo dávno. Jednu z příčin současného stavu hledíme ve skandálně nízké ceně za naši těžce nabytou odbornost a dovednost, ve které jsme unikátní a nenahraditelní, ale bohužel neumíme ji na trhu dostatečně propagovat a řádně prodat.

PharmDr. Radka BERGROVÁ, odborný zástupce,
lékárna Dr.Max Ostrava-Třebovice

To je pěkná prázdninová otázka. Hned mě napadlo, to je jako jízda na kole, to se nezapomíná. Pravda, izotonační tabulky skončily někde na dně skříně, oční kapky bych musela znovu nastudovat. Přípravy už není tolik, jak bývávalo, pokud si chci v laboratoři zatvořit, musím asistentkám pěkný recept zatajit. Pamatuje si někdo z kolegů, jak se vařil „sir. plantaginis z listí“?

PharmDr. Petr HORÁK,
vedoucí lékárník NL FN Motol

Ano troufl, protože je dosud občas dělán. Je samozřejmě pravda, že mám řadu daleko zručnějších kolegů a kolegů, ale snažím se jistou praxi si uchovat, už jen kvůli tomu, že u nás nutnost přípravy hrozí 24 hodin denně. Důležitější než manuální praxe je ale samozřejmě schopnost poprat se s požadavky z klinické praxe, kterých je díky tomu, že jsme součástí FN Motol, u nás samozřejmě nepřeborně, a nabízet řešení odpovídající dnešní správné praxi. Troufám si říci, že v tomto ohledu ohledu má naše pracoviště co nabídnout.

Prof. PharmDr. Alexandr HRABÁLEK, CSc.,
proděkan pro vnější vztahy fakulty
a transferu technologií FaF UK v Hradci Králové

Možná se budou čtenáři divit, ale určitě ano. Jednak jsem se ještě donedávna pohyboval v laboratoři – sice chemické, ale laboratorní návyky jsou zde prakticky stejné (proto na naší fakultě klademe takový důraz na zvládnutí základní laboratorní techniky), a jednak jsem absolvoval své praxe v takových lékárnách, kde jsem se tyto dovednosti naučil. Spíše by možná byl problém nalézt lékárnu, ve které by její vybavení umožnilo všechny tyto lékové formy připravit.

Pokračování na další straně

Pokračování z předchozí strany

**PharmDr. Antonín SVOBODA, předseda,
Mladí lékárníci o.s.**

Pevné lékové formy děláme téměř denně, oční kapky nebo čípky každý týden. I když jsou pracovníci, kteří laboratorní přípravu mají ve své hlavní kompetenci, dovednosti a znalosti praktické přípravy udržujeme u většiny personálu. Přestože v poslední době méně častá, je pro mě práce v laboratoři vždy příjemná a oproti jiným pracovním povinnostem duševně uklidňující; také profesně naplňující – a to zejména díky novým surovinám a publikovaným inovacím v receptu-

rách. Laboratorní přípravu považuji za výsadní činnost lékáren. V řadě lékáren se však příprava spíše omezila nebo je využívána centrální příprava. Je nákladné udržovat velké množství surovin ve všech lékárnách, patrně ještě větším problémem bude nedostatek odborného personálu v některých lékárnách. Je však i logickým trendem, že se lékárny více specializují podle své polohy, velikosti lékárny a personálu, podle spektra běžných pacientů apod. U centrální přípravy mi chybí bližší kontakt expedujícího lékárníka s připravujícím lékárníkem, u lékárníků pouze expedujících se postupně ztrácí povědomí o individuální přípravě léčiv, prakticky pak odpadá možnost probrat s pacientem složení přípravku nebo ověřit vhodnost předpisu IPLP. Bez komunikační vazby mezi preskripční lékařem, přípravou IPLP a výdejem přípravku ztrácí individuální příprava svou hlavní výhodu.

Jsou vaše údaje v členské evidenci komory aktuální?

Vzhledem k tomu, že se v běžné agendě členské evidence opakovaně setkáváme s nepřesnými nebo neplatnými údaji, žádáme všechny členy České lékárnické komory, aby zkontrolovali a případně aktualizovali své údaje v členské evidenci, a to nejpozději do 31. 8. 2015.

Jedním ze základních úkolů České lékárnické komory je vést seznam členů, proto je nutné udržovat údaje v tomto seznamu správné a přesné; jednou ze základních povinností každého člena

České lékárnické komory je udržovat údaje týkající se členství aktuální.

Podle Organizačního řádu ČLnK, § 7, je každý člen komory povinen bezodkladně oznámit změny týkající se výko-

nu povolání sekretariátu komory. Ve stejném řádu (§ 4f, odstavec 2) je výše uvedená bezodkladnost vymezena lhůtou do 15 dnů.

Kontrolu můžete provést po přihlášení do autorizované části webových stránek komory www.lekarnici.cz názorně zobrazeným postupem. V tabulce níže pak naleznete, které změny v rámci aktualizace vašich údajů v členské evidenci můžete provést sami, a také ty, které je zapotřebí nahlásit na Českou lékárnickou komoru.

Změnu údajů, které nelze uskutečnit prostřednictvím webových stránek, můžete provést ve spolupráci se sekretariátem ČLnK. **Kontakty:** tel. **241 090 661**, e-mail: **recepce@lekarnici.cz**. Tyto kontakty je možné využít také pro zjištění údajů pro přístup do autorizované části webu.

Děkujeme za spolupráci.

PharmDr. Aleš NOVOSÁD

V kartě člena si můžete změnit sami → Aktualizace svých kontaktů	Co je potřeba nahlásit pro změnu na ČLnK:
1. Změna příjmení	Titul (další získané tituly před /za)
2. Obor – studia	Prostá kopie diplomu při získání dalších titulů
3. Adresa – trvalý pobyt (Ulice, Obec, PSČ, Země, Mobil, Telefon, Fax, E-mail)	Změna OSL (nutno nahlásit i předsedům OSL)
4. Adresa – korespondenční (Ulice, Obec, PSČ, Země, Telefon, Fax)	Datum nástupu na mateřskou dovolenou
5. Pracoviště	Data vzniku a zániku pracovního poměru
6. Ostatní (Časopis českých lékárníků zasílání na adresu)	Datum zahájení prezenční formy doktorandského studia

Předsedům OSL

Vážená kolegyně, vážený kolego, budete-li mít zájem o aktivní účast člena představenstva České lékárnické komory na svém nadcházejícím okresním shromáždění lékárníků, dejte nám, prosím, s předstihem vědět na adresu navarova@lekarnici.cz nebo tel.: 241 090 661.

PharmDr. Lubomír CHUDOBA,
prezident ČLnK

Projekt Lékárníci pacientům

Mnoho lidí si nám v lékárně čas od času rezignovaně při výdeji léků postěžuje, jak moc jsou nemocní, že „těch léků mají tolik“. Lékárník v této chvíli může poradit ohledně změny životosprávy (pomoc s odvykáním kouření, se snižováním nadváhy). Pacienti však mnohdy spěchají nebo nejsou na poradenství naladěni, případně je v lékárně mnoho lidí a na delší konzultaci jednoduše nezbyvá prostor.

Oslovení širšího spektra pacientů formou přednášky může být přínosem právě pro ty, kteří se o daném onemocnění chtějí něco dozvědět a naše rady ocenit.

Co náš projekt nabízí

V projektu Lékárníci pacientům jsme se rozhodli nabídnout vzorové prezentace pro přednášky laické veřejnosti, zejména pro starší populaci. Obecně jsou zaměřeny zejména na prevenci a zásady správného užívání léčiv u konkrétních onemocnění. Touto formou můžeme pacientům doplnit informace, které z časových důvodů není možné dopodrobna rozebírat za tárou. Pro pacienty/posluchače je jistě přínosem, dozví-li se, jak správně postupovat při léčbě a užívat léky, případně co pro sebe mohou udělat sami. Po přednášce mají možnost zeptat se lékárníka na to, na co by se v lékárně nezeptali.

Jestli máte zájem přednášet laické veřejnosti, můžete si na stránkách České lékárnické komory (www.lekarnici.cz/Vzdelavani/Prednaskova-cinnost-materialy.aspx) stáhnout již předem vytvořenou přednášku a použít ji ke své vlastní prezentaci. Přednášek mohou využít pouze členové České lékárnické komory.

Témata již k dispozici

V první fázi projektu zpracováváme šest témat, z nichž tři už jsou k dispozici na webu:

- Poruchy paměti ve vyšším věku;
- Poruchy spánku ve vyšším věku;
- Cukrovka.

Další tři budou postupně doplněny:

- Samoléčba běžných trávicích obtíží;
- Oční obtíže spojené s vyšším věkem;
- Správné užívání léků proti bolesti.

Podklady pro lékárníky

Rozšířené verze prezentací Podklady pro lékárníky jsou určeny pro přípravu přednášejícího. Obsahují shrnutí týkající se patofyziologie onemocnění a přehled farmakoterapie. Přednáška na téma Cukrovka není v přípravné verzi pro lékárníky, doporučujeme použít vypracované Doporučené postupy ČLnK 2010. V rámci této přednášky pro veřejnost je možné se zájemci nacvičit selfmonitoring a orientačně změnit zájemcům glykémii.

Další témata vítána

Touto formou se snažíme standardizovat obsah sdělení a pomoci kolegům, kteří mají zájem přednášet. Přivítáme i další zpracovaná témata od kolegů,

kteří se chtějí podělit, což s sebou nese nutnost vystavit ji oponentuře.

Přednášková činnost je samozřejmě také další možností plnění podmínek celoživotního vzdělávání. Bodové ohodnocení přidělí pracovníce Lékárnické akademie po nahlášení tématu přednášky, data a místa jejího konání.

Pokud vás tato možnost komunikace s pacienty zaujala, budeme rádi, že nám pomůžete reprezentovat náš lékárnický stav.

Za spoluautory projektu Lékárníci pacientům:

Mgr. Jana MARTINÁSKOVÁ
(jmartinaskova@seznam.cz)

PharmDr. Ivana SOKOLOVÁ
PharmDr. Marie ZAJÍCOVÁ

Brno, 19. září 2015:

PORADA S REPREZENTANTY OSL LÉKÁRNICKÝ SNĚM

Porada předsedkyň a předsedů OSL ČLnK, revizních komisí a čestných rad OSL ČLnK

Vážené předsedkyně a vážení předsedové OSL ČLnK, vážené kolegyně a vážení kolegové, jménem představenstva České lékárnické komory Vás zvu na poradě předsedů okresních sdružení lékárníků, předsedů revizních komisí a čestných rad okresních sdružení lékárníků, která se bude konat **v sobotu 19. 9. 2015 od 9 do 13 hodin v Hotelu Orea Resort Santon, Přístavní 38, 635 00 Brno-Bystrc**. Žádám Vás o závazné nahlášení účasti na této poradě do 31. 8. 2015 na e-mail: navarova@lekarnici.cz nebo tel.: 731 692 102, 241 090 667.

Lékařnický sněm

Vážené kolegyně, vážení kolegové, představenstvo České lékárnické komory se rozhodlo uspořádat Lékařnický sněm v **sobotu 19. září 2015 v Hotelu Orea Resort Santon, Přístavní 38, 635 00 Brno-Bystrc od 14 do 17 hodin**.

Programem sněmu bude diskuse k aktuálnímu dění v lékárenství, na kterou budou pozváni zejména zástupci České farmaceutické společnosti JEP, farmaceutických fakult, Mladých lékárníků a asociací provozovatelů lékáren (GML, POLP a APLS). **Lékařnického sněmu se může zúčastnit každý člen České lékařnické komory.**

Žádám Vás o nahlášení Vaší účasti na Lékařnickém sněmu do 31. 8. 2015 na e-mail: navarova@lekarnici.cz nebo tel.: 731 692 102, 241 090 667.

PharmDr. Lubomír CHUDOBA
prezident České lékařnické komory

Představujeme kandidáty

do PŘEDSTAVENSTVA, REVIZNÍ KOMISE a ČESTNÉ RADY ČESKÉ LÉKÁRNICKÉ KOMORY

Do XXV. sjezdu delegátů České lékárnické komory, který je sjezdem volebním, zbývá v době vydání tohoto čísla ČČL přibližně dvanáct týdnů. Jak jsme avizovali v předcházejících dvou vydáních, poskytujeme v letním dvojčísle prostor kandidátům do ústředních orgánů stavovské organizace, a sice do představenstva, revizní komise a čestné rady. S kandidátskými profily těch kolegů a kolegyň, kteří reagovali na výzvu stávajícího představenstva komory, se nyní můžete seznámit na této a následujících stránkách.

Kandidáti do představenstva ČLnK

Mgr. Michaela BAŽANTOVÁ

Nar. 1975. Okresní sdružení lékárníků Česká Lípa, pracoviště Lékárna U Hedviky, Kamenický Šenov.

1998 – absolutorium FaF UK Hradec Králové

2002 – atestace veřejné lékárenství
2005 – odborný zástupce ve veřejné lékárně

2007 – členka představenstva ČLnK

2012 – provozovatel lékárny

2015 – zakládající členka POLP z.s.

Funkce v představenstvu ČLnK od roku 2007:

- členka pracovní skupiny pro celoživotní vzdělávání
- autorka a manažerka projektu Lékárnice jsou také maminky
- členka pracovní skupiny Vdechněte inhalátorům nový život
- členka pracovní skupiny pro nakládání s nepoužitelnými léčivy

- spolupracovnice na přípravě garantovaných kurzů ČLnK

- garant vzdělávacích akcí ČLnK

Kandiduji, abych i nadále zastávala hlas lékárníků z veřejných lékáren, kteří stojí v první linii. Těchto kolegů si nesmírně vážím a vím, že právě oni jsou tím základem, na kterém celý obor stojí, a že většina z nich nemá kapacitu na to, aby se aktivně na činnosti komory mohla podílet.

V nadcházejícím volebním období bych chtěla pokračovat v pracovní skupině pro celoživotní vzdělávání. Nadále se budu aktivně zasazovat za změnu principu odměňování lékárenské péče, spravedlivou pro ty, kteří postupují jako zdravotníci a jejichž hlavním cílem je spokojený a uzdravený pacient.

Tak jako doposud se budu snažit budovat dostatečně silnou roli a autoritu lékárníka jako zdravotníka, která bude na stejné úrovni jako autorita lékaře a kterou bude stejně pociťovat i veřejnost – jako lékárnice ve své lékárně i členka představenstva. V tomto směru budu vždy podporovat PR aktivity komory a také se na nich podílet.

PharmDr. Bc. Ondřej DEDÍK

Nar. 1984, studium farmacie jsem na Farmaceutické fakultě UK v Hradci Králové ukončil v roce 2009, rok na to jsem dokončil studium veřejné ekonomiky a správy na Univerzitě v Pardubicích. V roce 2009 jsem nastoupil do soukromé lékárny v Mohelnici. Od roku 2011 jsem členem představenstva OSL Šumperk a Jeseník a opakovaně jsem se účastnil sjezdu delegátů ČLnK. V roce 2013 jsem ukončil atestaci a od dubna 2014 jsem vedoucí lékárník v řetězcové lékárně největšího provozova-

tele. V současné době jsem odborný zástupce pro tři lékárny na Šumperku. Do představenstva komory jsem se rozhodl kandidovat ze dvou důvodů. První je víceméně idealistický, rád bych pomohl zvednout či ochránit prestiž všech lékárníků, ať už jsou majitelé nebo zaměstnanci v kterékoliv lékárně. K tomu mě přiměl přírůstek jednoho z našich kolegů, který některé lékárníky přirovnává k prodáváčům rohlíků. Druhý důvod je pragmatický, jsem členem hnutí ANO, radní v Mohelnici. Toto hnutí zakládá expertní zdravotní skupiny na krajské i celostátní úrovni, do kterých jsem byl nominován. Na jaře jsme měli první schůzku expertní zdravotní skupiny ANO v poslanecké sněmovně, rád bych tímto způsobem lobboval za zájmy komory a všech jejích členů. V tomto směru vidím u komory prostor ke zlepšení.

PharmDr. Tomáš FLORIAN

Nar. 14. 6. 1977. Pracoviště: Dr. Max Lékárna, U Pošty 14, Brno. Stručná charakteristika témat, kterým se chci věnovat v případě zvolení:

1. Chci přispět k tomu, aby se komora jako stavovská organizace vrátila k podpoře všech svých členů bez rozdílu místa výkonu povolání.
2. Chci se podílet na procesech, které z komory udělají funkční organismus na všech úrovních.
3. Budujme pozitivní obraz o našem

lékárenském stavu před veřejností i před institucemi. Jsme odborníci ve farmacii a partneři lékařů, ne prodáváči léků.

4. Je nutné stabilizovat náš obor v mnoha oblastech pro jeho zachování do budoucnosti, zejména v oblasti odborné (zohlednění vývoje moderních technologií v lékárenství a definice oboru v moderní době apod.), finanční (aktivní a jasně definovaný postoj v oblasti lékové politiky v ČR, dohodovacích řízeních apod.) a v neposlední řadě personální s ohledem na demografii (intenzivní spolupráce s farmaceutickými fakultami).

V případě zvolení se budu svojí pozici věnovat tak, jak si to bude vyžadovat, a vždy naplno.

PharmDr. Stanislav HAVLÍČEK

„Co se stane jednou, může se stát i podruhé. A co se stane podruhé, se dříve nebo později stane i potřetí.“ – arabské přísloví.

Za posledních několik let jsem se mnohému naučil. Poznal jsem lidi, kvůli kterým stojí za to dělat nevděčnou práci, a smířil jsem se s tím, že velký úspěch nepřichází snadno ani rychle. Nesmířil jsem se s tím, co a jak se děje.

Vím, že bych se dokázal uplatnit v prodeji čehokoliv, dokonce i léky a doplňky stravy bych mohl úspěšně prodávat na kila. Ale kvůli tomu jsem nemusel studovat farmacii. Stačil by kurz nebo dva prodejních dovedností, několik lekcí prodejní psychologie a hroší kůže.

Jenže profese obchodníka a profese lékárníka jsou dva úplně odlišné světy, které se NĚKDO pořád snaží slepit dohromady. Přestože chápu, že pro průmysl, distribuci a kapitálově silné společnosti provozující lékárny jde o obchod, ve kterém platí nemilosrdná tržní pravidla, rád bych, aby pro lékárenskou péči neplatila. Vím, že to zní jako utopie, ale cenová válka, prodejní strategie, cross-selling, upselling a mnohé další termíny podle mě do náplně práce lékárníka nepatří.

Za posledních deset let se nálada mezi lékárníky posunula od bojovné zarputilosti na obranu cti a vážnosti stavu k rezignaci a vzdychání nad tím, kam jsme to dopracovali. Řada kolegů postupem času opustila ideály a zásady vštípené na fakultě, a to je velká škoda. Respektovaná a důvěryhodná profese potřebuje především lidi s ideály, kteří profesi tvoří. Teprve vzájemně se respektující a důvěryhodní lidé dají vzniknout kolektivnímu pocitu hrdosti.

Hrdost na to být lékárníkem je veliký cíl. A mít cíl je mnohdy důležitější a často mnohem hodnotnější než krátkodobý prospěch z nesmyslného prodeje.

Rozhodl jsem se znovu kandidovat do představenstva komory. Potřetí. Rozhodl jsem se nevzdát to, neutěct od snů a ideálů. K velkému a důležitému cíli vede cesta přes vytrvalost, trpělivost a důslednost v malých věcech.

Mgr. Michal HOJNÝ

Pro další volební období bych chtěl kandidovat do představenstva ČLnK a soustředit se na konkrétní projekty spojené s mou dosavadní prací v rámci komise pro celoživotní vzdělávání. Rád bych se tedy této oblasti věnoval i nadále, a to především vytvořením dalších edukačních akcí navázaných na praktickou činnost v lékárně. Jedním z nejnovějších příkladů je připravovaný kurz zaměřený na stanovení glykémie v lékárně. Ten má již z loňského roku vyjednanou podporu České diabetologické společnosti a SVL JEP. Právě tento typ kurzu s návaznou aktivitou v lékárnách se může stát dalším pilířem zapojení lékárníků do screeningových programů. Komora (a lékárníci jako celý obor) by pak měla intenzivně bojovat o možnost finančního hodnocení těchto činností, například z prostředků určených pro prevenci. Považuji za velmi důležité, aby nové představenstvo spolupracovalo na těchto aktivitách i s využitím dosavadních zkušeností z uplynulých let.

MVDr. Mgr. Kateřina HORÁČKOVÁ

Nar. 1978. Studium na královéhradecké FaF jsem ukončila v roce 2002, od té doby jsem pracovala ve veřejných lékárnách jako zaměstnanec (Lékárna U Černého orla, Svoboda nad Úpou; Lékárna Na Rohožníku, Praha) i jako provozovatel (Fragnerova lékárna U Černého orla, Praha). Atestovala jsem v oboru Farmaceutická technologie, neboť magistraliter přípravu stále považuji za důležitou součást činnosti lékáren. Zároveň jsem vystudovala obor Veterinární lékařství na Fakultě veterinárního lékařství VFU Brno. Ve svém volném čase se věnuji publikační

Pokračování na další straně

Pokračování z předchozí strany

a přednáškové činnosti pro odbornou veřejnost (lékaři, veterinární lékaři, lékárníci).

Rozhodla jsem se kandidovat do představenstva ČLnK, neboť české lékárenství poslední dobou na můj vkus až příliš stagnuje, je zapotřebí do něj vnést novou energii. Ráda bych se zaměřila zejména na problematiku celoživotního vzdělávání, obzvláště na formu e-learningovou, protože zde vnímám stále určité rezervy a nevyužitý potenciál. Narážím tím na dosud neuskutečněné možnosti přípravy webinářů, kterých se mohou jednotliví členové účastnit bez nutnosti dojíždění, což ocení zejména kolegové, pro které je dostupnost běžně pořádaných seminářů ztížena. Chtěla bych prosadit transparentnější hospodaření představenstva s finančními prostředky komory (tedy s penězi nás všech). Jako provozovatelka zcela nezávislé veřejné lékárny vnímám finanční a následkem toho často i personální problémy zejména těchto lékáren, proto budu vždy prosazovat takové formy odměňování lékáren (včetně výkonů farmaceuta), které povedou ke zlepšení jejich ekonomické situace. A v neposlední řadě bych se ráda podílela na zlepšování „image“ našeho stavu vůči veřejnosti, dosavadní pokusy vnímám jako neobratné, těžkopádné a finančně až příliš nákladné v porovnání s dosaženým výsledkem.

Ráda budu spolupracovat s těmi kolegy, kterým jde především o lékárenství jako takové, nikoli o jejich osobní prospěch. Nechci, aby se v rámci představenstva politikařilo, ale aby se skutečně pracovalo a komora se opět stala především jednotnou profesní organizací, nikoli rozhádaným spolkem, který je veřejnosti a především politikům naší země jen pro smích.

PharmDr. Lubomír CHUDOBA

Rok narození: 1963. Lékárna ve Spálené, Praha 1, Spálená 12.

Děkuji vám za důvěru, která mi umožnila vykonávat funkci prezidenta České lékárnické komory. Komorové aktivity jsou pro mě stále neuvěřitelně zajímavé a obohacující. Rozhodl jsem se proto, že se vás pokusím ještě jednou přesvědčit, že na vrcholu komorové hierarchie jsem se neocitl omylem. Co mám za sebou a co nabízím? Ze závěrečného účtu činnosti představenstva si ce-

ním zpracování strategických materiálů vymezujících mantinely našeho úsilí, tj. Priority ČLnK a Koncepti veřejného lékárenství. Dokázali jsme mj. rozvinout systém celoživotního vzdělávání, narostly hodnověrné komorové PR aktivity a eliminovali jsme snahy o rozšíření sortimentu NonRx mimo lékárny, distanční výdej Rx, vznik Poštovních lékáren apod. V oblasti legislativy jsou nyní finalizovány novely řešící nežádoucí reexporty a specializační vzdělávání. Asi nejviditelnějším počinem je uzákoněný výkon farmaceuta a zákaz bonusů na Rx. Víte, že prvotní fáze neodpovídá naší představě. Ohromně důležitá tak budou další vyjednávání. Nejen o výkonu za dispenciaci, ale i dalších lékárenských výkonech. Na druhé straně nedošlo k požadovanému navýšení marží ani k dostatečné kompenzaci regulačních poplatků. V tom nepomohl ani náš jednotný postup s GML a AVEL. Pro pojišťovny i politiky je primitivní cenový marketing snadnou zástěrkou k negaci čehokoli. Přetrvává také chaos v doplácích. Pro další období bych rád důsledně „držel směr“ vytyčený v Prioritách a nenechal se odradit ani arogancí zdravotních pojišťoven, laxností úředníků či politiků, nebo parciálními zájmy představitelů lékařských profesí. Budu-li na nadcházejícím volebním sjezdu zvolen do představenstva a jeho nově zvolení členové mě podpoří, pak jsem připraven kandidovat na post prezidenta České lékárnické komory.

Mgr. Aleš KREBS, Ph.D.

Pracoviště – Lékárna Slatinice.
1995 absolutorium Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy v Hradci Králové
1995–1998 Interní postgraduální studium na FaF UK v Hradci Králové

2001 atestace Lékárenství prvního stupně

2003 člen představenstva ČLnK

2007 předseda OSL Olomouc

2007 tiskový mluvčí ČLnK

Po celou dobu své lékárnické praxe pracuji ve veřejné lékárně, jejímž provozovatelem je lékárník. Nejdříve jako zaměstnanec a v posledních letech i jako provozovatel. Největší část této praxe jsem absolvoval v malé obci, se všemi klady i negativy venkovské lékárny.

V uplynulém období jsem se jako tiskový mluvčí komory věnoval zejména práci s médii a přípravě akcí směřujících ke zviditelnění lékárnické profese. Postupně jsme rozšířili hlavní akce z původního Dne lékáren o Antibiotický týden v prostředí lékáren a Světové a Evropské dny. V život jsme uvedli i projekt přípravy video spotů o činnosti lékárníků a prezentaci jejich přínosu pro pacienty.

Jedním z cílů pro končící období bylo vzhledem k širším mediálním aktivitám rozšíření týmu pro přípravu a koordinaci akcí, včetně zajištění provozu sociálních sítí. Rád bych i v budoucím období spolupracoval na projektech s těmi, kteří se aktivně zapojili do práce komory, třeba i zdánlivě jednoduchým způsobem – napsáním článku pro web, přednáškou v poslanecké sněmovně či senátu nebo „jen“ zorganizováním nějaké lokální akce pro veřejnost. Velmi by mě potěšilo, kdyby se takových kolegů a kolegů zapojovalo do stále rostoucího týmu, stejně jako v předchozím období, stále více.

Lékárník musí zůstat nezávislým odborníkem, to je mé nejhlubší přesvědčení. Nejen v očích veřejnosti, ale také v mysli každého z nás.

PharmDr. Aleš NOVOSÁD

Nar. 21. 12. 1983. Po absolvování sportovního gymnázia v Českých Budějovicích jsem v roce 2008 promoval na Farmaceutické fakultě Univerzity Karlovy v Hradci Králové. V téže roce jsem nastoupil do lékárny základního typu v Praze jako lékárník asistent, kde pracuji dodnes (Lékárna Benu OC Europark Štěrboholy, Praha).

V roce 2009 mi byla udělena prof. Alexandrem Hrabálkem fakultní medaile v ocenění za záslužné práce pro rozvoj farmaceutické fakulty UK v Hradci Králové. Od roku 2011 působím jako člen představenstva OSL Benešov. V roce 2012 jsem dokončil při zaměstnání studium na Pedagogické fakultě UK v oboru *Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro 2. stupeň ZŠ a SŠ* vykonáním závěrečné zkoušky z pedagogiky, psychologie a oborové didaktiky předmětu chemie. Souběžně s tím jsem v roce 2012 vykonal rigorózní zkoušku na Veterinární a farmaceutické univerzitě Brno v oboru farmaceutické chemie.

Pozici odborného konzultanta ČLnK jsem přijímal s vědomím, že již dlouhou dobu chybí dle mého názoru na komoře lékárník z praxe, který by byl v sídle komory přítomen prakticky neustále. Jestli svoji pracovní náplň plním správně, nechám posoudit jiné. Ovšem příležitost, která se mi díky této pozici naskytla, se nesmí v žádném případě promrhat. Možnost účastnit se pravidelného dění na České lékárnické komoře mi otvírá oči a vnáší do mých myšlenek jednu jedinou.

Kandiduji do představenstva, pokud chceš něco změnit a ovlivnit!

Byl jsem naivní lékárník, který si vše vykládal tak trochu idealisticky. Jenže realita mi ukázala, jak funguje předsta-

venstvo, jaké jsou skutečné poměry na místě, kde se tvoří velice důležitá rozhodnutí. Hlavně jednotlivé pracovní procesy široké škály důležitých úkolů jsou zcela někde jinde než jsem si představoval a očekával. Nechci zde vést politickou kampaň, již známe od našich politických představitelů vždy před volbami. Nebudu slibovat blahobyt pro všechny za ty pouhé čtyři roky, do kterých hodlám kandidovat.

Vím, že jen tvrdou a hlavně neustálou prací se můžeme krůček po krůčku přibližovat vysněným cílům, kterých ovšem nemusíme dosáhnout.

Díky práci na ČLnK jsem poznal, kde nás ta naše farmaceutická bota tlačí nejvíce. „Roztříštěnost“ ve všech organizacích, osobní neshody a zdánlivé nevěnování se řadovému lékárníkovi činí z naší stavovské organizace pouze to, co se dá nejlépe a nejsnáze kritizovat námi všemi.

Otevřenost a ochota pracovat, to je to, proč by člověk měl působit mezi dvaceti zvolenými funkcionáři ČLnK. Představenstvo by zde mělo být pro každého lékárníka, nikoliv členský příspěvek každého lékárníka pro představenstvo. Nechci jakémukoliv lékárníkovi mazat med kolem úst, a proto již více slibovat nebudu. Děkuji za Vaši případnou podporu.

PharmDr. David OVČAŘÍ

Nar. 1981, absolvent FaF UK 2005, atestace veřejné lékárenství 2010, atestace nemocniční lékárenství 2014. Celou svou dosavadní profesní kariéru jsem spojil se severočeskými Teplicemi, kde jsem pracoval v soukromé lékárně na poliklinice a od roku 2009 dosud v lékárně nemocniční. Od roku 2011 vykonávám funkci předsedy OSL Teplice.

Za naprosto zásadní téma považuji stabilizaci ekonomické situace lékáren. Přestože k jejímu dramatickému zhoršení dochází především vlivem kontinuálních razantních revizí cen a úhrad již 8 let, doposud se nepodařilo našim reprezentantům z komory a provozovatelských organizací nalézt dohodu na smysluplné změně financování lékárenské péče. Tento stav, obzvláště na pozadí balancování čím dál většího počtu lékáren na hranici ekonomického přežití, neváhám označit za skandální. Domnívám se, že jedinou možnou cestou je co nejdříve opustit systém založený výhradně na procentuální marži z ceny léků a zároveň prosadit rozumný model fixního rozdělení odměny mezi lékárnou a distributorem.

Rád bych přispěl ke zvýšení zájmu členů o dění v komoře a jejich zapojení do komorových aktivit. Realisticky lze těžko počítat s účastí většiny, je ale důležité neztrácet další aktuálně aktivní kolegy. Je nezbytné zlepšit komunikaci vůči řadovým členům a zcela jednoznačně poskytnout podrobnější informace z jednání představenstva a dalších orgánů ČLnK. Značnou kritiku v diskusi členů, mnohdy pak oprávněnou, sklízí poslední dobou podoba a organizace některých PR aktivit komory (Den lékáren, informační letáčky). Nebylo by vhodné jejich přípravu podrobit názoru (např. v diskusi) těchto aktivních kolegů a předejít tak alespoň nejviditelnějším přešlapům?

Komora musí být silnou a respektovanou organizací. Je potřeba usilovat o posílení jejích pravomocí v oblasti významu osvědčení, vymahatelnosti kontinuálního vzdělávání či efektivního postihování deliktů členů. Nejen z těchto důvodů je důležité zachovat povinné členství.

Jako lékárník zaměstnanec mohu k výkonu funkce nabídnout prostor především ze svého volného času. To nemusí být málo, za rozhodující považuji zejména vůli a chuť k týmové práci.

Mgr. Martin PINDUR

Nar. 1970. OSL Karviná. 1993 absolutorium FaF UK v Hradci Králové. 1993–1995 lékárník-asistent ve Fakultní lékárně FN Ostrava. 1995–1999 vedoucí nákupu léčiv Pharmos a.s., 1997 atestace veřejné lékárenství, 1998 založení soukromé společnosti pro provozování lékárny, 1999 vedoucí lékárník

Pokračování na další straně

Pokračování z předchozí strany

– držitel osvědčení pro veřejnou lékárnou v Havířově. Od roku 2011 člen představenstva ČLnK.

Jako člen představenstva ČLnK jsem se ve svém prvním volebním období zabýval problematikou celoživotního vzdělávání. Tato činnost, kterou vykonává pracovní skupina pro celoživotní vzdělávání, je takřka kontinuální prací, která ovlivňuje všechny členy komory a spoluutváří obraz komory u odborné veřejnosti. V pracovní skupině jsem se vždy zasazoval o dostupnost a kvalitu vzdělávacích akcí a programů. Jako veřejný lékárník vím z vlastní zkušenosti, jak náročné je získat čas na vzdělávání ve středně velkých a malých lékárnách. V květnu letošního roku jsem převzal funkci koordinátora pro schvalování akcí do programu celoživotního vzdělávání ČLnK. Tato funkce mi umožnila hlubší pohled do principů práce a motivovala mne k vypracování seznamu organizačních změn a zlepšovacích návrhů.

K diskuzi o změnách a případnému zavedení do praxe již v tomto volebním období není dostatek času a bohužel ani vůle. Pokud budu zvolen do představenstva i v následujícím volebním období, mám o svém působení a náplni práce jasno. Mimo jiné budu nadále prosazovat takový model financování lékáren, který zajistí tolik prostředků, aby se mohli kolegové zaměstnanci dále vzdělávat a rozvíjet ve svém oboru.

Mgr. Pavel VESELÝ

Nar. 2. 9. 1960 v Ostravě. Jsem soukromým lékárníkem, poskytovatelem lékárenské péče v LÉKÁRNĚ SVATÉHO PROKOPA v Žiželicích nad Cidlinou. Za

svoji 29letou praxi jsem zprovoznil čtyři lékárny, ať už jako soukromník nebo zaměstnaný odborný zástupce či vedoucí lékárník státního, soukromého malého i řetězového sektoru. Mám tedy co srovnávat a také ze získaných informací a zkušeností co vyvozovat. Když k tomu připočtu několikaletou zkušenost v oblasti zaměstnanosti jako předseda porevolučních odborů OÚNZ Píseň-sever a dlouholetou funkci předsedy OSL Nymburk, mám naši komoře dost co nabídnout, nebo lépe dost co nabídnout, aby komora zase naše byla.

Vzhledem k tomu, že délka provozu mojí lékárny je jen o něco delší než ordinační hodiny místního praktického lékaře, v případě zvolení budu mít dostatečný časový prostor na tento nelehký úkol. A s tím, že odcizení českého lékárníka od České lékárnické komory je pro náš tak úžasný, duchovně povznášející obor cestou do pekel, musí souhlasit i lékárníci nábožensky nezařízení.

PharmDr. Marie ZAJÍCOVÁ

Narozena 1956. Vedoucí lékárník Slezské nemocnice v Opavě, předseda

kyně OSL Opava. V představenstvu se věnuji hlavně odborným aktivitám lékárníků a různým projektům, které zpřístupňují farmacii také laické veřejnosti. Pro členy lékárnické obce připravuji pravidelně Konferenci mladých lékárníků v Opavě, přednáším na interaktivních seminářích, přispívám do lékárnických časopisů a jsem předsedou redakční rady pro tvorbu Doporučených postupů ČLnK. Mým zaměřením je především klinická farmacie a její uplatňování nejen v nemocniční, ale také v ambulantní péči, prosazování srozumitelnosti farmakoterapeutických přístupů pacientům jednak individuálně, ale také obecně formou přednášení nebo na webových stránkách. Těmto a různým novým plánovaným odborným činnostem komory se mohu věnovat i nadále, pokud budu zvolena.

Kandidáti do Revizní komise ČLnK

PharmDr. Radek OSWALD

Narodil jsem se 2. dubna 1979 v Kadani. Po studiu na kadaňském gymnáziu (1990–1997) jsem v roce 2002 absolvoval Farmaceutickou fakultu Univerzity Karlovy v Hradci Králové.

Od roku 2002 pracuji v lékárně U Pelikána v Kadani. Od roku 2006 se angažuji v komunální politice jako zastupitel, od roku 2014 jako člen rady města Kadaně. V rámci sdruženého OSL Chomutov a Most působím jako předseda OSL. Členem revizní komise ČLnK jsem druhé volební období (2007–2015).

Jsem ženatý, mám dva syny, rád jezdím na kole, hraji tenis a čtu.

Své případné další působení v revizní komisi chápu jako příspěvek ke kultivaci lékárnické profese.

PharmDr. Jana SCHWARZOVÁ

Nar. 1958. Pražské sdružení lékárníků. Pracoviště: Lékárna, Praha 5 – Radotín.

V lékárně pracuji již pětadvacet let, z toho osmnáct let jako soukromý lékárník.

Od vzniku České lékárnické komory jsem se aktivně zapojovala do jejího dění, a to jak na okresní úrovni, tak v několika posledních letech na úrovni celorepublikové v revizní komisi ČLnK.

Myslím, že většina kolegů mě zná z pravidelných akcí ČLnK, a není proto potřeba opakovaně psát své curriculum vitae.

Po dlouhém zvažování jsem se rozhodla znovu kandidovat v nastávajícím volebním období. Pokud dostanu na nadcházejícím sjezdu dostatečnou podporu z řad lékárníků, ráda bych pokračovala v činnosti RK.

PharmDr. Jarmila SKOPOVÁ

Mám za sebou 29 let praxe v lékárně, od roku 1993 provozuji veřejnou lékárnou. V ČLnK jsem od roku 2007 až dosud předsedkyní OSL, poslední čtyři roky také pracuji v revizní komisi komory. Do té jsem se po zvážení rozhodla kandidovat i pro další období.

Pro práci v revizní komisi považuji za podstatné mít stále na zřeteli **možnosti a meze**, které tato komise má, a oněch možností umět iniciativně využívat. **Nesmířit se s tím**, že řešení případů, které se podle dostupných důkazů jeví jako zcela jasná závažná porušení předpisů, nekončí přes veškerou snahu zdaleka vždy nápravou věci. Meze jsou určeny především tím, zda je vůbec podnět podán, a pak také prostředím v naší zemi, které vymahatelnosti práva nejen nepřeje, ale klade jí někdy až absurdní překážky. Uvedu stručně příklad pro nás v komisi jasného „batohu“ u lékaře: Stěžoval si pacient, přišel do ordinace s vykloubeným ramenem, a jako péči „navíc“ obdržel v ordinaci rovnou dvě hypolipidemika – kombinaci fibrátu se statinem. Lékařská komora se lékaře zastala, nic se nestalo, „batoh“ nejspíš běží dál a ani pojišťovně to nevádí. Co s tím a podobnými případy? **Neustávat v hledání cest**, které k dodržování pravidel směřují. Vyžaduje to trpělivost, důslednost a přesvědčení, že je tato práce důležitá pro fungování lékárenství i pro ty, kteří přijdou po nás. To mohu ke své kandidatuře nabídnout.

Kandidáti do Čestné rady ČLnK

PharmDr. Přemysl CÍSAŘ

Rád bych se ucházel o místo v čestné radě, protože společenství, které si sta-

novuje pravidla, a není schopné a ochotné je vymáhat, spěje do záhuby. Rád bych se postavil strachu současné čestné rady, která podle mne až příliš často podléhá názoru právníků, kteří jí vysvětlí, že trestat nemůže. Pokud to půjde takto dál, pak není třeba čestnou radu volit. Stačí stanovit právníka, který nám zdůvodní, proč nemůžeme potrestat kolegu, jenž se zjevně provinil proti vnitřním řádům. Toto musí skončit.

Carthago delenda est.

RNDr. Eva EISERTOVÁ

Narozena 5. 5.1951. Vystudovala jsem SZŠ obor farmaceutický laborant a po roce praxe v lékárně v Kadani jsem pokračovala ve studiu FaF UK v Bratislavě. Absolvovala jsem v roce 1976 a nastoupila jsem v lékárně U Českého lva v Chomutově, kde pracuji na různých postech doposud. V roce 1977 rigorózní zkouška na FaF UK Bratislava, 1979 atestace I. stupně lékárenství, 1990 atestace II. stupně lékárenství. V roce 1994 jsem zprivatizovala výše jmenovanou lékárnou. K mým osobním zálibám patří cestování, Klub přátelského setkávání, zahradničení, cyklistika a divadlo.

Od vzniku ČLnK jsem členkou představenstva OSL Chomutov – Most. Patřím mezi zakládající členy Spolku pro vybudování Českého farmaceutického muzea. Po letech fungování jako provozovatelka soukromé lékárnou jsem vstoupila do GML, kde jsem hledala a našla pomoc, ochranu a právní zastoupení ve vztazích s VZP i dalšími ZP, ale např. i v soudním sporu s Krajskou zdravotní.

V listopadu 2007 jsem byla sjezdem delegátů ČLnK zvolena do představen-

Pokračování na další straně

Pokračování z předchozí strany

stva, kde jsem pracovala krátce a odstoupila jsem z důvodu onkologického onemocnění v rodině. Po čtyřech letech jsem kandidovala do ČR a byla jsem zvolena jako náhradnice. Po odstoupení kolegy v čestné radě pracuji jako řádný člen jen dva roky.

Vzhledem k tomu, že se dívám na druhou stranu táry neskutečných 49 let, kdy jsem jako patnáctiletá studentka SZŠ musela každou pracovní sobotu chodit na praxi do lékárny, ráda vzpomínám na opravdu kolegiální vztahy starších kolegů, kteří se nepodbízeli slevami, nekalosoutěžními praktikami, měli přirozenou úctu a autoritu. Díky svému mnohaletému působení v oboru vidím, jak je vlivem rychlého vývoje poznatků důležité celoživotní vzdělávání.

Pokud dostanu na nadcházejícím sjezdu podporu, ráda nabídnu své zkušenosti pro práci ČR v příštím volebním období.

Mgr. Ada HOLUBOVÁ

Narodila jsem se 5. 3. 1949 v Litvínově. Zde celý svůj život pracuji i žiji, s výjimkou, kdy jsem studovala na Farmaceutické fakultě UK v Bratislavě, kde jsem v roce 1972 promovala. Složila jsem dvě atestace, absolvovala základní i master kurz z homeopatie. Od roku 1993 provozuji s malým kolektivem soukromou lékárnu ADA v části Litvínova 6.

Šestnáct let jsem byla předsedkyní OSL Most – Chomutov, dále jsem v jeho představenstvu. Jsem členkou dozorčí rady Spolku pro vybudování Českého farmaceutického muzea v Kuksu, kde jsem jako zakládající členka pracovala i několik období

v představenstvu. Třetí období jsem členkou Čestné rady ČLnK a dvě období předsedkyní. Přestože jsem na sklonku svého osobního i profesního života, stále mne baví práce a komunikace s kolegy i pacienty. Proto bych ráda, pokud moje lékárna (jako jedna ze dvou posledních soukromých lékáren ve městě) ustojí silnou konkurenci, ještě několik let pracovala, a to i přes tu zoufalost, ve které se naše profese v poslední době nachází, nebo právě proto, a ještě bych i pro náš lékárnický stav něco vykonala. Pro další volební období nabízím své zkušenosti v práci v čestné radě.

PharmDr. Miroslav KOŠKA

Narozen 1981. Pracoviště: Lékárna Dr. Max, Galerie Vaňkova, Brno.

Lékárenství i přes současný stav a výhledy do budoucna považuji za krásný obor s velikým potenciálem pomáhat lidem. Sledování vývoje událostí věnuji hodně času a snažím se svou aktivitou přispívat k fungování ČLnK.

Od roku 2011 jsem členem čestné rady. Kandidoval jsem do ní, protože mi na výkonu naší profese po stránce nejen odborné, ale i kolegiální a lidské velmi záleží. Při projednávání případů se za všech okolností snažím být maximálně objektivní a zvažuji vždy všechny okolnosti. Prokáže-li se však úmysl, nemám pro takové jednání pochopení. Záměrné porušování platné legislativy a konání nepřístojností nesmí zůstat nepovšimnuto a bez náležité odezvy. „Apatie je smrt.“ (Kreia alias Darth Traya, Hvězdné války.)

Nasbíral jsem v této pozici mnohé zkušenosti a velmi rád bych je uplatnil i v dalším období. Proto na tuto funkci

znovu kandiduji a prosím o vaši podporu.

Mimo Čestnou radu ČLnK jsem členem představenstva brněnského OSL, kde se snažím především šířit důležité informace ze sjezdů komory a hledám způsoby a možnosti realizace voleb a motivace na jejich účasti.

PharmDr. Pavel ŠKVOR, MBA

Nar. 1973 v Mariánských Lázních. Farmaceutická fakulta UK v Hradci Králové 1991–1996, rigorózní zkouška: 2002, PharmDr.

Okresní sdružení lékárníků Chrudim
Atestace: I. stupeň lékárenství – 1999, II. stupeň lékárenství – 2003, farmaceutická technologie – 2009.

Zaměstnání: fakultní lékárna v Hradci Králové 1996–2002 lékárník asistent + externí spolupráce s Katedrou sociální a klinické farmacie FaF UK, IPVZ a NZO NCO, 2003–2004 lékárník asistent v lékárně v Břeclavi, 2004–2009 odborný zástupce poliklinické lékárny Úpice, 2009–2012 odborný zástupce lékárny v Hradci Králové, 2012–2014 odborný zástupce lékárny v Trutnově, 2014 – dosud odborný zástupce lékárny v Chrudimi.

Další aktivity: asistent Katedry lékárenství IPVZ, Česká farmaceutická společnost ČLS JEP – člen, člen redakční rady Časopisu českých lékárníků, člen lékárenské sekce lékopisné komise MZd ČR, člen Čestné rady ČLnK 2011–2015.

Kandidaturu do Čestné rady ČLnK v následujícím volebním období vnímám po dosavadních zkušenostech v tomto orgánu jako velkou výzvu, chci se zasazovat o upevnění a další zlepšení pozice poctivých a svědomitých členů lékárnické komory mezi sebou i v očích odborné a laické veřejnosti.

V sobotu 27. června proběhlo slavnostní zahájení letošního turistické sezóny Českého farmaceutického muzea (ČFM). Organizátoři, ČFM a Spolek pro vybudování ČFM, tak po čtyřech letech navázali na tradici Zavírání a Otvírání muzea, jež byla přerušena kvůli přípravám oprav a vlastní rekonstrukci Hospitalu Kuksu, v němž ČFM sídlí.

Cílem pořadatelů bylo představit návštěvníkům novou stálou expozici ČFM **Z apatyky do fabriky** a seznámit je s průběhem rekonstrukce hospitalu i děním v muzeu v letech, kdy tato setkání neprobíhala. Součástí letošního Otvírání muzea bylo i LIX. sympozium z historie farmacie, jehož hlavním organizátorem je Sekce dějin farmacie České farmaceutické společnosti.

Pod klenbou kostela

Program byl zahájen v hospitalním kostele Nejsvětější trojice. Vedoucí ČFM Mgr. Ladislava Valášková, Ph.D., přivítala všechny účastníky včetně děkana Farmaceutické fakulty UK doc. PharmDr. Tomáše Šimůnka, Ph.D., předsedy České farmaceutické společnosti prof. PharmDr. Martina Doležala, Ph.D., a prezidenta České lékárnické komory PharmDr. Lubomíra Chudoby. Zazněla také zdravice zaslaná zakladatelem ČFM doc. RNDr. PhMr. Václavem Ruskem, CSc. Děkan Farmaceutické fakulty UK, zřizovatelky ČFM, v krátkém projevu pozdravil přítomné, poděkoval vedoucí i všem pracovníkům muzea a vyjádřil přání, aby se tato součást fakulty i v dalších letech úspěšně rozvíjela. Slavnostní zahájení v kostele završilo velmi působivé vystoupení vokálního souboru Cantus z Jaroměře.

Prohlídka nové expozice

Dalším bodem programu byla prohlídka nové expozice ČFM **Z apatyky do fabriky**. Ta byla sice dokončena již v srpnu 2014, veřejnosti však byla zpřístupněna až se znovuotevřením celého hospitalu v dubnu letošního roku. Expozice je zaměřena na vývoj průmyslové výroby léčivých přípravků u nás do poloviny 20. století. Je vlastně obnovou expozic farmaceutického průmyslu generálního ředitelství Spofy vybudovanou PhMr. Františkem Křížem, která byla zrušena v roce 1998. Nové výstavní prostory jsou návštěvníkům přístupné bez průvodce, sdělnost exponátů proto zajišťují podrobné informační

ČFM v Kuksu navázalo na tradici Otvírání muzea

panely a popisky. Účastníkům Otvírání muzea a Symposia však poskytl výklad spoluautor scénáře expozice PharmDr. Jan Babica, Ph.D. Zpestřením nejen pro laiky, ale i mnohé přítomné farmaceuty, byly ukázky některých vystavených strojů v chodu.

Přednášky a diskuze

V další části symposia zazněly přednášky pracovníků ČFM, kteří prezentovali výsledky svého farmhistoriografického bádání. Dr. Valášková se v příspěvku **Vybrané problémy čs. lékárenství ve 30. letech 20. století** zaměřila na „přídavkový zákon“ z roku 1935 o zákazu „bonusů“ (nejen) v lékárenství a ukázala, že meziválečné lékárenství se potýkalo s obdobnými problémy jako to dnešní. Mgr. Ladislav Svatoš v přednášce **Milosrdní bratři a farmacie** zevrubně popsal působení řádu milosrdných v tomto oboru a přinesl nová fakta získaná výzkumem primárních pramenů, spjatých zejména s kukskou lékárnou U Granátového jablka. Dr. Babica se v přednášce **Vybrané aspekty racionalizace v čs. lékárenství ve 2. polovině 20. století** zaměřil na tehdejší úsilí usnadnit a zefektivnit práci lékárenského personálu účelným nábytkovým zařízením, moderními pomůckami a dalšími způsoby. Mgr. Jindřich Kolda v příspěvku **Hlavní grémium lékáren – obsah a zpracování archivního**

fondu přiblížil nejen postup reinventarizace tohoto důležitého fondu v archivu ČFM, ale také problematiku lékárnického gremiálního zřízení u nás i obecné principy současné archivní správy.

Po přednáškovém bloku následovala diskuze o budoucím směřování ČFM. Na jejím začátku dr. Valášková ilustrovala bohatou fotodokumentací průběh rekonstrukce hospitalu a jí vynuceného stěhování muzejních fondů a sbírek v uplynulých dvou letech. Po zvládnutí této akce a otevření nové expozice se pracovníci muzea v dalších letech zaměří zejména na odborné zpracování archivních fondů a jejich zpřístupnění badatelské veřejnosti, jakož i na zpracování muzejních sbírek a knižního fondu. Program setkání byl zakončen prohlídkou expozice ČFM **Kouzlo apatyky** s výkladem vedoucí muzea.

Na padesát účastníků využilo při této první odborné akci ČFM po skončení rekonstrukce hospitalu možnost prohlédnout si opravené interiéry i exteriéry budovy nebo se dozvědět více o její historii pod vedením kolegy Jindřicha Koldy. Věříme, že návštěva Kuksu byla pro všechny zúčastněné příjemným zážitkem, a zveme všechny ostatní k návštěvě obou stálých expozic Českého farmaceutického muzea.

PharmDr. Jan BABICA, Ph.D.
Foto: Vladimír Vrbovský

OSVĚDČENÍ K VÝKONU SOUKROMÉ LÉKÁRENSKÉ PRAXE

zrušená a vydaná v červnu 2015

Zrušená osvědčení

310/1993 Mgr. Rudolf Kubenka, PhMr. Rudolf Kubenka
 223/1994 Mgr. Václav Jech, Mgr. Václav Jech
 79/1995 PharmDr. Josef Umlauf, PharmDr. Josef Umlauf
 237/1999 Mgr. Petra Makovcová, Ing. Petr Mikeš
 293/2001 PharmDr. Hana Mistríková, EUOPHARM a.s.
 388/2002 PharmDr. Hana Kolumberová, EUOPHARM a.s.
 350/2004 Mgr. Petr Szönyi, Mgr. Petr Szönyi
 271/2005 Mgr. Petr Papuga, Kochova Havířov s.r.o.
 84/2007 Mgr. Veronika Tomandlová, TAUPPO s.r.o.
 153/2009 RNDr. Jiří Střítežský, PERFECTUS s.r.o.
 315/2010 PharmDr. Lenka Kunzová, PharmDr. Lenka Kunzová
 425/2011 PharmDr. Lucie Dvořáková Dostalíková, Lékárna U Edisona s.r.o.
 24/2012 PharmDr. Ludmila Reitmeierová, AVICENUM s.r.o.
 46/2012 PharmDr. Petra Šulková, Lékárna PHARMALAND, Podkrušnohorská 2171, Litvínov
 95/2012 Mgr. Jana Ihlárová, Vítkovická lékárna s.r.o.
 958/2013 PharmDr. Marie Brabencová, Lékárna Jarov, Koněvova 223, Praha 3
 959/2013 PharmDr. Marie Brabencová, Pharmedol s.r.o.
 1013/2013 Mgr. Pavel Kulička, Lékárna Bosonohy, Pražská 78, Brno-Bosonohy
 1014/2013 Mgr. Pavel Kulička, Villiers s.r.o.
 1031/2013 Mgr. Hana Němcová Koubková, BENU Lékárna, Masarykova 92, Ústí nad Labem
 1131/2013 Mgr. Miroslava Grossová, Lékárna Na Údolní s.r.o., Údolní 392/16, Brno
 1132/2013 Mgr. Miroslava Grossová, Lékárna Na Údolní s.r.o.
 1164/2013 Mgr. Hana Švandová, Lékárna U Radnice, Obrokova 11, Znojmo
 1165/2013 Mgr. Hana Švandová, Leisser s.r.o.
 1335/2013 Mgr. Radka Adámková, HB Service s.r.o.
 46/2014 PharmDr. Veronika Braunová, Dr. Max LÉKÁRNA, Novinářská 6a, Ostrava
 252/2014 PharmDr. Zdeňka Trubáková, Lékárna Merhautova, Merhautova 216, Brno
 253/2014 PharmDr. Zdeňka Trubáková, EDI NET s.r.o.
 267/2014 Mgr. Michal Oriniak, Vranská lékárna, Oblouková 610, Vrané nad Vltavou
 268/2014 Mgr. Michal Oriniak, Šárka Krchová
 340/2014 Mgr. Jitka Letochová, Lékárna Loučka, Za Potokem 279, Nový Jičín
 540/2014 PharmDr. Martina Vajčnerová, Dr. Max LÉKÁRNA, Rovná 4, Boskovice
 578/2014 Mgr. Michal Navrátil, Lékárna Sunpharma, Alej 17. listopadu 2720, Roudnice nad Labem
 579/2014 Mgr. Michal Navrátil, Sunpharma CZ s.r.o.
 587/2014 Mgr. Markéta Smutná, Lékárna Světlogorská, Světlogorská 2764, Tábor

691/2014 PharmDr. Marie Fojtíková, Lékárna Slunce, Okružní 5290, Zlín
 610/2014 PharmDr. Iva Petrželková, BENU Lékárna, Vítězné nám. 9, Praha 6
 756/2014 PharmDr. Jana Janošková, Lékárna Cithara, Českomoravská 2420/15a, Praha 9
 768/2014 Mgr. Eliška Zajoncová, Dr. Max LÉKÁRNA, Výškovická 3086/44, Ostrava
 2/2015 Mgr. Marta Foltová, Vaše lékárna s.r.o.
 3/2015 Mgr. Marta Foltová, Lékárna Vodičkova, Vodičkova 715/23, Praha 1
 86/2015 PharmDr. Denisa Kučerová, Lékárna Na Hlavním nádraží, Wilsonova 8, Praha 2
 87/2015 PharmDr. Denisa Kučerová, Pharma 2, a.s.
 97/2015 PharmDr. Jana Mlíchová, MUDr. Zoltán Paluch
 98/2015 PharmDr. Jana Mlíchová, Lékárna U Černého orla, Na Kolejním statku 373, Praha 4
 115/2015 Mgr. Martina Zahradníková, Chytrá lékárna, Orlí 34, Brno
 135/2015 RNDr. Daniela Kostohryzová, SANOVIA a.s.
 136/2015 RNDr. Daniela Kostohryzová, Lékárna U Matky Boží, Drličov, Písek
 147/2015 PharmDr. Roman Kejzlar, Lékárna Volary s.r.o.
 148/2015 PharmDr. Roman Kejzlar, Lékárna Volary, Náměstí 138, Volary
 188/2015 PharmDr. Katarína Ogurčáková, Lékárna CLINICUM, Sokolovská 810/304, Praha 9
 267/2015 Mgr. Jarmila Sellnerová, Lékárna Poliklinika, Nad Stadionem 547, Vimperk
 273/2015 PharmDr. Edita Černochová, Dr. Max LÉKÁRNA, Na Radouči 1326, Mladá Boleslav
 475/2015 Mgr. Lenka Hanková, Lékárna Arlego, Troilova 475/20, Praha 10
 476/2015 Mgr. Lenka Hanková, Arlego s.r.o.

Vydaná osvědčení

VEDOUCÍ LÉKÁRNÍK

313/2015 Mgr. Věra Sokolová, Lékárna Olympia, Nám. Karla V., Nejdek, poskytovatel: Pharmacium s.r.o.
 315/2015 Mgr. Romana Benáková, Lékárna U Věže, Nám. Arnošta z Pardubic 21, Český Brod, poskytovatel: Libor Řezníček
 316/2015 Mgr. Václav Jech, Lékárna Ambra, Kvasinská 129, Solnice, poskytovatel: Mgr. Václav Jech
 318/2015 PharmDr. Zuzana Juricová, Lékárna Haná s.r.o., Sídliště Svobody 22/77, Prostějov, poskytovatel: Lékárna Haná s.r.o.
 321/2015 PharmDr. Richard Lubojacký, Dr. Max Lékárna, Polní 622/27, Liberec, poskytovatel: ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s.
 323/2015 PharmDr. Jan Talpa, Dr. Max Lékárna, Romana Havelky 1241, Jihlava, poskytovatel: ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s.
 324/2015 Mgr. Andrea Kačenová, Lékárna U Sv. Jakuba, Nám. T. G. Masaryka 100, Příbram, poskytovatel: PharmDr. Helena Sládečková

- 325/2015 PharmDr. Josef Umlauf, Lékárna U Okřídleného býka, Husova 4691, Chomutov, poskytovatel: KLARANN s.r.o.
- 327/2015 PharmDr. Tereza Nousková, Lékárna Světlogorská, Světlogorská 2764, Tábor, poskytovatel: Nemocnice Tábor, a.s.
- 329/2015 Mgr. Eva Holubová, H-Lékárna, Masarykova 729, Kostelec nad Orlicí, poskytovatel: H-Lékárna s.r.o.
- 331/2015 Mgr. Robert Běhal, Lékárna Fakultní nemocnice Olomouc, I. P. Pavlova 17, Olomouc, poskytovatel: Fakultní nemocnice Olomouc
- 334/2015 Mgr. Otakar Červenka, Lékárna U divadla, Divadelní nám. 2132, Karlovy Vary, poskytovatel: Slaks Group s.r.o.
- 335/2015 Mgr. Martina Obrtelová, Chytrá lékárna, Orlí 34, Brno, poskytovatel: PHARMAWELL a.s.
- 336/2015 Mgr. Marie Lukešová, Dr. Max LÉKÁRNA, Denisova 2907/11, Přerov, poskytovatel: ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s.
- 337/2015 Mgr. Ivana Kovářová, Lékárna Pilulka, Krátká 554, Vimperk, poskytovatel: Pilulka Lékárny s. r. o.
- 338/2015 Mgr. Barbara Byrtus, Lékárna Agel, Poštovní 415, Třinec, poskytovatel: REPHARM a.s.
- 339/2015 PharmDr. Veronika Hubová, Lékárna, Slovanské náměstí 2790, Kroměříž, poskytovatel: Mgr. Horná Jitka
- 341/2015 RNDr. Libuše Sládková, Lékárna, U Pošty 17, Chrást, poskytovatel: Libuše Sládková
- 342/2015 Mgr. Květoslava Gabrhelová, BENU Lékárna, OC Tesco, Velehradská 3254, Kroměříž, poskytovatel: BENU Česká republika a.s.
- 344/2015 Mgr. Anna Bártová, Lékárna pod Synagogou, Sokolovská 193, Milevsko, poskytovatel: Ing. Ondřej Bernot
- 345/2015 Mgr. Barbora Maršíková, Lékárna Centrum, Benešovo nám. 424/9, Teplice, poskytovatel: MAZÁK s.r.o.
- 346/2015 PharmDr. Blanka Vácová, Lékárna EUROCLINICUM, Libušina 1379, Přelouč, poskytovatel: Přeloučská poliklinika a.s.
- 347/2015 Mgr. Iveta Rosová, Lékárna EUROCLINICUM, Karla Šípka 282, Pardubice, poskytovatel: Přeloučská poliklinika a.s.
- 349/2015 Mgr. Petr Kokeš, Hanušovická lékárna, Hlavní 367, Hanušovice, poskytovatel: UNITED PHARMACIES s.r.o.
- 350/2015 PharmDr. Lucie Dvořáková Dostáliková, Lékárna Heřmanka, Koněvova 110, Ostrava, poskytovatel: Lékárna U Edisona s.r.o.
- 352/2015 Mgr. Jana Vondráčková, Dr. Max LÉKÁRNA, Veronské náměstí 403, Praha 10, poskytovatel: ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s.
- 355/2015 Mgr. Kateřina Schönigerová, Lékárna U sv. Jana Nepomuckého, Klatovská 66, Plzeň, poskytovatel: Sabadila s.r.o.
- 356/2015 Mgr. Andrea Pinkasová, Lékárna Pilulka, Nám. T. G. M. 796/3, Poděbrady, poskytovatel: PILULKA LÉKÁRNY a.s.
- 358/2015 Mgr. Kateřina Kaukalová, Lékárna REMUS, Žlutická 9, Plzeň, poskytovatel: ARLEGO s.r.o.
- 359/2015 PharmDr. Barbora Hoffman, Lékárna Vodičkova, Vodičkova 715/23, Praha 1, poskytovatel: Vaše lékárna s.r.o.
- 361/2015 Mgr. Iva Friaková, Pharmacentrum Vysočany, Sokolovská 810/304, Praha 9, poskytovatel: MEDICON PHARM s.r.o.
- 362/2015 Mgr. Zuzana Nezvalová, Lékárna IPC, Hlavní třída 706, Ostrava-Poruba, poskytovatel: Vítkovická lékárna, s.r.o.
- 363/2015 Mgr. Lucie Fojtíková, Lékárna U Anny, Masarykova 338, Fulnek, poskytovatel: STAVOVSKÁ s.r.o.
- 364/2015 PharmDr. Helena Balková, Lékárna Špičák, 28. října 3004, Česká Lípa, poskytovatel: Českolipská lékárenská společnost, s.r.o.
- 365/2015 Mgr. Marie Novotná, Lékárna U bílého jednorožce, Palackého 351, Tábor, poskytovatel: Mgr. Marie Novotná
- 367/2015 Mgr. Štěpánka Trnobranská, Lékárna, Komenského 303, Sedlec-Prčice, poskytovatel: Mgr. Štěpánka Trnobranská
- 369/2015 PharmDr. Jana Kuncová, Dr. Max LÉKÁRNA, Masarykovo nám. 63, Bystřice n. Pernštejnem, poskytovatel: ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s.
- 370/2015 PharmDr. Drahomíra Havlíková, Dr. Max LÉKÁRNA, Polní 622/27, Liberec, poskytovatel: ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s.
- 372/2015 PharmDr. Petr Nalevajka, Lékárna NOVEA, Bedřicha Egermanna 881, Nový Bor, poskytovatel: SANOVIA a.s.
- 373/2015 RNDr. Eva Přehnalová, Lékárna Pharmia Olomouc, Masarykova tř. 955/53, Olomouc, poskytovatel: OC Pharma a.s.
- 375/2015 Mgr. Lenka Novotná, Lázeňská lékárna s.r.o., Nám. Svobody 826, Jeseník, poskytovatel: Lázeňská lékárna s.r.o.
- 377/2015 Mgr. Markéta Kořenková, Lékárna SALVIA, Přemyslovců 476/16, Ostrava, poskytovatel: Lékárny 4K, s.r.o.
- 378/2015 Mgr. Bronislava Kovářová, Lékárna U Zlatého raka, Hornopolská 1455/28, Mor. Ostrava, poskytovatel: Lékárny 4K, s.r.o.
- 379/2015 Mgr. Martina Žárská, Lékárna Silesia, Opavská 774/91, Ostrava, poskytovatel: Linefarm s.r.o.
- 381/2015 Mgr. Petra Šimonová, Zelená lékárna – JLM, s.r.o., Jiráskova 1378/4, Rumburk, poskytovatel: Zelená lékárna – JLM, s.r.o.
- 383/2015 Mgr. Jana Ihlárová, Lékárna Karolína, Jantarová 3344/4, Ostrava, poskytovatel: Vítkovická lékárna s.r.o.
- 385/2015 PharmDr. Milan Kuna, Lékárna Slunce, Okružní 5290, Zlín, poskytovatel: Lékárna Slunce s.r.o.
- 386/2015 Mgr. Martina Zahradníková, Lékárna Na Údolní, Údolní 392/16, Brno, poskytovatel: Lékárna Na Údolní s.r.o.
- 388/2015 Mgr. Silvie Kubištová, Dr. Max Lékárna, Brněnská 74, Jihlava, poskytovatel: ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s.

Pokračování na další straně

Pokračování z předchozí strany

390/2015	Mgr. Karel Polák, Stará lékárna, Libušina 24, Karlovy Vary, poskytovatel: Pharma Spa s.r.o.	422/2015	Mgr. Petr Papuga, Lékárna Léčebné centrum, Kochova 1227/2, Havířov-Šumbark, poskytovatel: Kochova Havířov s.r.o.
391/2015	PharmDr. Danuta Kozáková, Lékárna IRDA, Hlavní tř. 679, Ostrava-Poruba, poskytovatel: IRDA, s.r.o.	424/2015	PharmDr. Hana Kolumberová, Lékárna Euroclinicum Nemocnice Atlas, Třída T. Bati 5135, Zlín, poskytovatel: Nemocnice Atlas, a.s.
394/2015	Mgr. Petra Jiříčková, Lékárna Alba, T. G. Masaryka 188, Český Krumlov, poskytovatel: ALBA – FARM s.r.o.	426/2015	Mgr. Irena Brožová, Lékárna Benu OC Tesco, Podkrušnohorská 2171, Litvínov, poskytovatel: BENU ČR, a.s.
395/2015	PharmDr. Alena Jursová, Salfa lékárna, Pražská 100, Kostelec n. Č. Lesy, poskytovatel: Salfa a.s.	427/2015	Mgr. Katarína Fridlová, Dr. Max LÉKÁRNA, Horní Lán 1310/10A, Olomouc, poskytovatel: ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s.
397/2015	PharmDr. Bořivoj Tomiček, Lékárna Altea, Za Chlumem 814, Bílina, poskytovatel: Lékárna Altea s.r.o.	428/2015	PharmDr. Blanka Bednářová, Lékárna Jarov, Koněvova 223, Praha 3, poskytovatel: Pharmedol s.r.o.
399/2015	PharmDr. Dana Šenfěldová, Lékárna Poliklinika, Nad Stadionem 547, Vimperk, poskytovatel: Pharmaca s.r.o.	430/2015	PharmDr. Zuzana Staňová, Dr. Max LÉKÁRNA, Makovského 1349, Praha 6, poskytovatel: ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s.
400/2015	PharmDr. Jan Král, Dr. Max LÉKÁRNA, Tyršova 866, Náchod, poskytovatel: ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s.	432/2015	PharmDr. Ivanka Krejčová, Lékárna Salfa, Ďáblická 1061, Praha 8, poskytovatel: Salfa a.s.
401/2015	Mgr. Zuzana Hemelíková, Dr. Max LÉKÁRNA, T. G. Masaryka 46, Nové Město n/M., poskytovatel: ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s.	434/2015	PharmDr. Lenka Kunzová, Lékárna Vitalis, Riegrova 663, České Velenice, poskytovatel: Lékárna Vitalis s.r.o.
402/2015	PharmDr. Roman Kejzlar, Lékárna Volary, Náměstí 138, Volary, poskytovatel: PANAPHARM s.r.o.	436/2015	Mgr. Elena Vallová, BENU Lékárna OC Luka, Mukařovského 2590/2, Praha 5, poskytovatel: TAUPO s.r.o.
404/2015	Mgr. Martina Soldánová, LÉKÁRNA NA OSMÉM, A. Bejdové 1810/10, Ostrava-Poruba, poskytovatel: ALTHEA PHARM s.r.o.	439/2015	Mgr. Kateřina Landíková, BENU Lékárna, Vítězné nám., Praha 6, poskytovatel: BENU Česká republika a.s.
406/2015	Mgr. Pavla Pečeňová, LÉKÁRNA, Lidická 402, Vlašim, poskytovatel: Mgr. Alena Červenková	440/2015	PharmDr. Hana Mistríková, Lékárna Euroclinicum, Smetanovo náměstí 1358, Slaný, poskytovatel: P-P Klinika s.r.o.
407/2015	Mgr. Jitka Hrušková, Lékárna U parku, Husovo nám. 121, Rakovník, poskytovatel: Lékárna U parku, s.r.o	448/2015	Mgr. Iveta Hermanová, Lékárna Sokolská, Sokolská 35, Praha 2, poskytovatel: Other Corp s.r.o.
408/2015	PharmDr. Kateřina Nesejťová, Lékárna Pilulka, Tkalcovská 869/1, Brno, poskytovatel: PILULKA LÉKÁRNY a.s.	449/2015	PharmDr. Filip Reich, SALFA lékárna s drogerií, Novodvorská 994, Praha 4, poskytovatel: SALFA a.s.
410/2015	PharmDr. Václav Bareš, Lékárna V domě U červeného raka, Masarykova 1, Brno, poskytovatel: Rent-Pharm a.s.	454/2015	PharmDr. Ludmila Reitmeierová, Dr. Max LÉKÁRNA, Vítězné nám. 13, Praha 6, poskytovatel: ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s.
412/2015	Mgr. Barbora Schmidtová, Lékárna Na Štěpnici, Polská 1308, Ústí nad Orlicí, poskytovatel: Mgr. Jitka Gieblová	455/2015	Mgr. Eva Ferklová, Lékárna Palackého 201, Trutnov, poskytovatel: Loise Lane a.s.
413/2015	PharmDr. Ludmila Cachnínová, Lékárna Loučka, Za potokem 274, Nový Jičín, poskytovatel: SANETERRA s.r.o.	459/2015	Mgr. Jana Šnajdrová, Lékárna Manor, Mělnická 583/12, Praha 5, poskytovatel: K-Pharma s.r.o.
415/2015	Mgr. Petra Makovcová, Lékárna Libušina, Libušina 163, Bechyně, poskytovatel: Mgr. Petra Makovcová	457/2015	Mgr. Marta Foltová, Lékárna Arlego, Troilova 475/20, Praha 10, poskytovatel: Arlego s.r.o.
416/2015	PharmDr. Veronika Braunová, Dr. Max LÉKÁRNA, Výškovická 3086/44, Ostrava-Zábřeh, poskytovatel: ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s.	463/2015	PharmDr. Marcela Hlávková, Lékárna Borovina, Koželužská 292, Třebíč, poskytovatel: Amarlex s.r.o.
417/2015	PharmDr. Michal Hlávka, Lékárna U Radnice, Obrokova 11, Znojmo, poskytovatel: LEISSER s.r.o.	465/2015	Mgr. Petr Szönyi, Lékárna Koruna, Staré nám. 8, Ostrov nad Ohří, poskytovatel: Pharmacium s.r.o.
419/2015	PharmDr. Andrea Proschková, Lékárna U Sv. Václava, Lidická 3411, Břeclav, poskytovatel: EVROKAPITAL s.r.o.	467/2015	PharmDr. Klára Tomanová, Lékárna Arnica, Zahradní 580, Bystřice n. Pernštejnem, poskytovatel: Lékárna Arnica s.r.o.
		468/2015	PharmDr. Vladimír Maliarik, Dr. Max LÉKÁRNA, Na Radouči 1326, Mladá Boleslav, poskytovatel: ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s.
		469/2015	Mgr. Jan Klofáč, Lékárna U nemocnice, Dr. Jiřího Procházky 20, Jihlava, poskytovatel: Alighio s.r.o.

- 472/2015 PharmDr. Kamila Hružová, Lékárna Pod smrkem, Sídliště 429, Toužim, poskytovatel: Doubská lékárna s.r.o.
- 474/2015 PharmDr. Hana Šumová, Lékárna U zlatého hada II, Masarykovo nám. 351, Nýřany, poskytovatel: Ivan Trejbal
- 476/2015 Mgr. Leona Ocelková, Dr. Max Lékárna, Zborovská 2008, Hranice, poskytovatel: ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s.
- 477/2015 PharmDr. Zuzana Frendlová, Lékárna Nemocnice Slaný, Politických vězňů 576, Slaný, poskytovatel: Nemocnice Slaný
- 479/2015 PharmDr. Stanislava Brejchová, Lékárna SANO, Dobiášova 11, Liberec, poskytovatel: Sanovia a.s.
- 480/2015 Mgr. Marta Dobošová, Lékárna U Konvalinek, Přátelství 279, Podbořany, poskytovatel: PharmDr. Jitka Kortová
- 482/2015 Mgr. Jiřina Roubalová, Lékárna Pod synagogou, Sokolovská 193, Milevsko, poskytovatel: Ing. Ondřej Bernot
- 485/2015 Mgr. Pavla Vařeková, Lékárna Amica, Pražská 103, Mělník, poskytovatel: Ledovys, s.r.o.
- 486/2015 RNDr. Rudolf Jendryščík, Lékárna Medplus, Hlavní třída 398/59, Havířov, poskytovatel: Medplus s.r.o.
- 488/2015 Mgr. René Šostý, Lékárna Sunpharma, Alej 17. listopadu 2720, Roudnice nad Labem, poskytovatel: Sunpharma CZ s.r.o.
- 490/2015 Mgr. Simona Mrázková, Dr. Max Lékárna, Kostelecká 1959, Brandýs n. Labem, poskytovatel: ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s.
- ODBORNÝ ZÁSTUPCE**
- 319/2015 PharmDr. Zuzana Juricová, Lékárna Haná s.r.o.
- 320/2015 PharmDr. Richard Lubojacký, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s.
- 322/2015 PharmDr. Jan Talpa, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s.
- 326/2015 PharmDr. Josef Umlauf, KLARRAN s.r.o.
- 328/2015 Mgr. Eva Holubová, H-Lékárna s.r.o.
- 330/2015 Mgr. Robert Běhal, Fakultní nemocnice Olomouc
- 333/2015 Mgr. Otakar Červenka, Slaks Group s.r.o.
- 343/2015 Mgr. Anna Bártová, Ing. Ondřej Bernot
- 348/2015 Mgr. Petr Kokeš, UNITED PHARMACIES s.r.o.
- 351/2015 PharmDr. Lucie Dvořáková Dostálíková, Lékárna U Edisona s.r.o.
- 353/2015 Mgr. Jana Vondráčková, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s.
- 354/2015 Mgr. Kateřina Schönigerová, Sabadila s.r.o.
- 357/2015 Mgr. Andrea Pinkasová, PILULKA LÉKÁRNÝ a.s.
- 360/2015 PharmDr. Barbora Hoffman, Vaše lékárna s.r.o.
- 371/2015 PharmDr. Drahomíra Havlíková, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s.
- 376/2015 Mgr. Markéta Kořenková, Lékárny 4K, s.r.o.
- 380/2015 Mgr. Martina Žárská, Linefarm s.r.o.
- 382/2015 Mgr. Petra Šimonová, Zelená lékárna – JML s.r.o.
- 384/2015 Mgr. Jana Ihlárová, Vítkovická lékárna s.r.o.
- 387/2015 Mgr. Martina Zahradníková, Lékárna Na Údolní s.r.o.
- 389/2015 Mgr. Silvie Kubištová, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s.
- 392/2015 PharmDr. Danuta Kozáková, IRDA s.r.o.
- 393/2015 Mgr. Petra Jiříčková, ALBA – FARM s.r.o.
- 396/2015 PharmDr. Alena Jursová, Salfa a.s.
- 398/2015 PharmDr. Bořivoj Tomíček, Lékárna Altea spol. s.r.o.
- 403/2015 PharmDr. Roman Kejzlar, PANAPHARM s.r.o.
- 405/2015 Mgr. Martina Soldánová, ALTHEA PHARM s.r.o.
- 409/2015 PharmDr. Kateřina Nesejtová, PILULKA LÉKÁRNÝ a.s.
- 411/2015 PharmDr. Václav Bareš, Rent-Pharm a.s.
- 418/2015 PharmDr. Michal Hlávka, LEISSER s.r.o.
- 420/2015 PharmDr. Andrea Proschková, EVROKAPITAL s.r.o.
- 421/2015 Mgr. Alena Petrujová, MUDr. Luděk Soldán
- 423/2015 Mgr. Petr Papuga, Kochova Havířov s.r.o.
- 425/2015 PharmDr. Hana Kolumberová, Nemocnice Atlas, a.s.
- 429/2015 PharmDr. Blanka Bednářová, Pharmedol s.r.o.
- 431/2015 PharmDr. Zuzana Staňová, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s.
- 433/2015 PharmDr. Ivanka Krejčová, Salfa a.s.
- 435/2015 PharmDr. Lenka Kunzová, Lékárna Vitalis s.r.o.
- 437/2015 Mgr. Elena Vallová, TAUPO s.r.o.
- 438/2015 Mgr. Karel Churáček, PERFECTUS s.r.o.
- 441/2015 PharmDr. Hana Mistríková, P-P Klinika s.r.o.
- 450/2015 PharmDr. Filip Reich, SALFA a.s.
- 456/2015 Mgr. Eva Ferklová, Loise Lane a.s.
- 458/2015 Mgr. Marta Foltová, Arlego s.r.o.
- 460/2015 Mgr. Jana Šnajdrová, K-Pharma s.r.o.
- 461/2015 Mgr. Iveta Hermanová, Other Corp s.r.o.
- 462/2015 PharmDr. Hana Kostková, Pharmacentrum s.r.o.
- 464/2015 PharmDr. Marcela Hlávková, Amarlex s.r.o.
- 466/2015 Mgr. Petr Szönyi, Pharmacium s.r.o.
- 470/2015 Mgr. Jan Klofáč, Alighio s.r.o.
- 471/2015 PharmDr. Helena Balková, Českolipská lékárenská společnost s.r.o.
- 473/2015 PharmDr. Kamila Hružová, Doubská lékárna s.r.o.
- 474/2015 PharmDr. Hana Šumová, Ivan Trejbal
- 478/2015 PharmDr. Zuzana Frendlová, Nemocnice Slaný
- 481/2015 Mgr. Marta Dobošová, PharmDr. Jitka Kortová
- 483/2015 Mgr. Jiřina Roubalová, Ing. Ondřej Bernot
- 484/2015 Mgr. Olga Doleželová, OC Pharma a.s.
- 487/2015 RNDr. Rudolf Jendryščík, Medplus s.r.o.
- 489/2015 Mgr. René Šostý, Sunpharma CZ s.r.o.
- 491/2015 Mgr. Simona Mrázková, ČESKÁ LÉKÁRNA HOLDING a.s.
- SOUKROMÁ LÉKÁRENSKÁ PRAXE**
- 414/2015 Mgr. Petra Makovcová, Mgr. Petra Makovcová

INTERAKTIVNÍ DISPENZAČNÍ SEMINÁŘE (za podpory společnosti Teva)

Přihlašování pouze na www.lekarnici.cz – vzdělávací akce – nabídka kurzů pro lékárníky. **Účastnický poplatek uhradíte podle pokynů při přihlášce: bankovním převodem na účet číslo: 35–7905240297/0100 vedený u KB, variabilní symbol: členské číslo účastníka, konstantní symbol: 558, specifický symbol: kód semináře. Splatnost nejpozději **5 dnů** před konáním semináře (v hotovosti na místě akce jen v nejnnutnějším případě a za zvýšený poplatek).**

ZÁŘÍ

St 9. 9. Praha (kód semináře: 15040)

Nemocnice Na Bulovce, Budínova 67/2, (pavilon č. 16, 1. patro), začátek v 18 hodin
Farmakoterapie akutní a chronické bolesti (opakování z 11. 3. 2015)

Lektoři: Mgr. Jana Gregorová,
Mgr. Michaela Šlesingerová,
MUDr. Kateřina Hanousková

Odborný garant: Mgr. Jana Gregorová
Poplatek: 150 Kč, hotově 200 Kč
Počet bodů: 12

So 12. 9. Teplice (kód semináře: 15041)

Kavárna Vojenské lázeňské léčebny, začátek v 10 hodin
Vybrané kazuistiky z interního lékařství

Lektoři: Mgr. Kateřina Langmaierová,
Mgr. Renáta Kuželová, MUDr. Petr Tamler

Odborný garant: Mgr. Kateřina Langmaierová
Poplatek: 200 Kč, hotově 250 Kč
Počet bodů: 16

Čt 17. 9. Břeclav (kód semináře: 15964)

Jídelna polikliniky, začátek v 18 hodin
Lékové problémy u nemocných GIT II
Anotace: Kazuistiky nemocných s GERD a řešení lékových problémů

Lektoři: prof. RNDr. Jiří Vlček, CSc., MUDr. Viliam Brada
Odborný garant: PharmDr. Jana Krejčí
Poplatek: 150 Kč, hotově 200 Kč
Počet bodů: 12

Út 22. 9. Hradec Králové (kód semináře: 15089)

Lékárna FN HK, začátek v 18 hodin
Nové kazuistiky v geriatрии (opakování ze 17. 6. 2015)

Lektoři: PharmDr. Pavlína Pastyříková,
Mgr. Martina Maříková, MUDr. Vladimír Nerad

Odborný garant: PharmDr. Pavlína Pastyříková
Poplatek: 150 Kč, hotově 200 Kč
Počet bodů: 12

Út 29. 9. Kladno (kód semináře: 15043)

Posluchárna ONK, začátek v 17.30 hodin
Léčba bolesti v ortopedii

Lektoři: Mgr. Lenka Kolbabová, Mgr. Zuzana Vašířová

Odborný garant: Mgr. Lenka Kolbabová
Poplatek: 150 Kč, hotově 200 Kč
Počet bodů: 12

ŘÍJEN

St 7. 10. Hradec Králové (kód semináře: 15090)

Lékárna FN HK, začátek v 18 hodin

Kazuistiky z ordinace psychiatra

Lektoři: PharmDr. Pavlína Pastyříková,
Mgr. Martina Maříková, MUDr. Richard Köhler

Odborný garant: PharmDr. Pavlína Pastyříková
Poplatek: 150 Kč, hotově 200 Kč
Počet bodů: 12

Čt 8. 10. Znojmo (kód semináře: 15048)

Hotel Prestige, začátek v 18 hodin

Léčba bolesti III

Lektoři: prof. RNDr. Jiří Vlček, CSc., MUDr. Vladan Ryšavý

Odborný garant: PharmDr. Antonín Svoboda
Poplatek: 150 Kč, hotově 200 Kč
Počet bodů: 12

Čt 15. 10. Praha (kód semináře: 15049)

Nemocnice Na Bulovce, Budínova 67/2, (pavilon č. 16, 1. patro), začátek v 17.30 hodin
Antibiotika v kazuistikách

Lektoři: PharmDr. Jitka Rychlíčková,
MUDr. Hana Suchánková

Odborný garant: PharmDr. Jitka Rychlíčková
Poplatek: 150 Kč, hotově 200 Kč
Počet bodů: 12

GARANTOVANÝ KURZ ČLnK

Základy poskytování odborných konzultací pacientům v lékárně včetně řešení lékových problémů

Lege artis prováděná konzultační činnost v lékárně se v řadě aspektů liší od ostatních činností lékárníka. Pozornost proto bude mj. věnována nezbytnému prostorovému, materiálnímu a personálnímu vybavení, způsobu dokumentace této činnosti nebo komunikaci s pacientem. Další část se zaměří na informační zdroje vhodné a dostupné pro konzultační činnost (příklady zdrojů, metodika práce s nimi, interpretace nalezených informací) a základy medicíny založené na důkazech, a to jako nezbytné předpoklady např. pro identifikaci a řešení lékových problémů. Kurz si dále klade za cíl předat účastníkům znalosti a dovednosti nezbytné pro vedení konzultace nebo management konkrétních lékových problémů s ohledem na specifika konzultační činnosti. Kurz bude veden interaktivním způsobem, účastníci budou moci diskutovat úkoly v menších skupinách. Teoretický výklad vždy doprovodí vhodná obrazová dokumentace a různě strukturované kazuistiky.

Přednášející: PharmDr. Jana Šolínová,
PharmDr. Aleš Mareček,
PharmDr. Josef Malý, Ph.D.,
Mgr. Martin Doseděl, Ph.D.

Odborný garant: Mgr. Michal Hojný

NÁVODY PRO DISPENZACI

Kalium chloratum

Draselný iont patří k základním minerálům zajišťujícím v organismu správnou funkci mnoha orgánových systémů. Dysbalance základních minerálů se projevuje výraznými nežádoucími projevy především v oblasti kardiovaskulární, renální a muskuloskeletální. Hypokalémii často doprovází hypomagnezémie. Hypokalémie může být způsobena buď nedostatečným přísunem v potravě (což však za běžných podmínek není časté, spíše jen při malabsorpci např. u Crohnovy choroby), při výrazné dehydrataci způsobené průjmy, zvracením nebo píštělemi, ale také užíváním některých léčiv, v praxi to bývají většinou diuretika (thiazidy, kličková i osmotická diuretika), kortikosteroidy, digoxin, nadměrné užívání laxativ. Dalšími příčinami jsou hyperaldosteronismus a podobné endokrinní stavy, nadměrný příjem alkoholu, výrazné pocení, některá antibiotika (amfotericin B, vysoké dávky penicilinu) nebo předávkování teofylinem. K hypokalémii může docházet také kvůli zvýšenému přesunu K^+ do buněk – během TPN nebo enterální hyperalimentace, kdy dochází ke zvýšení glykogeneze; po podání inzulínu (při špatné kompenzaci diabetika na inzulínu); při stimulaci sympatiku léčivy ze skupiny β_2 -SM, např. u astmatiků; při tyreotoxikóze (ojediněle), kdy dochází rovněž ke stimulaci β_2 receptorů sympatiku. Mezi základní klinické projevy hypokalémie lze uvést únavu, slabost, svalové křeče, polyurii, poruchy srdečního rytmu a změny na EKG.

Suplementace draslíkem může být preventivní nebo kurativní, obvykle ve formě kalium chloratum, u nás převážně ve formě tablet nebo dražé, v jiných zemích bývají dostupné i roztoky nebo effervescentní tbl k přípravě roztoků (v některých klinických situacích nám tyto LF chybí, např. u pacientů se strukturálními změnami GIT, kdy může docházet ke zpomalení průchodu a roztok by byl vhodnější). Pro léčbu závažné hypokalémie jsou k dispozici rovněž injekce a infuze. Dávka se liší podle toho, jestli je podávání preventivní (1–2 tbl denně), nebo terapeutické (až do 5–6 tbl denně). Pro lepší dostupnost, postupné uvolňování a lepší toleranci jsou tabletové formy upravovány do retardovaných lékových forem. V případě renálního poškození je nutno hladinu kalia velmi pečlivě sledovat a dávky upravovat. V případě poškození hepatálních funkcí není úprava dávek nutná. Při hospitalizaci lze v závažných případech používat parenterální léčbu kaliem, injekce musí být vždy zředěna v infuzním roztoku. Při hospitalizaci může někdy docházet i k hyperkalémii (nechci zmiňovat hyperkalémii navozenou nedbalostí a nepozorností ošetřovatelského personálu). Bezpečí pacientů lze zvýšit dostupností hotových premixů KCl v infuzních roztocích, které už jsou u nás k dispozici.

Některé skupiny pacientů jsou k rizikům hypo/hyperkalémie náchylnější, např. pacienti léčení digoxinem, pacienti se sníženou funkcí ledvin, pacienti užívající léčiva ze skupin: ACEI, kalium šetřící diuretika, sartany, kortikosteroidy atd. Perorální užívání KCl může způsobovat relativně často GI dyskomfort a nevolnost, někdy i zvracení, průjem, bolesti břicha, které mohou vést až k ulceraci sliznice nebo jejímu krvácení, obstrukcím nebo perforacím GIT. Farmakologicky navozené zpomalení pasáže (anticholinergika, spasmolytika) může zvyšovat toto riziko ulcerogenity KCl v GIT (uváděno jako závažná léková interakce). Během těhotenství – skupina C, není průkaz o jeho škodlivosti; není však vhodný během laktace.

- Perorální formy KCl užívat vždy s jídlem nebo bezprostředně po jídle, zapít plnou sklenicí vody nebo ovocné šťávou, aby se zabránilo dráždění GIT (flatulenci a průjmům). Pokud je nápoj studený, lépe maskuje hořkou chuť KCl.
- Kvůli retardaci a také rizikům NÚ se nesmí tablety žvýkat, drtit ani púlit.
- NÚ mohou být výraznější při současném podání anticholinergik (spasmolytik), eplerenonu, glykopyrolátu a heparinu, včetně nízkomolekulárního.
- Částečná suplementace kalia je možná také úpravou diety a doplněním některých potravin, např. tmavá zelenina (špenát, brokolice), rajčata, okurky, cukety, ovoce (jablka, pomeranče a banány), kořenová zelenina, fazole a hrách, mléko a jogurty.
- U pacientů s kolísavou hladinou kalia je vhodné častější měření kalémie, případně EKG.
- Při nákupu OTC produktů je nutno sledovat obsah tohoto iontu v kombinovaných směsích, aby nedošlo k prohloubení dysbalance.

PharmDr. Marie ZAJÍCOVÁ
marie.zajicova@nemocnice.opava.cz

Místo konání:

Praha: 18.–19. 9., sídlo ČLnK,
Rozárčina 1422/9, Praha 4

Čas: 18. 9. – od 9 do 18.45 hodin
19. 9. – od 9 do 17 hodin

Přihlašování na www.lekarnici.cz
– sekce – vzdělávací akce – nabídka kurzů pro lékárníky

Poplatek: 1 000 Kč

Po přihlášení platbu zašlete na účet 35-7905240297/0100 – variabilní symbol: členské číslo účastníka, konstantní symbol: 558, specifický symbol: kód semináře.

Akce je hodnocena **40 body** do systému celoživotního vzdělávání lékárníků.

Partnerem kurzu je společnost TEVA.

XVII. sympozium KF René Macha

Sekce klinické farmacie České farmaceutické společnosti ČLS JEP a Katedra sociální a klinické farmacie Farmaceutické fakulty UK v Hradci Králové pořádají ve dnech **20. a 21. listopadu 2015 na zámku v Mikulově XVII. SYMPOZIUM KLINICKÉ FARMACIE RENÉ MACHA, tentokrát věnované farmakoterapii onemocnění urogenitálního systému.**

Také pro letošní ročník symposia je připraven zajímavý program, vedle přednáškových bloků zahrnující workshopy, volná sdělení nebo interaktivní řešení lékových problémů.

Podrobnosti k programu, registraci a organizační pokyny najdete na www.faf.cuni/SympoziumKF2015/.

XIX. Pracovní den klinické farmacie otevřel další možnosti spolupráce

Dne 5. 6. 2015 proběhl v Lékařském domě v Praze XIX. ročník Pracovního dne klinické farmacie, tentokrát na téma **RACIONÁLNÍ FARMAKOTERAPIE KOSTNÍCH ONEMOCNĚNÍ**. Na rozdíl od předchozích let byl poprvé organizován ve vzájemné spolupráci Sekce klinické farmacie České farmaceutické společnosti ČLS JEP, České společnosti pro metabolická onemocnění skeletu ČLS JEP (ČSMOS ČLS JEP) a Sekce Ošetrovatelská lůžka – geriatry České asociace sester.

Již minulý XVIII. ročník probíhal ve spolupráci s Českou geriatrickou a gerontologickou společností ČLS JEP a byl provázen hojnou účastí klinických farmaceutů, farmaceutů a geriatrů. Tento Pracovní den poprvé uvítal v auditoriu klinické i další farmaceuty, lékaře a sestry (celkem 83 účastníků). Atmosféra akce byla vynikající a v bohatých diskuzích se prolínaly různé pohledy odborníků všech tří profesí na přednášenou problematiku. Diskuze potvrdily význam obdobných interdisciplinárních akcí, které mj. otevírají i další možnosti mezioborové spolupráce v klinické praxi.

Organizátoři zahájili Pracovní den uvítáním účastníků, přednášejících i členů spolupracujících Výborů. Prof. RNDr. Jiří Vlček, CSc., současně uvedl, že Pracovní den byl vždy místem setkávání klinických a dalších farmaceutů nad klinickými otázkami racionální farmakoterapie a v současnosti se stává

akcí, která povede k rozvoji interdisciplinární spolupráce klinických a dalších farmaceutů s ostatními zdravotnickými pracovníky na poli vzdělávání, ale i vědy a výzkumu.

První blok vyzvaných přednášek Pracovního dne zahájil MUDr. Jiří Jenšovský z Interní kliniky 1. LF UK a ÚVN-ÚFN Praha, který zastoupil ve svém sdělení s názvem **Osteoporóza** prof. MUDr. Vladimíra Paličku, CSc., předsedu SMOS ČLS JEP. V přednášce zdůraznil, že v současné době se přehodnocuje pohled na možnosti, které poskytuje farmakoterapie ve snížení rizika zlomenin (snížení o 20–50 %). Je třeba opustit „oseocentrický pohled“ zaměřený pouze na měření a zlepšování BMD (bone mineral density), a naopak prosazovat komplexní přístup ke snižování rizik všech zlomenin a zejména pádů, jejichž výskyt dosahuje v populaci seniorů až 75 %, a které hrají významnou roli v etiologii neosteoporotických zlomenin. Prevence pádů, sarkopenie a imobilizačního syndromu spočívá mj. i v dostatečné saturaci vitamínem D a kalcíem, zejména ve stáří (snížení rizika zlomenin o 20 a více procent), v časně operaci katarakty (snížení rizika o 34 %) a dalších krocích, kterými lze předcházet např. rozvoji syndromu stařecké křehkosti (frailty syndrom).

Prof. Sylvie Dusilová Sulková z Hemodialyzačního střediska Fakultní nemocnice v Hradci Králové navázala

druhým sdělením na téma **Vitamin D a aktivátory receptoru pro vitamin D – přehled současných farmakologických možností a pleiotropní účinky vitaminu D**. Upozornila na řadu studií potvrzujících pozitivní pleiotropní účinky vitaminu D, který se kromě tradiční role v metabolismu minerálů kostí účastní i řady dalších fyziologických regulačních funkcí, podporuje buněčné zrání, inhibuje buněčnou proliferaci a reguluje buněčnou apoptózu. V současné době je považován za „vitamin–hormon“, který významně ovlivňuje aktivitu buněk imunitního systému (suplementace se doporučuje např. také při autoimunitních onemocněních), aktivitu svalových buněk a svalovou sílu (podávání je např. doporučeno u seniorů s častými pády), pozitivní vliv byl prokázán v terapii bipolárních depresí, v prevenci některých nádorových onemocnění (např. karcinomu prsu, prostaty) atd. Prof. Sulková poukázala na rozdíly v dostupných formách vitaminu D a významnou roli parakalcitolu u pacientů s těžkým renálním selháním.

Dalšími excelentními přednáškami přispěli do odborného programu prof. MUDr. Petr Broulík, CSc., z III. interní kliniky 1. LF UK a VFN v Praze sdělením na téma **Současné racionální přístupy ve farmakoterapii osteoporózy – indikace, kontraindikace, léková rizika**, a doc. MUDr. Petra Tesařová, CSc., z Onkologické kliniky 1. LF UK a VFN

Praha, která upoutala klinické farmaceuty přednáškou zaměřenou na moderní přístupy v racionální terapii kostních metastáz.

V odpoledním bloku vystoupili odborní pracovníci Katedry sociální a klinické farmacie FaF UK s prezentacemi shrnujícími, kromě teoretických částí, i výsledky praktických projektů, které jsou realizovány ve spolupráci se sesterskými týmy, Geriatrickou klinikou 1. LF UK Praha a Osteocentrem FN a LF UK v Hradci Králové. Prof. RNDr. Jiří Vlček, CSc., představil podklady pro výzkumné práce v oblasti prevence a minimalizace rizik pádů s ohledem na užívanou farmakoterapii ve svém sdělení **Minimalizace rizik farmakoterapie způsobující pády a fraktury. Algoritmus tří pilířů**. Upozornil na komplexní vlivy přispívající k riziku pádů a možnosti uplatnění znalostí klinických farmaceutů ve snížení rizik farmakoterapie. Současným specifickým doporučením v dávkování a volbě léčiv v racionální geriatrické farmakoterapii, novým přístupům v suplementaci vitamínu D a kalcia u seniorů a výsledkům evropských projektů v oblasti racionální geriatrické preskripce s účastí České re-

publiky (projekty SHELTER a ADHOC) se věnovala PharmDr. Daniela Fialová, PhD., v přednášce **Hodnocení racionální farmakoterapie ve stáří včetně doporučení v preskripci vitamínu D a kalcia**. Projekty související se **sledováním lékové adherence u pacientů užívajících antiosteoporotickou léčbu, vitamín D a kalcium s využitím specifických dotazníků a monitorovacího systému MEMS** představila PharmDr. Magda Vytřísalová, Ph.D. Podle těchto výsledků je v našich podmínkách s doporučeními v racionálním užití bisfosfonátů adherentních pouze 44 % pacientů.

Pracovní den bohatý na diskuzi, inspiraci a podněty ke vzájemné spolupráci uzavřela zajímavá kazuistická sdělení z osteologických pracovišť MUDr. Ireny Kučerové a MUDr. Martina Hrbka z Osteocentra Nemocnice České Budějovice pod názvem **Výběr pacientů vhodných pro léčbu teriparatidem** a doc. MUDr. Štěpána Kutílk, CSc., a kol. z Klatovské nemocnice na téma **Ibandronát v léčbě dětské osteoporózy**.

Na konci XIX. Pracovního dne KF nechyběla ani pozvání pro účastníky na

další národní a mezinárodní akce pořádané v České republice, na které jsou zváni i čtenáři tohoto časopisu: XVII. Sympozium klinické farmacie René Macha na téma Farmakoterapie onemocnění urogenitálního systému (podrobněji na str. 21 – pozn. red.); Sympozium ISO (International Society of Pharmacovigilance) v Praze 27.–30. 10. 2015; Sympozium ESPACOM (European Society for Patient Adherence, Compliance and Persistence) v Praze 12.–14. 11. 2015 a Evropskou tréninkovou školu racionální geriatrické farmakoterapie organizovanou EU COST Action 1402 v Praze 25.–29. 4. 2016.

XIX. Pracovní den klinické farmacie otevřel další možnosti spolupráce klinických farmaceutů, farmaceutů, lékařů a sester v oblasti vzdělávání, vědy a výzkumu. Věříme, že se tato spolupráce bude dále kvalitně rozvíjet.

**Za výbor Sekce klinické farmacie
ČFS ČLS JEP
a za organizační výbor akce
PharmDr. Daniela FIALOVÁ, Ph.D.
Snímky: PETRARIM**

Odborný konzultant aneb 3 měsíce prázdnin?

Mnoho z vás už jistě postřehlo informaci, ať již z různých čísel časopisu nebo z internetu, že se v sídle České lékárnické komory objevil člověk, respektive funkce, která zde ještě nebyla. Ono to není tak zcela pravda, ale k tomu se dostaneme v průběhu dalších řádků. **Odborný konzultant** – pojem, označení či popis, který budí alespoň například u mých rodičů velký respekt. Mně osobně to celé přijde spíše jako: „Jak hloupý Honza k funkci přišel.“

Ale začneme popořadě a vraťme se k loňskému sjezdu, který se vyznačoval extrémně nízkou účastí delegátů. Z tohoto sjezdu jsem si odnesl informaci, že „obávaná“ skupina inspektorů, kterých mělo být v původním záměru až deset dobrovolných, prakticky nefunguje. Na základě této informace jsem se po domluvě s magistrem Kotlářem odhodlal a řekl, že konečně vystoupím z řad řadových lékárníků. Navázal jsem na svůj altruismus, který jsem vykonával už na střední a následně i na vysoké škole. Ačkoliv vedení různých studentských pracovních skupin, případně stání v čele studentského časopisu či prezidentování ve Spolku českých stu-

dentů farmacie, mi asi příliš v inspektorování nepomůže, ale říkal jsem si, zkusím to.

Poslal jsem svůj životopis a čekal na pozvání ze strany ČLnK. Zanedlouho, v průběhu prosince jsem byl pozván na pohovor, kde jsem zjistil, že jsem již téměř součástí výběrového řízení. Komise ve složení Kotlář, Škrabalová a Schwarzová (dotyční prominou, že jsem jejich jména napsal bez titulů) mě nikterak nešetřila. Říkal jsem si, kam jsem to zas strčil ten svůj zvědavý čumák. Odcházel jsem s myšlenkou: „Zkusil jsi to, ale asi tvé pravé místo je skutečně »pouze« za tárou“. Jak jsem se domníval, tak se také stalo. Výběrové

řízení jsem nevyhrál, ale zřejmě jsem musel na někoho udělat alespoň malinový dojem, protože lékárník pocházející z řeznické rodiny svou šanci asi nakonec dostane. (Můj tatínek je skutečně řezník, nechci tímto narážet na časté výroky Mgr. MUDr. Jaroslava Maršíka, že v dnešní době si může lékárník založit každý řezník.) Byla mi nabídnuta pozice, která ještě nebyla v té době přesně definována, ale jednalo se o post, o kterém se dlouho hovořilo, a už dříve zde byly snahy tyto funkce uvést do provozu anebo se udávaly pokusy o jejich realizaci. **Pomoc běžného lékárníka z praxe, který by na komoru vnesl názor většinového prostého lidu**. V té době na ČLnK probíhala personální analýza, která pojmenovala můj post jako odborný konzultant. Pojmenování je oficiální, proto jsem nucen ho užívat, ale spíše

Pokračování na další straně

Pokračování z předchozí strany

bych opravdu viděl svou pozici na úrovni člověka, který má za sebou určitou část běžné praxe ve veřejném lékárenství a od kupy práce nedá ruce pryč. Po několika schůzkách jsem přijal úvazek 0,8 a samozřejmě ten zbytek krotím stále v lékárenské realitě, v mé domovské lékárně BENU Europark Štěrboholy (píši záměrně, ať diskuze na našem lékárenském webu stále vzkvétá).

Na apríla přicházím ke svému prvnímu pracovnímu dni se smíšenými pocity a očekáváními. Mírné napětí ze mě opadává mezi dveřmi, kdy mě prezident komory okamžitě postaví do role spolujednatele před firmy Sprinx, uskupení AVEL a sekretariát komory. Než se rozkokuám, v podobném duchu uběhne týden. Dostávám se do obrátek, které jsem ještě nezažil, a ani po třech měsících zkušební doby se frekvence práce nikterak nesnižuje, spíše naopak. Přičichl jsem k věcem, které mi nejsou příliš cizí. Přeci již mám za sebou sedm sjezdů delegátů ČLnK a pravidelně jsem sledoval aktuální dění ve farmacii. Pravidelné dotazy kolegů, jimž se snažím poradit spíše lidsky než definicemi zákona či vyhlášky.

Ovšem ponoření se do legislativy je v těchto případech samozřejmě nezbytné. Snažím se dohnat zameškané a rozhodně si myslím, aby člověk pochopil alespoň tu důležitou část, ani roky nebudou stačit, natož tři měsíce. Spolupráce s právníky komory ale funguje znamenitě, a proto je mi občas neznalost odpuštěna. Jenže se dostávám i před problémy, které jsou mi zcela cizí. Nastudování problematiky není zas tak složité. Proto najednou můžete psát posudek pro akreditační komisi, jednáte se zdravotními pojišťovkami, dostanete se na jednání Úřadu vlády Parlamentu ČR, pomáháte s přípravami senátních seminářů, dokonce se účastníte oficiálních tiskových konferencí. Pronikáte do jednotlivých částí komory, do základních povinností práce s osvědčeními, přijímání nových členů, členské evidence, nakládání s finančními prostředky, do veškerých jednání se zahraničím, do starostí o samotnou budouv komory a mnoha a mnoha dalších povinností. Prodíráte se řadou nepřehledných dotazů od kolegů, kterých se ozývají na sekretariát komory desítky týdně. Jen se divíte, jak se dá vše zvládnout v tak malém počtu lidí.

Dostáváte se i k problematice vzdělávání. Když zjistíte, že vše – každý seminář, každá akce, ať už komorová nebo externí, zavedení akce do systému, propagace vzdělávací akce, organizace a následné připsání bodů do kontinuálního vzdělávání je připravována a realizována prakticky pouze ve třech lidech, smekáte klobouk již před prahem. Otevře se vám cesta k projektům, při nichž získáváte pocit, že kdyby se zde tato pozice neotevřela, zřejmě by se na daný problém holt muselo zapomenout, protože je zde nedostatek pracovních sil. Věřte mi, že takových kolegů z praxe jako jsem já, jsou potřeba na komoře alespoň tři možná pět. Pak by se snad mohlo přistupovat k věcem, tak, že je na ně dostatek času a na každý problém se dostane.

Představenstvo je kapitola sama pro sebe. Naivně jsem si myslel, že v představenstvu sedí 17 lékárníků (teď již 16), kteří se pravidelně scházejí a jednotně prorokují, debatují, jak nám řadovým lékárníkům pomoci v našich svízelných situacích. V některých problematikách to tak je, ale různorodost a široké spektrum názorů je zde kolikrát na škodu. Další uskupení jako GML a PoLP vnášejí do celého systému další možnosti roztržičnosti, i když obě organizace pracují svědomitě a správně. Mám pocit, že jeden prezident, i kdyby se rozkrájel, na to stačit nemůže. Pro nás ostatní, nezainteresované, je pak celá komora a představenstvo snadnou kořistí, kdy můžeme psát do diskuzí, podívejte se na ně, jak nic nedělají a ještě za to berou peníze. Věřte, že tomu tak opravdu není.

Svou pozici hodnotit nechci a ani mi toto právo nepřísluší. Pocitově si říkám, že tato funkce (ať ji nazveme jakkoliv – odborný konzultant, tajemník komory, pomocná síla na ČLnK) je zde nezbytná. Povinností a úkolů je tolik, že za chvíli i jeden odborný konzultant bude málo. Je pouze otázkou, kdy se řady běžných lékárníků na komoře rozrostou, a další otázkou je, zda se tento problém týká tohoto či budoucího představenstva. A jak jsem napsal v titulku – tři měsíce prázdnin to rozhodně nebyly, a podle počtu a výskytu povinností už ani nikdy nebudou.

PharmDr. Aleš NOVOSÁD
odborný konzultant ČLnK
Lékařna Benu
Europark Štěrboholy

POZVÁNKA: **Novinky v psychiatrické péči** (16. září, BOHNICE)

Spolek farmaceutů v Praze při České farmaceutické společnosti ČLS JEP, z.s., Česká lékárnická komora a Psychiatrická nemocnice Bohnice pořádají 16. 9. 2015 **SLAVNOSTNÍ SETKÁNÍ SPOLKU FARMACEUTŮ V PRAZE**, a to u příležitosti obnovení jeho činnosti. Bude se konat v areálu Psychiatrické nemocnice Bohnice, v hlavním sále divadla Za plotem, Ústavní 91, Praha 8 (www.bohnice.cz). **Tématem jsou novinky v oblasti psychiatrické péče.**

PROGRAM

19.00–19.10

Přivítání v PL Bohnicích:

Mgr. Jan Pomykacz,
vedoucí lékárník PNB,
MUDr. Martin Hollý, MBA,
ředitel PNB

19.10–19.20

Slavnostní zdravice vedení České farmaceutické společnosti: PharmDr. Helena Rotterová, MBA, místopředsedkyně ČFS

19.20–19.30

Slavnostní zdravice vedení České lékárnické komory: PharmDr. Lubomír Chudoba, prezident komory

19.30–19.35 **přestávka**

19.35–20.15

MUDr. Martin Hollý, MBA: Psychiatrická nemocnice Bohnice – novinky

20.15–20.30 **diskuze**

20.30–21.15

Prof. MUDr. Cyril Höschl, DrSc., FRCPsych: Národní ústav duševního zdraví v Klecanech – posláná a vize centra

21.15–21.30

diskuze a zakončení setkání, diskuze v kuloárech, drobné občerstvení

Za přípravný výbor:
PharmDr. Martina Lisá, Ph.D.
Mgr. Jan Pomykacz
Mgr. Dagmar Dolinská

CO URČITĚ STOJÍ ZA PŘEČTENÍ...

Widimský, J. Jr.: Empagliflozin: základní klinická data

Hypertenze a kardiovaskulární prevence č. 1/2015

Empagliflozin je po dapagliflozinu dalším selektivním inhibítorem kotransportéru SGLT2 v proximálním tubulu ledvin. Výhodou je vysoká selektivita vůči SGLT2 oproti SGLT1. Doporučené dávkování je 1x denně 10 mg, maximální dávka je 25 mg. Indikován je v monoterapii při kontraindikaci metforminu. Je vhodný i do kombinace s ostatními antidiabetiky včetně inzulínu. Klinicky vede ke snížení glykémie a k terapeutické glykosurii. Ztrátou glukózy dochází i ke snížení tělesné hmotnosti. Díky působení podobnému osmotickým diuretikům také mírně klesá krevní tlak. To se děje i díky poklesu tělesné hmotnosti a snížení aortální tuhosti. Monoterapie vedla po 24 týdnech léčby ke snížení HbA1c o 0,74 % ve srovnání s placebem. Ve větvi se sitagliptinem byl pokles o 0,73 %. Antidiabetický účinek empagliflozinu může souviset rovněž s poklesem tělesné hmotnosti podobně jako u hypertenze.

Kuklová, I.: Naftifin v léčbě kožních mykóz

Dermatologie pro praxi č. 2/2015

Naftifin je lokální fungicidní allylaminové antimykotikum. Je účinný v léčbě povrchových dermatomykóz. Proniká do stratum corneum v koncentraci, která je dostatečná pro inhibici růstu dermatofytů. Kožních mykóz v populaci přibývá, a to i kvůli stárnutí populace, čímž se prodlužuje i expozice infekčnímu agens. K léčbě se používají azoly (itraconazol, flukonazol, klotrimazol, ketokonazol, bifonazol, ekonazol, flutrimazol, mikonazol), dále polyenová antimykotika (nystatin), allylaminy (naftifin, terbinafin), benzylaminy (butenafin) a hydroxypyridony (ciklopirox). Naftifin je indikován k léčbě mykóz kůže a nehtů (tinea pedis, cruris a corporis způsobené rody Trichophyton, Microsporum a Epidermophyton). Jeho MÚ není přesně znám, předpokládá se inhibice enzymu squalen-2,3-epoxidázy při syntéze fungálního ergosterolu. Při lokální aplikaci 1% naftifinu se do systémového oběhu vstřebává 6 %. Biologický poločas eliminace je 2–3 dny. Z nežádoucích účinků se pozoruje pálení kůže (6 %), suchost kůže (3 %), erytém a svědění (2 %). Naftifin krém i roztok se nanáší na celé postižené místo s asi 0,5 cm lemem okolo. Naftifin má i antibakteriální účinek na G+ i G- bakterie, které se vyskytují většinou společně s mykotickým onemocněním.

Romana Ryšavá: Systémové amyloidózy a jejich léčba

edice Farmakoterapie pro praxi, sv. 61

Maxdorf Jessenius, Praha 2013, 124 stran

Další brožurka známé edice přináší informace o záhadném onemocnění – amyloidóze, která se vyznačuje extracelulární, homogenní depozicí amyloidu v různých orgánech (ledviny, játra, slezina, slinivka, plíce, mozek, rohovka atd.). V polarizovaném světle vykazují žlutozelenou barvu, v elektronové mikroskopii jsou vidět proteinové fibrily. Jde o progredující onemocnění špatně terapeuticky ovlivnitelné. Příznaky nemoci byly známé již před mnoha staletími, ale až před 150 lety byla objevena příčina. Po úvodní kapitole následuje repetitorium zahrnující definici, rozdělení, epidemiologii, etiologii a patogenezi a klinický obraz amyloidózy. Třetí část je věnována diagnostice a čtvrtá terapii. Chybami v diagnostice a léčbě se zabývá další část a dvěma kazuistikami publikace končí. Cílem specifické terapie je přerušit produkce fibrilárního prekurzoru, řídí se klinickým stavem pacienta. Dvě strategie léčby zahrnují 1) alkylační cytostatika s kortikoidy (melfalan + prednison) nebo 2) vysokodávkovaná chemoterapie s následnou autologní transplantací kmenových buněk. Nověji se k léčbě používají některé imunomodulační látky: thalidomid (vyšší účinnost vyžaduje kombinace s dexametazonem či trojkombinace s cyklofosfamidem), dále se zkouší lenalidomid, pomalidomid, bortezomib. Symptomatická léčba zahrnuje transplantaci postiženého orgánu (ledvina, srdce).

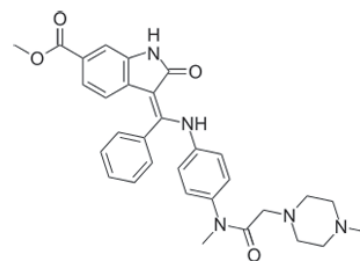
ANOTACE

vaném světle vykazují žlutozelenou barvu, v elektronové mikroskopii jsou vidět proteinové fibrily. Jde o progredující onemocnění špatně terapeuticky ovlivnitelné. Příznaky nemoci byly známé již před mnoha staletími, ale až před 150 lety byla objevena příčina. Po úvodní kapitole následuje repetitorium zahrnující definici, rozdělení, epidemiologii, etiologii a patogenezi a klinický obraz amyloidózy. Třetí část je věnována diagnostice a čtvrtá terapii. Chybami v diagnostice a léčbě se zabývá další část a dvěma kazuistikami publikace končí. Cílem specifické terapie je přerušit produkce fibrilárního prekurzoru, řídí se klinickým stavem pacienta. Dvě strategie léčby zahrnují 1) alkylační cytostatika s kortikoidy (melfalan + prednison) nebo 2) vysokodávkovaná chemoterapie s následnou autologní transplantací kmenových buněk. Nověji se k léčbě používají některé imunomodulační látky: thalidomid (vyšší účinnost vyžaduje kombinace s dexametazonem či trojkombinace s cyklofosfamidem), dále se zkouší lenalidomid, pomalidomid, bortezomib. Symptomatická léčba zahrnuje transplantaci postiženého orgánu (ledvina, srdce).

Stránku připravil PharmDr. Pavel GRODZA, panacea@iol.cz

Nintedanib je trojnásobným inhibítorem angiokináz. Inhibuje vaskulární endoteliální faktor (VEGFR), destičkový růstový faktor (PDGFR) a fibroblastový růstový faktor (FGFR). V loňském roce byl schválen FDA pro léčbu nemalobuněčného karcinomu plic a v lednu 2015

MOLEKULA MĚSÍCE Nintedanib

IUPAC: Methyl (3Z)-3-[[[4-{methyl[(4-methylpiperazin-1-yl)acetyl]amino}phenyl]amino](phenyl)methylidene]-2-oxo-2,3-dihydro-1H-indole-6-carboxylate

Molekulová hmotnost: 539,6248

Sumární vzorec: C₃₁H₃₃N₅O₄

EMA pro léčbu idiopatické plicní fibrózy. Je to derivát indolinonu. Je inhibítorem angiogeneze jak v okolí, tak přímo v nádoru, čímž brání jeho prokrvení a zásobení kyslíkem. Vede to k buněčné smrti, apoptóze. Cílená léčba má minimum nežádoucích účinků.

Loni byla v NEJM publikována studie, která může zvrátit prognózu pacientů s nevléčitelnou idiopatickou plicní fibrózou (IPF). Toto onemocnění s vysokou mortalitou v krátké době po diagnóze zatím nemělo žádnou účinnou léčebnou metodu, která by dokázala oddálit neodvratnou prognózu, nebo alespoň prodloužit život nemocných. V celosvětovém měřítku IPF postihuje 14 až 43 lidí z každých 100 tisíc. Většina pacientů je starších 50 let a častějšími pacienty jsou muži. K rizikovým faktorům onemocnění patří kouření, poškození plicní tkáně, rodinný výskyt, gastroezofageální reflux, vlivy zevního prostředí a virové infekce. Nintedanib ve studii zpomalil progresi IPF o 50 % a ve studii INPULSIS-2 prokázal 68% redukci akutních exacerbací nemoci. Podává se 2x denně ústy 150 mg (1 kapsle) současně s jídlem. Výrobcem přípravku Ofev® je firma Boehringer Ingelheim.

Zdroje: internet

Maligní melanom je nejagresivnější kožní nádor, jehož incidence dramaticky narůstá. Za posledních 30 let v ČR stoupla téměř 5x. Dle Modré knihy by v roce 2015 mohlo být léčeno 2768 pacientů s diagnózou maligního melanomu, v převážné většině se jedná o chirurgicky léčená raná stadia onemocnění. Stadium IV by mělo být nově diagnostikováno 90 pacientům, 311 pacientů by mělo progredovat do stadia IV nebo zrelabovat ve stadiu IV, lze proto zjednodušeně odhadnout, že pro některou z farmakologických forem léčby, kdy není možné použít chirurgické metody, je v ČR vhodných zhruba 400 pacientů ročně. Prognóza pacientů s diseminovaným maligním melanomem je vážná a závisí na lokalizaci metastáz. Pokud jsou přítomny pouze v kůži či uzlinách, prognóza 5letého přežití má 19 % pacientů, pokud jsou přítomny také v plicích, 5 let přežije pouhých 7 % pacientů, při výskytu viscerálních metastáz je prognóza 5letého přežití 9 % pacientů.

NOVĚ REGISTROVANÉ LÁTKY

dabrafenib

Po dlouhých letech „půstu“ došlo v oblasti léčby inoperabilního melanomu stadia III nebo metastatického melanomu stadia IV k významnému posunu díky pokrokům ve dvou oblastech.

První oblastí jsou monoklonální protilátky proti receptorům sloužícím jako tzv. imunitní check-pointy (lymfocyt se „rozhoduje“, zda se aktivuje nebo ne). Pro aktivaci T-lymfocytů je kromě vazby TCR receptoru na peptid nesený MHC povrchovým proteinem antigen prezentující buňky (APC) potřeba druhý, kostimulační, signál. Na povrchu T lymfocytu „soupeří“ o tento signál povrchový antigen CD 28 (aktivuje lymfocyt) a CTLA-4 (inhibuje lymfocyt), oba se váží na B7 povrchový antigen APC. Blokádou CTLA-4 protilátkou (např. ipilimumabem) dochází k vyřazení inhibičního signálu, a tím k aktivaci T-lymfocytu. Obdobným check-pointem je také vazba PD-1 (programmed cell death 1 receptor) na povrchu T-lymfocytu se svým ligandem PD-L1 vyskytujícím se např. na povrchu nádorové buňky, která vede k inhibici T-lymfocytu. Blokováním povrchového antigenu PD-1 lymfocytu monoklonální protilátkou (např. nivolumabem, pembrolizumabem) nedochází k inhibičnímu signálu a T-lymfocyt zůstává aktivovaný.

Druhou oblastí jsou nitrobuňkové signální kaskády. Po navázání mitogenu (např. na epiteliální EGFR receptor) dochází k postupné fosforylaci enzymů signální kaskády MAPK (mitogen-activated protein kinase) RAS, RAF, MEK, ERK. Bylo pozorováno, že zhruba 50 % melanomů má mutaci v enzymu BRAF rodiny RAF (V600E/K). Prvním léčivem úspěšně zacíleným na tento zmutovaný enzym, který je mutací permanentně aktivován, je vemurafenib, další nově registrovanou látkou je dabrafenib. Obě léčiva inaktivují BRAF.

Farmakologické aspekty

MAPK je kaskáda proteinkináz a je velmi konzervativní v průběhu evoluce. Má významnou roli v signální transdukcii

všech eukaryotických buněk od kvasinek po člověka. MAPK je aktivována jako odpověď na řadu růstových faktorů a dalších signálních molekul. Fosforylaci transkripčních faktorů v jádře podněcuje buněčný růst a diferenciaci. Dabrafenib je preferenční inhibitor některých mutovaných forem BRAF kinázy, kde reverzibilně soutěží o vazebné místo s ATP.

Biologická dostupnost dabrafenibu po perorálním podání je 95 %, jídlo ji významně snižuje. Vazba na plazmatické bílkoviny je vysoká (99,7%), distribuční objem je 47 litrů (léčivo se musí dostat do buňky). Metabolismus je zprostředkován CYP2C8 a CYP3A4. Terminální poločas dabrafenibu je 8 hodin s vylučováním primárně stolicí.

Klinické aspekty

Klinická účinnost dabrafenibu u pacientů s dříve neléčeným metastatickým melanomem byla sledována v otevřené randomizované studii fáze III BREAK-3. Do větve s dabrafenibem bylo zahrnuto 187 pacientů, v kontrolní skupině bylo 63 pacientů léčených dakarbazinem (3:1). Primárním cílem sledování bylo přežití bez progresu onemocnění (PFS). PFS ve skupině dabrafenibu bylo 5,1 měsíce, ve skupině dakarbazinu 2,7 měsíce, HR 0,3 (95 % CI: 0,18–0,51). Parametr celkového přežití byl analyzován celkem 3x, nejrecentnější údaj z ledna 2014 hovoří o statisticky nevýznamném rozdílu 4,4 měsíců ve prospěch dabrafenibu. Výsledky studie zkreslil 57% cross-over („zbylí“ pacienti přešli v čase první analýzy dat z větve dakarbazinu do větve dabrafenibu). Zajímavý je komentář ke studii v BrJ Dermatol., kdy si autoři všimli, že studie zahrnula daleko více pacientů, než bylo pro prokázání rozdílu v primárním parametru nutné. Více pacientů tak mohlo dostat jinak nedostupnou účinnou léčbu, více lékařů se seznámilo lékem (a budou jej předepisovat), zvýšilo se však také riziko falešně pozitivního výsledku (chyba 1. druhu) a teoreticky se snižuje počet pacientů pro konkurenční studie. SÚKL v řízení o ceně a úhradě konstatoval obdobnou účinnost dabrafenibu. Negativem podávání je vznik rezistence (např. využití jiných signálních drah či enzymů RAF), kterou je možné snížit např. inhibítorem dalšího kroku signalizace – MEK – trametinibem (kombinace BRAF a MEK inhibitorů je účinnější než monoterapie).

Nejčastěji sledovanými nežádoucími účinky byly: vyrážka (30 %), hyperglykémie (49 %), arthralgie, únava, pyrexie. V porovnání s vemurafenibem nebyla pozorována fototoxicita, nižší byl výskyt kožního spinocelulárního karcinomu (19 % vs. 10 %). Paradoxně kombinace s trametinibem je bezpečnější (s výjimkou pyrexie a únavy) než monoterapie. Dabrafenib je induktor CYP 3A4 a inhibitor OATP; prodlužuje interval QT.

Léčivý přípravek obsahující dabrafenib se jmenuje Tafinlar. Vyráběla jej společnost GSK, jejíž onkologické portfolio v březnu 2015 převzala společnost Novartis. Podávají se 2x2 tobolky po 75 mg denně nalačno (celkem 300 mg/den). Úhradu balení na 1 měsíc SÚKL stanovil na téměř 200 tisíc Kč, při modelovaném průměrném setrvání ve stavu bez progresu 11,3 měsíců (nikoliv tedy medián PFS 5,1 měsíců, ale průměr PFS) jsou průměrné náklady na 1 pacienta přes 2 miliony Kč s ICER přes 4 miliony Kč/QALY. Přípravku byla stanovena poté, co Ústav uvěřil nepřímým důkazům prodloužení celkového přežití o více než 20 % vs. současný standard dakarbazin, dočasná úhrada do 1. 1. 2017.

PharmDr. Zdeněk KUČERA, Ph.D.
Sekce klinické farmacie ČLS JEP

NOVÉ NEBO MÉNĚ ZNÁMÉ LÉČIVÉ ROSTLINY

Vytrvalá, 10 až 20 cm vysoká bylina. Její výskyt je vázán především na horská rašeliniště Šumavy, Krkonoše a Krušných hor, ojediněle i na lokality v nižších polohách (okolí Doks, Třeboňsko). Snížený příjem živin z chudých, vlhkých půd kompenzuje hmyzožravostí pomocí stopkatých žlázek umístěných na listech. Rozšířena je po celé Evropě, v Asii až po Sibiř a severní Japonsko, roste také v Severní Americe. U nás chráněný druh.

Synonyma: *Rorella rotundifolia* All.

Obecný název: Dewplant (angl.), *Rorelle* (franc.), *rosička* (čes.), *Sonnentau* (něm.).

Sbíraná část: folium, herba.

Droga: *Droserae herba*.

Obsahové látky: V nati 0,5 % naftochinonových derivátů, z nichž převažuje ramentaceon (7-methyljuglon), dále plumbagin, v čerstvé droze jsou zastoupeny i jejich glukosidy. Z flavonoidů kvercetin, myricetin, kempferol a jejich deriváty i příbuzné leukoanthokyany, deriváty kyseliny ellagové, kyanové glykosidy, karotenoidy, kyselina mravenčí, propionová a máselná, v sekretu žlázek na listech proteolytické enzymy.

Účinky a použití: V tradiční medicíně je droga aplikována jako spasmolytikum a expektorans, mírné antidiabetikum, diuretikum a antisklerotikum. Při laboratorních testech se potvrdily předpokládané účinky naftochinonových derivátů. Nejvíce byla studována farmakologie izolovaného plumbaginu, který vykazuje spasmolytické účinky v oblasti dýchacích cest, protizánětlivé působení omezením aktivity prostaglandinsyntetázy, protiplísňové účinky na *Penicillium notatum* a antibakteriální aktivitu pro různé druhy stafylokoků, streptokoků a pneumokoků. Cytostatické účinky plumbaginu byly testovány při potlačení fibrosarkomu u krys. V dávce 10 mg/kg i.v. omezil plumbagin o 22 % rozvoj kožní alergické reakce. Nověji jsou spasmolytické účinky přisuzovány také flavonoidům, které vykazují afinitu k muskarinovým M₃ receptorům.

U myši byla zjištěna pro plumbagin LD₅₀ 230 mg/kg při p.o. podání.

Droga a extrakty jsou součástí expektoračních přípravků, v homeopatii je *Drosera* indikována při bronchitidě a astmatu. Při užívání přípravků s rosnatkou je možné tmavé zbarvení moči vlivem metabolitů naftochinonových derivátů.

Drosera rotundifolia L. rosnička okrouhlolistá Droseraceae

Dávkování: Třikrát denně 20 kapek tinktury (1:5 v 60% alkoholu) při chronickém kašli a astmatu, denní dávka drogy činí 3 g.

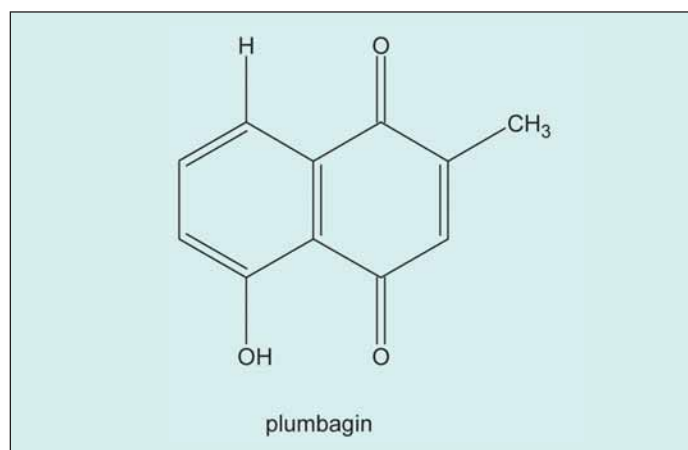
Nežádoucí účinky a kontraindikace: Pro nedostatek informací neužívat během těhotenství a laktace, nepodávat malým dětem. Možné alergické reakce.

Interakce nejsou známy.

Hlavní zdroje: AISLP, Chemical Book, Drugs.com, European Medicines Agency, Google Scholar, Hagers Handbuch der Drogen und Arzneistoffe, Jellin, J.M. et al.: Natural medicines comprehensive database, vyd.4, Stockton 2002, Liber Herbarum Minor, Medline, Plants for a future, **PubChem Compound**, Toxnet.

PharmDr. Miloš POTUŽÁK

Obrázek C. A. M. Lindman (Wikipedia), vzorec autor

Obrat lékárny doma neřeší

Po 111 letech od svého založení sídlí táborská lékárna U Anděla strážce (bývalá „centrální“) už na páté adrese. Ne, že by se tolikrát stěhovala, ale městští radní v souladu s duchem doby měnili názvy ulice. A tak se Nádražní třída změnila na třídu Československých legií, později Stalinovu, posléze 9. května a momentálně má lékárna sídlo v souladu s Registrem územní identifikace, adres a nemovitostí na ulici Dobrovského.

Jaroslava Hořanská

„Není třeba se dlouho zamýšlet nad tím, co všechno se v našem oboru změnilo,“ říká majitel této lékárny Mgr. Ladislav Borkovec. „Poslední změna týkající se zákazu poskytování bonusů se naší lékárny závažně nedotkla, protože jsme se nevydali cestou zavazování si pacientů slevovými zákaznickými kartami a poskytováním nejrůznějších dáreků za vyzvednutí léků, které jsou hrazeny z veřejného zdravotního pojištění. Stále se považujeme za zdravotnické zařízení, poskytující odbornou lé-

kárenskou péči, včetně magistraliter přípravy léků.“

Máme pro sebe více času

Jako jiní kolegové, říká i Ladislav Borkovec, že za posledních deset let klesl obrat na jednu třetinu, takže zaměstnanci se v lékárně mohou věnovat pacientům v klidu. Ovšem bez ohledu na klesající tržby se počet zaměstnanců v lékárně U Anděla strážce za tu dobu vůbec nezměnil, jen otevírací doba je o hodinu kratší a také pracovní úvazky se zkracují.

„Řetězce nám vzaly značnou část klientely schopné hádat se o korunu. Vyseletovali se pacienti, se kterými se dá mluvit, které zajímají naše vědomosti. Ve skutečnosti máme i více času pro sebe a můžeme se věnovat svým koníčkům. A co ti, kteří takovou možnost nemají?“ zamýšlí se Mgr. Borkovec. „Kdo nemůže provozovat lékárnu ve vlastním objektu, má to podstatně těžší. Proč si málokdo chce otevřít lékárnu, když některé venkovské lékárny zaničkají, třeba zrovna v místě, kde jsou i dvě ordinace? Kolegové jsou raději zaměstnanci, kteří chodí domů víceméně s čistou hlavou, bez starostí. Ne kaž-

dý je ochotný zvládat složitou legislativu, mít neustálou zodpovědnost. Nakonec v tom místě místo standardní lékárny vznikne pouze OOVL.“

Píšu, protože paměť je zrádná

K našemu rozhovoru se přidává PharmDr. Jitka Borkovcová (Lékárna Sezimovo Ústí, sídlí v budově polikliniky, dále OOVL v Chýnově), která optimisticky – a to má zrovna zlomenou nohu – konstatuje, že s manželem doma neřeší problémy nižšího obratu v lékárně, ale například to, jestli se dnes jejich pejskové zase poprali, klokani dostali dostatečně pestrou stravu a podobné důležité záležitosti.

Co dělá lékárnice s nohou v sádře? Jitka Borkovcová momentálně píše dvacátou knihu, bude o Kamerunu, Afriku už si zamilovala dávno. Jak se stalo, že začala psát?

„V roce 2002 jsem byla nějaký čas v Etiopii. Toho, co jsem tam viděla a zažila, bylo tolik, že jsem se o všechno chtěla podělit a napsat hlavně pro svou maminku, aby nic nepopletla, když moje zážitky vyprávěla dál. I pro sebe je dobré psát si poznámky, protože paměť je zrádná. A pro všechny, kteří potřebují předem vědět, jaké bude v době jejich dovolené počasí: v Africe máte jistotu, že tam bude teplo.“

Po světě jezdím většinou s kamarádkou, na manžela je v Africe moc horko, a vůbec, chlapi na cestách zdržují, chtějí jíst, odpočívat, spát, a na to není čas. Občas vezmeme syna jedné nebo druhé z nás, ale ani ti naše tempo nestíhají.

Manžel pak moje sepsané zážitky dostává k přečtení jako první a také je hlavním korektorem textů. Většinu fotek si dělám sama, na nich prý je vidět, jak se zlepšuju.“

Na astma jsou dobré želvy

„Republika Togo, stát v západní Africe, se řadí k menším státům afrického kontinentu. Miliónové Lomé v pětimiliónovém Togu je osmnácté nejšpinavější město světa. Marché des Féticheurs jsou místní smíšené vůdů potřeby. Prodavač se s námi bavil výhradně o bílé, tedy ochranné a léčivé magii. A tak se dovídáme, že zlé duchy mohou

odehnat ostny dikobraza, zdrojem životní síly jsou sloní tlapy, paměť zlepší odvar ze sušených opičích lebek, nápoj lásky se vaří z chameleonů, na astma jsou dobré želvy, psí hlava se používá proti vzteklině, proti všemu zlému pak orel, sova nebo ježek. Kvalitní erekci zaručí netopýr.“

Jak se s kým domluvit v cizí i vlastní řeči

„Já se domluví s každým, ale ten druhý se musí chtít domluvit také. Když se ptáte konkrétně, tak mluvím anglicky a francouzsky, je-li třeba nadávat, přecházím ani nevím proč do němčiny, kvůli cestě do Kolumbie jsem se teď naposled naučila španělsky.

Moje kamarádka a já se vždycky snažíme v každém místě najít někoho, kdo umí aspoň nějaký světový jazyk. Jenže někdy v té konverzaci hrají roli i jiné okolnosti. Stalo se nám to právě na idylické pláži v Lomé, kam s námi jel náš kamarád Václav. Idylku přerušil křik Václava a po zuby ozbrojených vojáků. Ti na Václava mířili samopaly, chtěl si je „jenom“ vyfotit. V rychlosti jsem vylovila z paměti všechny možné i nemožné francouzské zdvořilostní fráze, slabomyslně jsem se usmívala a všem vojákům jsem podávala ruku. Navrch jsem přidala Agassu, Nibombéa, Mamama a Romaa, národní fotbalové hrdiny Toga, a krize byla zažehnána.

Někdy je ale těžké domluvit se ve své

rodné řeči. V kanadském Vancouveru, kde s námi byl i můj syn Štěpán, všechny nádherné a neopakovatelné zážitky vystřídalá drsná realita velkoměstské kriminality a naší hlouposti. Z rozrůznosti jsme zapomněli v autě fotobrašnu, kde byly kromě jiného i pasy a letenky (tehdy ještě papírové). Auto nám pochopitelně vykradli. Náš konzul ve Vancouveru ani honorární konzul v Calgary nebyli k zastížení, stejná situace nastala při jednání s generálním konzulátem v Montrealu. Stručné zhodnocení situace je asi takové, že pokud už se s námi někdo bavil, doporučil nám, abychom si pomohli sami. Je to neuvěřitelné, ale z Kanady jsme přes USA a Rakousko doletěli domů na moji zablokovanou zlatou kreditku a Štěpánův studentský průkaz, ISIC, nabitý dvaceti korunami na obědy v menze.“

ZOO to není, ale zvířat máme dost

„V Austrálii jsme si postavili stan a najednou přišli dva klokaní. Tedy oni tam bydleli už dřív, ale skamarádili jsme se. Tak úžasná zvířata je radost pozorovat. Řekla jsem si, že bych je chtěla mít doma. Proto jsme si pořídili klokany tasmánské, rudokrké wallabie, mrazuvzdorné. Teď už jich máme šest, narodili se na Vysočině. Jsou celoročně venku, vadí jim jen silný vítr. Když nám jedna klokanice uhynula, zůstalo po ní mládě, které jsem přes veškerou snahu nebyla schopna odchovat, i když jsem je týden nosila na hrudi, což se našim dvěma psům velmi nelíbilo.

Pokračování na další straně

Klokaní idylka aneb vačnatci při svačině. První zleva mediálně proslavený útěkář Vendelín.

Pokračování z předchozí strany

Jednou náš kozel Cyril protrhnul díru v plotě. Klokan Vendelín toho využil, utekl a šel hledat nevěstu. V novinách tenkrát psali, že po něm neúspěšně pátrá sedmdesát lidí, že se klokan pohybuje kolem dálnice, byly to úplné manévry, naštěstí se asi po třech týdnech sám vrátil domů.

Lamy jsem objevila v Patagonii, tak jsme si pořídili Fanyнку, což je lama krotká, ale my jí říkáme lama vlezlá, potom ten spolek doplnily dvě alpaky. Všichni jsou samozásobitelní, jen v zimě potřebují seno. Stará se o ně moje sestra. Naše zvířata nejsou příliš náročná, akorát klokani vyžadují každý den tvrdý rohlík. Milují slupky od banánů, ale nesnášejí, když tam nedopatřením zůstane nalepený štítek.

Máme taky holandské minikozy, dvě kočky, zakrslé ovečky quessantské, což jsou takové živé sekačky trávy, měli jsme i osla a pštrosy. To jsou úžasní ptáci, nevěřili byste, jak krásně tančí. Už nemáme hlučné pávy, protože nám ulítli a dlouho žili u sousedů v kurníku. Zvířata jsou radost, dodávají nám spoustu energie.“

Apatyka a cestování

„Kytky mám moc ráda, ale ze světa je nevozím. To, co kde roste, má růst právě tam a člověk to má obdivovat na tom místě.

Mám ale štěstí, podařilo se mi sehnat v Čechách raritu, na kterou jsem natre-

fila při jedné cestě po Austrálii. *Wollemia nobilis* je jehličnan, který objevili v roce 1994, a představuje jeden z nejstarších a nejvzácnějších stromů. Na utajovaném místě v oblasti Modrých hor v národním parku Wollemi roste stovka stromů, které nikde jinde na světě nenajdete. Ty nejvyšší dosahují výšky čtyřiceti metrů a některé z nich mohou být starší než tisíc let. Stromy jsou považovány za současníky dinosaurů, patří do čeledi *Araucariaceae*, které rostou na Zemi už 200 milionů let.

V Jemenu, nádherné zemi, v níž jsem se cítila tak krásně jako málokde v arabském světě, jsem narazila na kadidlovník, boswellii. Samozřejmě vím, že se v tradiční ajurvédské a čínské medicíně používá při léčbě kloubů, ale neměla jsem do té doby tušení, že by se tím daly kurýrovat třeba tenisové lokty v akutním stadiu. Pro léčebné účely se nepoužívá vykuřovací *Boswellia sacra*, ale *Boswellia serrata*. Dojela jsem se podívat i na kadidlovníkové údolí Dhófar v Ománu, tam, kde začínala slavná starověká Kadidlovníková cesta. V Ománu jsem narazila i na další způsob použití kadidla, nemusí se jen polykat, ale ve formě placky přiložit na bolavý loket nebo koleno. Funguje to, jen ten Omán je trochu z ruky. Tablety se však dají koupit i u nás a ráda je pacientům doporučuji. Téměř vždycky se dá spojit apatyka s cestováním, já si takové téma skoro pokaždé najdu.

Z knížky Pestré barvy západní Afriky, 2007:

Šaman je sympatický štramák, po krátké společenské konverzaci se dávkou do díla. Je třeba vyrobit a následně dobře zaplatit fetiše, amulety přímo na míru. Znovu a znovu nás ujišťuje, že se pohybujeme pouze v oblasti bílé magie. A už se valí dýmy, a za stálého zařikávání a vyvolávání účelu pomůcky a jména osoby, pro kterou je amulet určen, vzniká zářivý předmět. Oblázek z ebenového dřeva je pro úspěšné dokončení studií, cestovní amulet má zašpuntovaný otvor, stačí do něj houknout, kam jedu a ihned zase zavřít, cesta pak bude sichr. Také jsem neodolala amuletu se 44 druhů bylin, taková univerzální ochrana i pojišťovna štěstí to má být. Ještě mi kouzelník prodával svazek magických dřevek pro spokojeného manžela a pohodová audience byla u konce.

Člověk nemůže žít jenom prací, proto máme kromě lékárny ještě spoustu dalších zájmů.“

Doktorka Borkovcová vydává knížky vlastním nákladem a rozdává je jen přátelům. Pokud máte štěstí a některé z nich si můžete přečíst, zjistíte, že píše poutavě a vtipně, ostatně tak o svých cestách také vypráví, texty doplňují desítky kvalitních fotografií. Autorka se umí dívat kolem sebe a knížkami se snaží zprostředkovat zážitky všem, které to zajímá, a mají třeba chuť vyrazit do světa také. Říká, že z oken hotelu žádnou zemi nepoznáte, je třeba prožít cestu přímo mezi lidmi.

Zatím nebyla v Grónsku, nevyšlo to letos ani s Kostarikou, do Antarktidy se ani nechystá, protože je tam zima. Měla štěstí pobývat v zemích, kam se v současnosti už bezpečně jezdit nedá. Takže je třeba vždy vyrazit tam, kde je právě klid a mír a kde je ještě co vidět, protože svět se neuvěřitelně rychle mění.

Snímky: Vladimír Vrbovský; archiv manželů Borkovcových

Příslloví „Jiný kraj, jiný mrav“ platí i o sortimentu lékáren v exotické cizině. „To prostě nešlo nevyfotit,“ komentuje Jitka Borkovcová snímek z officíny barmského kolegy.

Na září nepřipadá žádný ze světových dní vyhlášených Světovou zdravotnickou organizací WHO. Z jiných světových dní souvisejících se zdravím to jsou Světový den první pomoci, Světový den prevence sebevražd, Světový den orálního/ústního zdraví, Světový den sepse, Světový den Alzheimerovy choroby, **SVĚTOVÝ DEN BOJE PROTI VZTEKLINĚ** a Světový den srdce.

Doc. RNDr. Jozef Kolář, CSc.

SVĚTOVÉ DNY ZDRAVÍ září

Světový den boje proti vzteklině (World Rabies Day, WRD) si připomínáme vždy 28. září. Je globálním podnětem ke zvýšení veřejného povědomí o přetrvávající hrozbě vztekliny a o možnostech prevence toho onemocnění. Datum nebylo vybráno náhodně – 28. září 1895 zemřel Louis Pasteur, francouzský biolog, chemik, lékař a jeden z nejvýznamnějších vědců 19. století, který v roce 1885 vyvinul první vakcínu proti tomuto onemocnění.

U vzniku WRD stály Centrum pro kontrolu a prevenci onemocnění (Centers for Disease Control and Prevention, CDC) a Aliance pro kontrolu vztekliny (Alliance for Rabies Control, ARC), charitativní organizace působící ve Velké Británii.

Nebezpečná zoonóza

Vzteklina (rabies, běsnění, lyssa) patří mezi zoonózy, tzn. nemoci zvířat přenosné na člověka. Jde o akutní virové zánětlivé onemocnění centrálního nervového systému všech teplokrevných živočichů vyvolávané RNA virem rodu *Lyssavirus (Rhabdoviridae)*. Projevuje se horečkou, bolestí hlavy, slabostí, halucinacemi, dezorientací, nepřiměřeným chováním, křečemi polykacího a laryngeálního svalstva, hydrofobií. Inkubační doba je 10 až 90 dní. Hlavními zdroji nákazy jsou liška, pes, kočka a netopýr.

Virus vztekliny se přenáší slinami, v praxi nejčastěji pokousáním. K nakažení však může dojít i přes porušení kůže kontaminací slinami nakaženého zvířete. Pokud se již projeví neurologické

příznaky, stává se vzteklina fatálním onemocněním jak pro zvířata, tak pro člověka.

Nemoc se vyskytuje ve více než 150 zemích všech kontinentů s výjimkou Antarktidy. Navzdory tomu, že vzteklina lze stoprocentně předcházet prevencí, na světě na ni umírá každých deset minut jeden člověk, každoročně tedy více než 60 tisíc lidí. K 95 % úmrtí dochází v Asii a Africe, k polovině všech případů úmrtí v Indii. Děti do 15 let tvoří 40 % osob pokousaných zvířaty s příznaky vztekliny. Nejčastější zdrojem nákazy člověka jsou psi (až 99 %).

Obávaná odedávna

Vzteklina od nepaměti patří mezi nejobávanější onemocnění člověka získaná od zvířat. Byla známa a doložena 3 000 let př. n. l. Už ze starověkého Egypta pocházejí důkazy o této smrtelné chorobě v podobě fresek znázorňujících „vzteklé“ lidi a psy. První písemné záznamy o vzteklině jsou ze starověkého Babylonu ze 23. století př. n. l. Pojmenování lyssa pochází od jména antické bohyně šílenství, latinský název pro vzteklinu pravděpodobně ze sanskrtu. Síla léčit vzteklinu byla připisována bohyni Artemidě. Nemoc je zmíněna i Homérem v Iliadě.

V České republice

V ČR bylo v roce 1953 zavedeno povinné očkování domácích psů, od roku 1989 do roku 2009 probíhala orální vakcinace lišek. Výsledkem je sestupný trend výskytu vztekliny (naposled záznamována v dubnu 2002 v okrese Trutnov u lišky). Protože v následujících dvou letech u nás nebyla diagnostikována, splnila ČR od roku 2004 kritéria

pro přiznání statutu vztekliny prostého státu (efektivní způsob monitoringu nákazy a opatření zabráňující nákaze, dva roky nehlášen žádný případ).

Veterináři bez hranic

V souvislosti s tématem vztekliny je namístě zmínit českou nevládní neziskovou organizaci **Veterináři bez hranic ČR, o. p. s. (Vétérinaires Sans Frontières Tchèque, VSF-cz)**. Tato obecně prospěšná společnost byla založena v roce 2009 a věnuje se následujícím aktivitám:

- organizace a poskytování rozvojové a humanitární pomoci v zahraničí i v tuzemsku v oblasti veterinární a humánní medicíny, zemědělství, životního prostředí a rozvoje komunitní spolupráce (community development),
- pomoc studentům v oborech souvisejících s veterinární a humánní medicínou, zemědělstvím a životním prostředím v zahraničí i v tuzemsku,
- podpora spolupráce mezi českými a zahraničními subjekty v oblasti veterinární a humánní medicíny a zemědělství,
- podpora aplikovaného výzkumu v oborech souvisejících s veterinární a humánní medicínou, zemědělstvím a životním prostředím v zahraničí i v tuzemsku,
- poradenství v oblasti veterinární a humánní medicíny, zemědělství, životního prostředí a rozvoje komunitní spolupráce (community development),
- osvětová činnost,
- organizace seminářů a školení v zahraničí i tuzemsku,
- organizování kulturních a sportovních akcí, nakladatelská a vydavatelská činnost.

Pilotním projektem VSF je **Mt. Kulal Rabies Control**. Probíhá v oblasti jihovýchodního břehu jezera Turkana v severní Keni a jeho prioritním cílem je ochrana domorodých pastevců před onemocněním vzteklinou formou vakcinace domácích zvířat, zejména psů. Veterináři bez hranic tak zde v praxi naplňují své motto: Zdravá zvířata – zdraví lidé.

Literatura u autora,
logo Wikipedie

Nenoste si s sebou do práce špatnou náladu, milí lékárníci

Také toto léto jsme pacientům a klientům lékáren položili několik otázek:

- 1 Navštívili jste už web *lekarnickekapky.cz*? Pokud ano, jsou tyto stránky pro vás přínosem? Jak ob stojí v porovnání s jinými zdravotnickými weby?
- 2 Koupili byste si léky na jiném místě než v lékárně, třeba na čerpací stanici?
- 3 Zajímáte se o akce pořádané lékárníky, jako jsou např. Den lékáren, Antibiotický týden apod.?
- 4 Na koho byste se obrátili, kdybyste chtěli skoncovat s kouřením? Víte o odborném poradenství v lékárnách, kde vám pomohou odstranit závislost na tabáku?
- 5 Postrádáte něco v péči lékárníků o pacienty? Máte pro ně návrh, v čem by mohli pacientům ještě pomoci?

■ Lenka HAVLÍČKOVÁ

1 Tento web jsem nenavštívila, protože vůbec nevím, že existuje, ale vědomosti o nemocech a lécích čerpám z jiných webů, hlavně těch, kde pacientům odpovídají lékaři.

Předpokládám, že lékař poskytne odbornou odpověď o léčení i lécích, další zdroje už tedy hledat nebudu, protože nechci sedět u internetu déle, než je nezbytně nutné.

2 Zatím jsem si kupovala léky jen v lékárně, ale nejednou jsem na cestách uvažovala, že kdyby mě například rozbolela hlava nebo bych potřebovala náplast a podobný sortiment, ráda bych se, ale opravdu jen v případě nouze, zásobila třeba v lékárně na nádraží. Víím o jediné takové, a to v Praze na Hlavním nádraží, ale protože je to v podstatě drogerie, kde je lékárna takovou zastrčenou popelkou, stejně tam raději nejdu, protože mi vadí tlačení nervózních cestujících, a ani si nejsem jistá, jestli v té lékárenské části vůbec pracují lékárníci, nebo rekvalifikované prodavačky. Tím vůbec nechci lékárníky dehonestovat, naopak. Jenže dnes je těch rekvalifikovaných zaměstnanců ve všech oblastech víc než je zdrávo, takže moje obavy jsou asi namístě. Ale párkrát už mě napadlo, jak je možné, že se stejné doplňky stravy prodávají v drogeriích a lékárnách, a jak je to s kontrolou jejich kvality, když v drogerii

mají ty krabičky s tabletkami ve výloze, kam praží slunce.

3 Zajímám se jen o takové akce, které mi přinesou významný prospěch, například bezplatné vyšetření mateřských znamének. Ale to asi dělají lékaři. A k čemu ten antibiotický týden je? Nějak si jako pacientka nedovedu představit jeho přínos. To přijdu do lékárny a lékárnice mi řekne, k čemu jsou jaká antibiotika, i když žádná nepotřebuju? Je to akce jenom pro lidi, co přijdou s receptem na antibiotika? Nebo je to nějaká beseda? Možná se o tom někdy psalo v novinách, ale uniklo to mé pozornosti. Ostatně ani nevím, jak poznat lékárnu, která takové akce pořádá.

4 Když jsem se rozhodla toho nechat, dokouřila jsem zbylé cigarety a další už jsem si nekoupila. Tři dny jsem z toho byla úplně vedle, ale pak už to šlo, byla jsem ráda, že mi oblečení nepáchne kouřem. Příliš nevěřím tomu, že bych poslechla, kdyby mě někdo přemlouval, ať s tím kouřením skončím; vždyť jsem neposlechla ani svého partnera. Podobné životní rozhodnutí je vždycky jen v hlavě toho, koho se bezprostředně týká. A v návaznosti na otázku: Kdyby se někdo chtěl odnaučit kouření v lékárně, kde by ho ten lékárník školil? V každém případě by měly být v lékárnách letáčky, ale dobře viditelné. Když už se člověk rozhodne k takovému životnímu kroku, a pokud to opravdu nezvládne sám, měl by mít co nejširší nabídku pomoci, třeba zrovna v lékárně.

5 Nikdy jsem o tom nepřemýšlela. Bude to tím, že i já bohužel beru lékárnu

jako obchod, protože často mi v parfumerii prodavačka povykládá o krému víc, než lékárník o masti na recept. Tak jestli opravdu lékárníci chtějí radu, ta moje zní: Tvařte se méně odborně, ale více lidsky. Přece musíte poznat, že se pacient chce na něco zeptat, ale neví jak. A nezapomínejte nosit jmenovky, ať víme, že nejste uklízečky v lékárně, ale skuteční lékárníci. Pak se vás lidi sami budou více ptát a vy nás přesvědčíte, že o lécích nikdo neví tolik, jako vy.

■ Vlastimil HORÁČEK

1 Web Lékárnické kapky jsem zatím nenavštívil, protože mě na tyto stránky nikdo neupozornil. Jeho kvalitu tedy s jinými zdravotnickými weby nemůžu srovnat, ale velice

rád lékárnické stránky navštívím.

2 Léky kupuji výhradně v lékárnách, kde spoléhám na odbornost lékárníků a rovněž na to, že pacientovi doporučí, jak s léky zacházet; aspoň většinou tomu tak je. Na čerpací stanici si v doplňkovém prodeji koupím maximálně kávu.

3 Víím, že se podobné akce pořádají, ale nijak mě to nezajímalo.

4 Jsem nekuřák, ale je mi známo, že někteří lékárníci jsou schopni „postiženému“ při odvykací kúře fundovaně pomoci. Stálo by za to zveřejnit v běžném tisku výsledky této aktivity, kolik lidí se tohoto nezdravého návyku opravdu zbavilo právě s pomocí lékárníků, a hlavně jestli vydrželi nekouřit. Zároveň si uvědomuji, že by to chtělo opravdu rozsáhlý výzkum, aby informace měly přesvědčivou vypovídající hodnotu.

5 Obecně jsem s péčí lékárníků spokojený, určitý nedostatek vidím v souvislosti s léky na předpis, protože velice často musím lékárnu navštívit dvakrát z toho důvodu, že předepsaný lék není k dispozici. Je potřeba jej objednat, takže pro pacienta to znamená ztrátu času.

■ Karel RADA

- 1 Ne.
- 2 Léky nekupuji jinde než v lékárně, protože v jiných provozovnách nemám jistotu, že jsou léky skladovány správně a že tam sledují expiraci.

- 3 Nezajímá mě to.
- 4 Obrátit se mohu od lékárníka přes lékaře, šamana až po souseda, ale pro většinu kuřáků bez vůle přestat je to jen ztráta času.
- 5 Nic nepostrádám, v opačném případě bych lékárně změnil a do původní už se nevracel.

■ Radmila SVRŠKOVÁ

- 1 Tento web jsem neviděla, o zdravotnické weby se nezajímám.
- 2 Léky kupuji zásadně v lékárnách.
- 3 Podobné akce nenavštěvuji.
- 4 Nekouřím, v mládí jsem to zkoušela, ale nic dobrého mi to nepřinášelo. Každopádně bych se v případě závislosti na tabáku obrátila na svého lékaře, ke kterému mám důvěru.

- 5 Lékárníci jsou vesměs ochotní a vždy poradí, někdy ale bohužel ty nejdražší přípravky. Při dobré konverzaci však lze dojít ke kýženému cíli.

■ Ing. Jaroslava NOVOTNÁ

- 1 Ne, nenavštívila a o žádném takovém webu jsem dosud neslyšela.
- 2 Ano, pokud by nešlo o léky na recept, tak určitě ano. Koupila bych si tam klidně přípravky jako lék proti cestovní nevolnosti, kapky do očí nebo lék na náhlou bolest hlavy.

- 3 Nezajímám se, ale pokud by mě zaujalo téma akce, přišla bych. Určitě bych se ráda v klidu a relativním soukromí přišla poradit ohledně vhodných léků na některé z mých zdravotních problémů. Takže ano, pokud bych se dozvěděla o takové akci, přišla bych.
- 4 Obrátila bych se na lékárníka. O tomto poradenství v lékárnách vím, ale protože nekouřím a problematika od-

vykání kouření se mě netýká, tak to neřeším.

- 5 Určitě bych uvítala, kdyby lékárníci mohli posoudit správnost kombinace léků, aby pacientovi ve vzájemné interakci neškodily více, než aby pomohly.

■ Pavla SOKOLOVÁ

- 1 Web Lékárnické kapky neznám, nikdy jsem o něm neslyšela.
- 2 Léky bych si jinde než v lékárně nekoupila, u čerpací stanice vůbec, protože předpokládám,

že kdyby měl pumpař lékárnické vzdělání, bude dávkovat kapky do lahviček, a ne litry pohonných hmot do dopravních prostředků.

- 3 Konkrétně se zajímám o Den lékáren, pokud můžu, vždy se akce zúčastním. Možná ale, že když se taková akce připravuje, mohly by být informace o jejím pořádání i přímo v lékárnách, a to včas a výrazně, abychom je nepřehlédli.
- 4 Pokud jde o skoncování s kouřením, sama nekouřím, ale jsem informována o tom, že lékárny nabízejí kuřákům pomoc. Nevím, jestli je to pomoc placená jako v poradnách pro kuřáky. Jestli je zdarma, mohli by ji lékárníci v lékárnách více propagovat a zviditelnit tím šíři své odborné práce.

- 5 Ocenila bych více informací o léku, který si sama koupím bez receptu, protože pojišťovna ho nehradí. Přinesu si domů doplněk stravy, přečtu příbalový leták a zjistím, že to pro mne nebude vhodné, protože mám často žaludeční problémy. Krabička je rozbalená a pochopitelně ji v lékárně zpět nevezmou. Nejde ovšem jen o doplňky stravy, často i u léků předepsaných lékařem zjistím, že jsou pro mne nevhodné. Musím ještě zdůraznit, že nerada chodím do lékáren, kde mi nutí různé náhražky léků místo těch, které mám napsané na receptu, a ani mi nenabídnou, že mi objednejí přípravek, který skutečně potřebuji. V takovém případě vážně pochybuji, že jim jde o dobro pacienta.

- 6 Ocenila bych více informací o léku, který si sama koupím bez receptu, protože pojišťovna ho nehradí. Přinesu si domů doplněk stravy, přečtu příbalový leták a zjistím, že to pro mne nebude vhodné, protože mám často žaludeční problémy. Krabička je rozbalená a pochopitelně ji v lékárně zpět nevezmou. Nejde ovšem jen o doplňky stravy, často i u léků předepsaných lékařem zjistím, že jsou pro mne nevhodné. Musím ještě zdůraznit, že nerada chodím do lékáren, kde mi nutí různé náhražky léků místo těch, které mám napsané na receptu, a ani mi nenabídnou, že mi objednejí přípravek, který skutečně potřebuji. V takovém případě vážně pochybuji, že jim jde o dobro pacienta.

■ Věra FERDIÁNOVÁ

- 1 O Lékárnických kapkách jsem nikdy neslyšela.
- 2 Kdybych to nutně potřebovala a neměla bych jinou možnost, pak jen něco proti bolesti, jiné léky bych si jinde než v lékárně v žádném případě nekoupila.

- 3 Ano, podobné akce mne zajímají.
- 4 Sama sice nekouřím, ale ve svém okolí mám několik lidí, kteří kouřit přestali. Některým údajně pomohly žvýkačky, které si koupili

na doporučení lékárníka. A slyšela jsem o nějakém přístroji, který se používá ve Vítkovické nemocnici v Ostravě a lidem pomáhá odnaučit se tomu zlovyku. Tuto kúru ale pojišťovny nehradí. Kuřáci mají možnost navštěvovat různé poradny, jejich závislost je stejně nebezpečná jako závislost na drogách.

- 5 U nás v lékárně v Havířově-Šumbarku jsou velice erudovaní lékárníci, kteří lidem chtějí a dovedou poradit. Myslím, že by bylo prospěšné, aby se více zaměřili na různé kombinace léků, v tom mají pacienti často zmatky, zejména ti, kteří těch léků berou hodně. Víím pouze o jediné havířovské lékárně, která takovou službu poskytuje. Lidé přinesou seznam svých léků a lékárníci vyhodnotí, jak k sobě pasují, nebo nepasují. Člověk pak může na základě zhodnocení lékárníka požádat svého lékaře, aby mu léky změnil.

■ Nela ŠAVRDOVÁ

- 1 Na tento web jsem přišla úplnou náhodou, ale nijak mě neoslovil. Není tam nic, co by se nedalo najít jinde. Na první pohled zajímavé piktogramy ve mně vzbudily po-

chybnosti, jestli je zmiňovaný web to pravé ořechové. Co se míní tou zlomenou a navíc přeškrtnutou cigaretou? Samozřejmě by logicky měla být buď zlomená, nebo přeškrtnutá, jinak je to nesmysl. Nebo nabízené konzultace v označených lékárnách, v těch neoznačených mi lékárníci nic neřeknou? Příště budu lovit informace v osvědčenějších vodách.

- 2 Nemám zájem kupovat si léky jinde než v lékárně. Už samotná myšlenka, že mi lék nabídne pumpař, mi připadá nesmyslná a nebezpečná. Kdo a proč to povolil? Lékáren je dost, lékárníků, kteří na to mají vzdělání, taky, v nákupních centrech mají otevřeno i o víkendech,

Pokračování na další straně

Pokračování z předchozí strany

tudíž mě napadne, co je asi ve skutečnosti za tou možností, že takovou ryze zdravotnickou službu může nabídnout nezdravotnický subjekt. Například peníze? Pak by mohli lékárníci taky nabízet kanystříky s naftou.

3 Nepochopila jsem vůbec význam takových hurá akcí, takže se o ně vůbec nezajímám. Možná až budu v důchodu a nebudu mít nic lepšího na práci, zajdu si s někým poklábosit o zdraví. Ale nijak to neodsuzuju ani neshazuju.

4 Jsem ráda, že nekouřím, proto žádnou radu nepotřebuju. Souhlasím s tím, co jsem nedávno zaslechla ráno v televizi, že zákaz kouření na veřejnosti může snížit spotřebu alkoholu, protože spojitost mezi kouřením a pitím zcela jistě existuje. Těší mne, že nemusím obědovat v zakouřené restauraci. I tak si ale myslím, že kdo chce přestat kouřit, musí se s tím v první řadě srovnat sám. Znáám lidi, kteří s tím zlovykem chtěli skončit několikrát, chodili do různých poraden, ale už cestou domů si zase zapálili. Jestli se někdy nějakému lékárníkovi podaří to prokletí zlomit, pak bych si o něm ráda přečetla v novinách.

5 Věřím, že drtivá většina lékárníků dobře ví, co má dělat, jak jednat s někdy nesnesitelnými pacienty, ale taky to, že svůj eventuální pesimismus si nemají nosit do práce.

■ Nad'a BROŽOVÁ

1 Ne, o tomto webu jsem neslyšela, a jak jsem zjistila, tak ani nikdo z mého blízkého okolí. Až na základě vašich otázek v této anketě jsem se na web podívala. Je zajímavý a oceňuji, že je garantován Českou lékárnickou komorou.

2 Jen v krajním případě. Nákupu mimo lékárný nevěřím, proto bych léky nenakupovala ani přes internet.

3 O žádných takových akcích nevím, škoda, že je taková malá informovanost.

4 Už nekouřím. Poradenství jsem nevyhledávala, zvládla jsem přestat sama.

5 Na to není snadné odpovědět. Je to vždy o jednotlivci, který v lékárně obsluhuje. Víím, že do lékárný, kde cítím zá-

jem o mne jako zákazníka-pacienta, se vrátím. Uvědomuji si, že lékárník nemůže nahradit lékaře, ale lékárníci určitě mají větší přehled o alternativách jednotlivých léků. Mrzelo mě, že až po třech letech jsem se od lékárníka dověděla, že lék, který užívám, je možné nahradit lékem s úplně stejným složením, ale bez doplatku.

V lékárnách mi chybí druhý bod desatera, více soukromí. Není vždy příjemné, když celá lékárna slyší, co potřebuji. Diskrétní zóny jsou podle mého názoru nedostačující.

■ Alena GEBAUEROVÁ

1 Na Lékárnické kapky jsem se podívala poté, co jste mi poslali otázku. Asi vás zklamalo, není to žádná sláva, více toho určitě najdu na jiných webech. Za všechny uvedu aspoň *olecich.cz*, *lekarnalink.cz* nebo *najdi-lekarnu.cz*. Pro jistotu jsem se zeptala v rodině, jestli někdo o Lékárnických kapkách slyšel. Neslyšel.

2 Léky jsem si jinde než v lékárně nekoupila ani nevyzvedla, do budoucna to zůstane stejné. Každý má dělat to, co umí, proto se držím zásady, že lék chci pouze z rukou lékárníka.

3 Nikoliv, ještě nikdy jsem na Dni lékáren nebyla, ani nevím, jaký cíl si klade.

4 Nekouřím, nekouřila jsem a už ani kouřit nebudu. Obdivuju každého, kdo kouřit přestal ať z vlastní vůle, nebo v nějaké poradně, nebo mu v tom pomohl lékař či lékárník. Vyžaduje to jistě nemalé úsilí kuřáka i toho, kdo mu nabídne pomocnou ruku a především své odborné znalosti.

5 V ordinaci a v lékárně občas potkávám špatně naladěné zdravotníky. Jistě to v dnešní době máme všichni docela složité, ale profesionál, navíc vysokoškolsky vzdělaný, v sobě přece musí najít tolik síly, aby si své trable nechal „na doma“. Do ordinace a do lékárný chodí lidi s problémy, starostmi, obavami, bolestí, někdy i s malou nadějí na uzdravení. Vypadá to jako fráze, ale fráze to určitě není: Očekáváme od vás, zdravotníci, že nám pomůžete! A k tomu potřebujeme, aby lidé odborně na výši, jakými nepochybně jste, byli vyrovnaní, suverénní, sebejistí.

**Připravila
Jaroslava HOŘANSKÁ**

ZAJÍMAVÝ WEB:

www.euni.cz

Pokud jste ještě nevyzkoušeli e-learning, můžu tento web doporučit. Výuka je zdarma, stačí pouze registrace. I když velká část kurzů je pro lékaře, najdete zde i kurzy pro lékárníky a dokonce pro farmaceutické asistenty.

Za pozornost stojí kurzy INHALAČNÍ SYSTÉMY ANTI-ASTMATIK nebo TĚSNÁ KOMPENZACE DIABETU VE VZTAHU KE ZVOLENÉMU LÉČEBNÉMU REŽIMU.

Po prostudování prezentací musíte napsat test. Máte tři pokusy a na každý je limit 45 minut. To je dost času na ověření si odpovědi v prezentaci. Ale i tak to považuji za efektivnější způsob vzdělávání (vše zdarma, doma a podle vašich časových možností) než jen pasivní poslech přednášky nebo jiné „polospolečenské“ vzdělávací akce.

Přivítám, když mi do této nepravdělné rubriky pošlete další zajímavý tip na přínosné webové stránky.

PharmDr. Milan HAVLÍČEK
milan.havlicek@seznam.cz

**Proočkovanost
proti rotavirům**

Tři až pět tisíc dětí mladších 5 let musí být každoročně hospitalizováno v ČR kvůli infekčním průjmům způsobeným rotavirovou infekcí. Proočkovanost kojenců proti rotavirům je u nás na několika násobně nižší úrovni než v zemích, které zavedly plošné očkování rotavirovou vakcínou. V roce 2013 bylo v ČR očkováno pouze 15,5 % narozených dětí; přitom celosvětově tuto vakcínu zavedlo do národních očkovacích plánů již 75 zemí. Výsledky jsou viditelné – např. ve V. Británii klesl během jediného roku od zavedení vakcíny do úhrady výskyt infekcí o 67 %. **(dop)**

Po prvním ročníku studia farmacie jsem dospěla k rozhodnutí pokusit se za rok absolvovat zahraniční stáž v rámci výměnného programu SEP (Student's exchange program). Podařilo se mi úspěšně projít konkurzem a zbývalo jen vybrat zemi, ve které se moje stáž uskuteční. Po delším váhání nad populárními evropskými státy jsem se nakonec rozhodla pro zemi méně typickou. Byla to Arménie.

Veronika Skalická

Arménie je malá zakavkazská republika ležící mezi Gruzii, Ázerbájdžánem, Íránem a Tureckem. Národ byl za roky své existence zkoušen spoustou útrap, ať se jedná o genocidu způsobenou Turky na počátku dvacátého století, nebo o trvalý konflikt s Ázerbájdžánem na území Náhorního Karabachu.

Jak to chodí v jerevanské lékárně

Lékárna, kde jsem vykonávala svoji praxi, se nacházela v hlavním městě Jerevanu. Jednalo se o malou soukromou lékárnou, která byla součástí polikliniky. Vzhledem připomínala staré sovětské lékárně ze šedesátých let 20. století. Majitelkou byla mladá magistra farmacie, která zde zaměstnávala ještě starší paní lékárnici. Lékárna se skládala pouze ze dvou místností – oficiíny s tárou a skladu léčiv. V Arménii není běžné mít v lékárně laboratoř, i když v nově vznikajících už se začínají objevovat.

Léky přicházejí podle objednávky každý den, magistra je třídí, zapisuje do papírového sešitu a ukládá do skříní. Některá léčiva vyskládá z krabiček a poté je prodává po jednotlivých tabletách v blistrech. Na otázku, odkud se pacient dozví důležité informace o léčivu, když si koupí jen tabletu bez krabičky a příbalového letáku, se mi dostalo odpovědi, že je získá od lékárníka. Praxe ale ukázala, že paní lékárnice žádné zvláštní instrukce k těmto lékům nedává. Pacient tedy zřejmě dostane zevrubnou informaci od lékaře a s tou si pak musí vystačit. Počítač v lékárně nebyl, lékárník musel mít stálý přehled o léčivech pouze „z hlavy“. Jediným přístrojem v lékárně byla malá stará pokladna.

Ze zahraniční stáže v Jerevanu, hlavním městě Arménie

Zvláštnosti výdeje

Vzhledem k nedostatku vystudovaných farmaceutů se v Arménii dost často stává, že léky na předpis prodává zdravotní sestra nebo jiný neškolený personál. Předpis nemá určitou předlohu, může to být jakýkoli papírek s razítkem a podpisem lékaře. Dost často se také stává, že pacient ani nenavštíví lékaře a jde požádat o lék na předpis rovnou do lékárny, kde mu jej neškolený pracovník po chvíli přemlouvání většinou prodá. Vzhledem k tomu, že zdravotní pojištění má v Arménii jen 15 %

pacient dále zakoupit vybavení, které pak lékař využije při jeho vyšetření. „U nás“ si pacienti často pořizovali podkladová sklíčka do mikroskopu a sety na výtěr z krku či na gynekologickou cytologii.

Hematologické centrum

Další část praxe jsem strávila v jerevanském Hematologickém centru pod vedením prof. Yeolyana. Sídlilo v několika budovách a skládalo se ze dvou klinických oddělení, dětského oddělení, laboratoř a oddělení krevní transfúze. Ve výstavbě byl nový pavilon pro transplantaci kostní dřeně. Zatím je transplantace pro pacienty v Arménii nemožná jak z hlediska finančního, tak z hlediska dovedností lékařů.

Potěšilo mě, že jedním z tahounů arménské hematologie je Ústav krevní transfúze a hematologie na Karlově náměstí v Praze. Arménští lékaři se pravidelně jezdí vzdělávat ke zkušenějším českým kolegům.

Většina mé praxe se odehrávala v místním centru pro krevní transfúzi. Pozorovala jsem odběry, vyšetřování a zpracovávání získané krve. Překvapilo mě, že většina dárců krve v Arménii dostává za odběr krve zapláceno. Odměna se liší podle aktuální situace v množství dané krevní skupiny v krevní bance. Nejlépe jsou placeny imunizované pacientky, kterým se odebírá pouze plazma na získávání specifických imunoglobulinů.

Závěrem mohu napsat, že praxe, za jejíž zprostředkování patří velký dík SČSF a ČLnK, předčila má očekávání. Arméni rádi a trpělivě odpovídají na otázky, proto jsem se dozvěděla mnoho zajímavého. Srovnání s ČR je sice zatím bezpředmětné, ale i arménský zdravotní systém se pomalými kroky dostává na slušnou úroveň. K rychlejšímu vývoji chybí hlavně finance; snaha a chuť k práci a vzdělávání byly ale vidět všude kolem.

Projekt

České lékárnické komory
**PODPORA STUDENTŮ
FARMACEUTICKÝCH
FAKULT
NA ZAHRANIČNÍCH
STÁŽÍCH V LÉKÁRNÁCH**

obyvatel, je finanční úspora při vynechání návštěvy lékaře značná. Údajně je zde běžné, že si lidé vybírají, jestli důvěřují více svému lékárníkovi, nebo lékaři.

Léčivé přípravky vypadají podobně a bývají i od stejných firem jako u nás, jen jsou zpravidla nadepsány azbukou v ruštině. Každý lék i doplněk stravy musí být doplněn alespoň nálepkou se základními informacemi v arménštině. Příbalové letáky mohou být opět v ruštině, téměř každý Armén rusky umí. Zaujalo mě, že je velmi populární využívání léčiv formou intramuskulárních injekcí. Pacienti si běžně kupují analgetika i další přípravky v ampulích, k tomu přikoupí injekční stříkačku a doma si přípravek aplikují. Prý to není žádný problém a paní magistra se velmi divila, že u nás to běžné není. V lékárně může

FIS Brno: Roste počet dotazů

V souvislosti se zkratkou FIS Brno se většině z nás, lékárníků, jistě vybaví jméno PharmDr. Vítězslavy Fričové. Paní doktorka stála u zrodu tohoto Farmaceutického informačního servisu společnosti PHOENIX lékárenský velkoobchod, a.s., a až do dubna letošního roku, kdy odešla do důchodu, byla jeho vedoucí pracovnící. Po více než půlročním společném působení jsem pak převzala její funkci. Na pracovišti se mnou zůstává Jana Ryšavá, dlouholetá spolupracovnice doktorky Fričové. Touto cestou chceme poděkovat paní doktorce za celoživotní obětavou práci a značný přínos pro farmacii a do další životní etapy jí popřát hodně zdraví a spokojenosti.

Farmaceutický informační servis funguje od 1. 3. 1994 v obchodním centru Brno a má celorepublikovou působnost. Jeho náplní je činnost informační, dokumentační i publikační. Spolupracujeme s odbornými pracovišti nemocnic či odbornými lékařskými společnostmi (např. TIS VFN Praha, Česká myelomová skupina, ČLS JEP) a v součinnosti s nimi se podílíme na zabezpečování léčivých přípravků v rámci Specifických léčebných programů. Lékárníkům připravujícím se na atestaci umožňujeme v rámci jejich doplňkové praxe absolvovat u nás stáž. Spolupracujeme rovněž s brněnskou farmaceutickou fakultou (např. podpora Studentské vědecké konference, přednášky v rámci Dnů farmaceutické péče).

Naše pracoviště je vybaveno mnoha moderními tuzemskými a zahraničními

Informace poskytujeme ihned, u náročnějších dotazů v průběhu dne. V rubrice Poradna na stránkách www.p-i-n.cz odpovídáme na dotazy lékáren.

farmaceutickými databázemi, odbornou literaturou (kolem 600 titulů), farmaceutickými a medicínskými časopisy, jejichž pořízení a aktualizace jsou v mnoha případech vysoce nákladné. Na tomto místě bych chtěla zdůraznit, že informace poskytujeme lékárníkům (ale též lékařům a někdy i laické veřejnosti) zcela zdarma jako nadstandardní službu společnosti PHOENIX lékárenský velkoobchod, a.s.

O smysluplnosti a potřebnosti této činnosti svědčí i každoročně rostoucí počet

dotazů z řad odborné veřejnosti (vloni jich bylo téměř 11,5 tis.), přičemž rozsah problematiky dotazů je značný a sahá od dostupnosti léků a jejich možných náhrad, interakcí, nežádoucích účinků, až po dotazy týkající se potravních doplňků a zdravotnických prostředků, legistiv, podávání léků v graviditě a laktaci. Informace poskytujeme ihned, u náročnějších dotazů v průběhu dne. V rubrice Poradna na stránkách www.p-i-n.cz odpovídáme na dotazy lékáren. I tato služba je zákazníky hojně využívána.

Kromě poskytování informací je významnou činností společnosti PHOENIX lékárenský velkoobchod, a.s., dovoz neregistrovaných léčivých přípravků ze zahraničí. Díky moderním databázím jsme schopni vyhledat požadované léčivé přípravky (ev. jejich náhrady) a podat zákazníkům aktuální informace.

Občas je dovoz některých léčivých přípravků provázen různými výrobními, distribučními či logistickými komplikacemi (např. dovoz LP s obsahem thalidomidu pro pacienty trpící mnohočetným myelomem, sér proti hadím jedům či LP s obsahem dapsonu).

**Za PHOENIX lékárenský velkoobchod, a.s.
Mgr. Petra HAVRÁNKOVÁ**

VÝZNAMNÁ JUBILEA

červenec 2015

75 let

RNDr. Jan Urban
(OSL Brno + Brno-venkov)

70 let

Mgr. Ivana Muradová
(OSL Strakonice)

RNDr. Vlasta Vijačková
(OSL Frýdek-Místek)

PharmDr. Olga Winklerová
(OSL Praha 5)

RNDr. Petr Fiala (OSL Litoměřice)

65 let

Mgr. Dobroslava Šrámková

(OSL Kladno)

Mgr. Ludmila Ořapková
(OSL Karlovy Vary)

Mgr. Jaroslava Macáková
(OSL Plzeň-sever)

PharmDr. Zuzana Franková
(OSL Pardubice)

PhMr. Olga Kučerová (OSL Zlín)

PharmDr. Jana Rolencová
(OSL Litoměřice)

Mgr. Anna Košutová (OSL Karviná)

Mgr. Bronislava Kovářová
(OSL Ostrava)

PharmDr. Ludmila Reitmeierová
(OSL Praha 6)

60 let

PharmDr. Radmila Michalíková
(OSL Praha 5)

Mgr. Růžena Kladívková
(OSL Klatovy)

Mgr. Pavel Všetečka
(OSL Pardubice)

Mgr. Marie Kráčmarová
(OSL Ústí nad Orlicí)

RNDr. Eva Holubová (OSL Karviná)

Mgr. Růžena Malinovská
(OSL Praha 8)

55 let

Mgr. Jiří Nepil (OSL Kladno)

Mgr. Jana Ešnerová (OSL Příbram)

Mgr. Irena Šálková
(OSL Jindřichův Hradec)

Aff. Daniela Křištofová
(OSL Chrudim)

PharmDr. Irena Samková
(OSL Brno + Brno-venkov)

PharmDr. Lumír Paroulek
(OSL Znojmo)

PharmDr. Hana Kolářová
(OSL Břeclav)

PharmDr. Anna Zajícová
(OSL Uherské Hradiště)

PharmDr. Eva Horáková
(OSL Karviná)

PharmDr. Iva Korcová
(OSL Praha 10)

PharmDr. Iva Krejčová
(OSL Praha 1)

Mgr. Eva Holubová
(OSL Rychnov nad Kněžnou)

Mgr. Jarmila Nagyová
(OSL Kroměříž)

50 let

PharmDr. Helena Vojtěchová
(OSL Jindřichův Hradec)

Mgr. Jana Vaňkátová
(OSL Pelhřimov)

Mgr. Hana Franová (OSL Plzeň)

PharmDr. Dana Srpová
(OSL Karlovy Vary)

PharmDr. Milan Zelenka
(OSL Liberec)

PharmDr. Alena Vydílková
(OSL Havlíčkův Brod)

PharmDr. Zuzana Mrháková
(OSL Zlín)

PharmDr. Jiří Korta (OSL Praha 6)

PharmDr. Pavlína Nalevajková
(OSL Karviná)

Mgr. Jana Škobrtalová
(OSL Olomouc)

Mgr. Pavla Valentová
(OSL Šumperk + Jeseník)

PharmDr. Dana Pehrová
(OSL Praha 1)

Mgr. Naděje Braňová
(OSL Svitavy)

Mgr. Jana Vojtěchová
(OSL Brno + Brno-venkov)

PharmDr. Michaela Lukášková
(OSL Svitavy)

Mgr. Natálie Denysjuk
(OSL Karlovy Vary)

PharmDr. Lenka Rusková
(OSL Hradec Králové)

PharmDr. Terezie Huková
(OSL Děčín)

srpen 2015

75 let

RNDr. Imrich Frano
(OSL Praha 5)

65 let

RNDr. Miroslav Linhart
(OSL Příbram)

PhMr. Jitka Čapková
(OSL Hradec Králové)

Mgr. Mirka Machová (OSL Náchod)

RNDr. Jiří Hytych (OSL Břeclav)

Mgr. Anna Mazalová (OSL Jihlava)

PharmDr. Božena Švajdová
(OSL Opava)

Mgr. Irena Pospíšilová
(OSL Šumperk + Jeseník)

RNDr. Hedvika Neuschlová
(OSL Praha 4)

Mgr. Ivana Pašková
(OSL Praha 9)

RNDr. Dušan Pochop (OSL Trutnov)

60 let

PharmDr. Zdeněk Cihlár
(OSL Český Krumlov)

PharmDr. Eva Pechová
(OSL Pardubice)

Mgr. Vladimíra Haklová
(OSL Blansko)

Mgr. Zdeňka Křivánková
(OSL Brno + Brno-venkov)

Mgr. Alena Grodzová
(OSL Nový Jičín)

Mgr. Jiřina Březinová
(OSL Olomouc)

Mgr. Dana Kaltenbrunerová
(OSL Praha 4)

PharmDr. Jaroslava Kokešová
(OSL Praha 5)

Mgr. Stanislava Lovíšková
(OSL Benešov)

Aff. Miroslav Heinrich (OSL Praha 8)

55 let

Mgr. Daria Čubová
(OSL Teplice)

PharmDr. Jiří Kokšal
(OSL Ústí nad Labem)

Mgr. Marie Vondráčková
(OSL Havlíčkův Brod)

Mgr. Jarmila Vaverková
(OSL Brno + Brno-venkov)

PharmDr. Marie Lužová
(OSL Vyškov)

PharmDr. Marta Dostálová -
Bystřinová (OSL Vsetín)

PharmDr. Karel Husák (OSL Vsetín)

Mgr. Soňa Šťastná (OSL Praha 10)

Mgr. Jana Saveljevodová
(OSL Praha 8)

Mgr. Jana Bokůvková
(OSL Olomouc)

PharmDr. Alena Jursová
(OSL Kolín)

50 let

PharmDr. Milan Eisner (OSL Kladno)

Mgr. Jitka Váňová (OSL Prachatice)

PharmDr. Lenka Nováková
(OSL Česká Lípa)

Mgr. Igor Senčák
(OSL Jablonec nad Nisou)

Mgr. Jana Bukáčková (OSL Svitavy)

PharmDr. Jarmila Tomanová
(OSL Brno + Brno-venkov)

PharmDr. Hana Kučerová
(OSL Zlín)

PharmDr. Jitka Kortová
(OSL Praha 1)

PharmDr. Jana Matoušková
(OSL Brno + Brno-venkov)

PharmDr. Jana Stonavská
(OSL Frýdek-Místek)

PharmDr. Jiří Franek (OSL Karviná)

PharmDr. Roman Grochol
(OSL Olomouc)

Mgr. Jitka Fišerová (OSL Praha 4)

Mgr. Simona Maderová
(OSL Chomutov + Most)

PharmDr. Daniela Svačinová
(OSL Ústí nad Orlicí)

PharmDr. Jana Ondrášková
(OSL Brno + Brno-venkov)

PharmDr. Luděk Konvička
(OSL Vsetín)

Upřímně blahopřejeme!

(člínk)

Stará kůra granátová

(Píše V. Kasalický.)

Tvrzení, že stará cortex rad. pun. granat. jest nepotřebná a že není možno tuto s prospěchem při léčení tasemnice upotřebiti, jest úplně nepravdivé, an jsem se v desíti případech přesvědčil, že cort. granat. i sebe starší, zrovna tak účinkuje jako čerstvá.

Kdykoliv ordinován byl u mne decoct. cort. granat. s předběžnou macerací, a měl-li jsem zásobu již půl roku starou, objednal jsem hned kůru novou, žádaje výslovně za čerstvou, arcíť musel jsem to ponechatí důvěře, že firma, od které objednávku jsem učinil, mně skutečně kůru ze sklizně poslední zašle.

Že však i starší kůra granátová zcela dobře, ne-li ještě lépe jak nová účinkuje, přesvědčil jsem v oněch 10 případech a právě v dnešním desátém byly vypuzeny odvarem ze staré kůry dvě tasemnice najednou.

Při převzetí zdejší lékárny před pěti lety převzal jsem od svého předchůdce více jak 1 ko cort. rad. pun. granat. Kdykoliv však předepsán byl odvar granátový, objednal jsem vždy poštou menší množství čerstvé kůry, poukázav nemocného, by za 4 dny přišel. V říjnu minulého roku přišel opět nemocný s tasemnicí, chtěl však, jak mu lékař řekl, lék za 24 hodin; sáhl jsem tedy, nemaje žádné čerstvější kůry, k zásobě staré, která od Otta pocházela a tenkrátě tedy pětiletou zvatí se mohla. Léč druhý den odevzdal jsem pacientovi jsa na výsledek dychtiv. Po dvou hodinách přiběhl nemocný vyprávěje s radostí, že tasemnice vyšla a lékař skutečně zjistil odchod i hlavičky.

Od té doby upotřebovával jsem jen staré zásoby a docíleno vždy úplné vyjití tasemnice i s hlavičkou a dnes dne 12. července vyjití u řeznického chasníka dvou tasemnic v délce více jak 3½ metru.

Časopis Českého Lékárnictva 1885, č. 15, str. 211

Úspěch rak. lékárnictva

Rakouské lékárnictvo zle poškozeno bylo loňským nařízením c. k. ministerstva vnitra ohledně upravení drobného prodeje ve veřejných lékárnách. Zdálo se, že toto nařízení jest přímo k tomu určeno, by podkopalo drobný prodej v lékárnách a bylo by asi také

mělo tento výsledek, kdyby vláda nebyla bývala nucena prudkým odporem, který ihned ve všech farmaceutických korporacích a listech odborných proti tomuto nařízení povstal, vydati vysvětlení k němu, které lze nepravěm nazvati obmezením prvního nařízení.

Tímto vysvětlujícím nařízením není sice drobný prodej v lékárnách úplně jasným, racionelně spravedlivým způsobem upraven, any ku př. se jeví ve farmakopoei obsažené *Pilulae laxantes* a jiná komposita býti pro prodej dovolená, kdežto ne dle farmakopoey připravené pilule, v nichž jest aloe obsažena, *augustinské pilule*, *Tinctura*

**VDÁNO
PŘED
130 LETY**

balsamica, *Tinctura suedica*, *Pulvis purgans* a jiná komposita, která obsahují, když také jen v malém množství látky z drobného prodeje vyloučené, nejsou přímo dovolená a rozhodnutí o tom závisí pouze od výkladu starého dekretu dvorní kanceláře z r. 1808.

Nicméně vláda tímto vysvětlujícím nařízením ukázala, že nechce, by ono původní nařízení tak přísně bylo vykládáno, jak se při vydání jeho nutně vykládati musilo, a rakouské lékárnictvo může býti s výsledkem společného útoku na toto nařízení spokojeno.

Časopis Českého Lékárnictva 1885, č. 15, str. 212

Z něm. lékárnického spolku

Hnutí, které zmocnilo se všech německých kruhů lékárnických a na valném shromáždění něm. lékárnického spolku vyvolalo debatty, zaměstnávalo se otázkou zřízení pensijních a podpůrných pokladen pro výdělku neschopné farmaceuty (byloť loni v Německu 1100 farmaceutů bez zaměstnání). Poněvadž r. 1883 touto záležitostí se zaměstnávající návrh odmítnut byl, počali se assistenti chápati svépomocí, založivše »Něm. spolek farmaceutů«, který již množství sekcí utvořil, a přikročilo pak ku založení podpůrné

pokladny, tak že se něm. lékárnický spolek konečně přece viděl pohnut o záležitosti této rokovati.

Proti šachrování s lékárnami vystoupil ku konci valného shromáždění předseda spolku způsobem přímo vášnivým. V tomto ohledu dospělo to ale také v Německu již tak daleko, že se za lékárny zaplatí 6 – 8násobný obnos obratu; velmi často prodají se lékárny po málo létech držení za dvojnásobnou cenu kupní; před nedávnem prodána jedna z berlínských lékáren před málo lety za 900.000 mark koupená, za 1,200.000 mark. Takové ceny nejsou přirozené a musí vésti ku krizi. Úřady vidí se těmito cenami pohnuty k vypisování četných nových koncessí; kdyby tohoto prostředku bývalo bylo upotřebeno již dříve a v míře vydatné, netrpěli by nyní tamější lékárníci tak velice konkurencí detailních droguerí, které z větší části farmaceuty řízeny jsou. V něm. říši jest tomu nyní již deset let, co obchod s většinou všech léčiv dovolen jest (recepty jsou výhradně lékárnám zachovány) a doba ta postačila k zaplavení celého Německa detailními droguerími.

Časopis Českého Lékárnictva 1885, č. 15, str. 214

Franc. farmacie utrpěla

Ve Francii utrpěla farmacie několik pohrom. Tak posavadní rovnost vojenských lékařů a lékárníků byla zrušena a jsouť nyní tito řídicím lékařům podřízeni. Tato novota není pouze co do zásady velmi důležitá, nýbrž i pro bezprostředné následky, poněvadž stav voj. lékárníků ve Francii jest mnohem četnější než u nás. Francouzské námořnictvo o sobě čítá 87 lékárníků ve svém sboru zdravotním, kdežto u nás celý stav voj. lékárníků v míru čítá pouze 70 úředníků.

Veškerý vědecký francouzský svět utrpěl loňského roku těžké rány úmrtím chemiků Dumas-a, který kariéru svou počal jako učeň lékárnický, a Wurtze.

Nová francouzská farmakopoea, která nabytí měla 1. březnem 1884 zákonně platnosti, byla velmi spěšně pracována a obsahovala tudíž tolik chyb, že vláda naříditi musela ihned druhé vydání.

Časopis Českého Lékárnictva 1885, č. 15, str. 215

Zprávy o angl. farmacii

V Anglii očekávají již dávno vládou navržený zákon o jedech, který ostatně oproti přáním lékárníků pouze o prodeji jedů ne však o spůsobilosti prodavačů jednati bude. Zákon o jedech, jakož i nová anglická farmakopoea, která taktéž r. 1884 vyjít měla, nebyly vydány; též zde nevyhověno naléhavým a oprávněným žádostem lékárníků.

»Pharm. Society of Great Britain«, nejdůležitější lékárnický spolek v Anglii, vystavěla si v Edinburgu vlastní dům s laboratoří, knihovnou atd. Vedle »Pharm. Society« stává v Anglii ještě čistě vědecký spolek lékárnický »British Pharmaceutical Conference« opírající se na sjezdy anglických přírodopýtců, dále pak spolek obchodní »Chemist's and Druggist's Trade Association«.

*Časopis Českého Lékárnictva 1885,
č. 15, str. 216*

Většina zdravotních problémů se nedá vyřešit po telefonu, ale krizové a poradenské linky mají svoje důležité místo. Jejich výhodou je non-stop provoz (červená čísla) a anonymita.

224 919 293 a 224 915 402

TOXIKOLOGICKÉ INFORMAČNÍ STŘEDISKO – pomoc při otravách (houby, chemikálie, jedovatá zvířata...). Velmi důležité číslo, které by měl mít každý ve svém mobilu. Při dotazu je nutné uvádět jméno, rodné číslo a zdravotní pojišťovnu.

800 800 980

AIDS anonymní linka pomoci – poradna, informace o testovacích místech

800 550 540

AIDS – poradenská linka v oblasti HIV a práce (PO–PÁ, 8.00–18.00)

116 006

Bílý kruh bezpečí – linka pomoci obětem kriminality a domácího násilí

116 111

LINKA BEZPEČÍ krizový telefon – pro děti a dospívající v obtížné životní situaci

116 000

Linka ztracené dítě – problematika pohřešovaných a jinak ohrožených dětí včetně prevence

241 484 149

LINKA DŮVĚRY – pro celou populaci (zejména pro děti a mládež, syndrom CAN – týrané a zneužívané dítě, dále pro rodiče, blízké dětí a profese pracující s dětmi)

602 246 102

LINKA ROSA – pro ženy, oběti domácího násilí (PO–PÁ: 9.00–18.00)

283 872 186

Drogová poradna (ÚT–PÁ, 9.00–20.00, PO, SO, NE 13.00–20.00)

224 920 935

Liga proti rakovině – nádorová telefonní linka: prevence, léčba, péče o nemocného, tišení bolesti (PO–PÁ, 9.00–16.00)

800 110 000

Nutricia – poradenská linka výrobce dětské výživy

800 110 001

Nutricia – poradenská linka výrobce výživových přípravků, vhodných při určitých onemocněních.

848 200 210

Linka Anabell – pro osoby s poruchami příjmu potravy, jejich příbuzné a blízké (PO–PÁ, 8.00–16.00)

284 016 666

Krizová linka Psychiatrické nemocnice Bohnice pro ty, které zasáhla životní pohroma, ztráta někoho blízkého, rozchod, partnerská krize, ztráta zaměstnání, majetku apod., u kterých propukají psychické potíže, deprese, úzkosti, panika, nutkavé myšlenky, pocity ohrožení, myšlenky na sebevraždu atd., s léčeným psychiatrickým onemocněním, při náhlém zhoršení zdravotního stavu.

800 157 157

SENIOR TELEFON – krizová a poradenská linka pomoci seniorům

800 200 007

Linka pro seniory a osoby o seniory pečující (PO–NE, 8.00–20.00)

844 600 500

Linka pro odvykání kouření (PO–PÁ, 11.00–16.00)

800 100 150

Poradenská linka společnosti Hartmann-Rico: autolékárničky, tlakoměry, obvazový a krycí materiál, **inkontinence (vložky a plenkové kalhotky pro dospělé)**, dezinfekce

800 180 880

AVON – poradenská linka v oblasti prevence a léčby rakoviny prsu

800 123 321

AVENIER očkovací centra, očkování do zahraničí